

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historia Alexandri Magni in der Fassung des Leo Archipresbyter

Alexander <III., Makedonien, König>

[Straßburg], 26. Mai 1494

Sapientissimi egyptii scientes mensuram terram. undasque maris et
celestium ordinem cognoscentes

[urn:nbn:de:bsz:31-288134](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-288134)

Spientiffi

in egypti scietes me
suram terre. vndal/
q3 maris et celestuz
ordinem cognoscen
tes. id est stellaru cur

sum. motum etiā firmamentu tradi
derunt etiā vniuerso orbi per altitu
dinem et per nonciā arnum magi
carum. Sicut enim de Alectana/
bo rege ipsozum q fuerit ingenio/
sus de astrologia et mathematica
eruditus. Quada3 aut die dū nun
ciatum fuisset ei q Artaxerxes rex
persarū cū valida manu hostiū su
per eum veniret. nō mouit miliaz
neq3 preparauit exercitū. sed intra
uit cubiculum palacij sui. et depren
dens concham eream plenā aqua
pluuiali tenensq3 in manu virgam
eream. hic p magicā incantationez
demonoz couocabat. et p magicas
incantationez intelligebat in ipsa
concha clauoz nauū sup eum po
tenissime venientes. Erant eni p
cipies i custodia milite positi Ane
ctabi a confimbuz persarū. Venit
quidā exoz dicēs. Maxime Ane
ctabe insurgit in te Artaxerxes rex
persarū cū multitudine hostium
et genliū infinitis. Sunt eni Isar
thi. Medii. Persae. Syrii. Mesop
otamii. Trapes. Sbarae. Argi
ri. Caldei. Bachi. Confires Hir
cani atq3 Ethiopii. et alie pluresq3
gentes de orientib3 parib3 pcedē
tes. Cū hec audisset Alectanabus
suspirans dixit. Custodiaz quā tibi
condidi bene obserua. sed nō tamē
sicut princeps milite egisti. sed sicut
homo timidus. Virtus eni nō hec
valet in multitudine populi sed i for

titudine animoz. an nescis q vn
leo multos ceruos in fugam vertit
Et hec dicens iterū intrauit cubicu
lum solus. et fecit nauiculas ereas i
concha cum aqua plena pluuiali.
tenensq3 in manu virgam palme. et
respiciens in ipam incepit totis vi
ribus incantare. et videbat qualiter
egyptii sternebantur impetu classi
um Barbaroz. Statimq3 muta
to habitu radens sibi caput et bar
bam. et tulit aurum quantūcunq3
portare potuit. et quecūq3 erant sibi
necessaria ad astrologiam et ad ar
tes magicas exercendas fugit pro
pe pelusū de egypto. Veniq3 veni
ens et biopā induit linea vestimen
ta egyptius quasi ppheta intrauit
macedoniā. sedensq3 manam gre
cis corā omnib3 palā videntib3 di
uinabat. Egyptii vero vt viderunt
quia Alectanab3 non inueniebāt
ad curiū. perreuerūt ad Serapim
deū illoꝝ maximū. et rogauerūt eū
vt vā responsa daret eis de anecta
nabo rege eozū. Serapis autē res
pondit. Alectanabus rex vester
abiit de egypto ppter artaxersem
regē persarū. qui vos suo imperio
subiugabit. Id est modicū vō tem
pus reuertet ad vos reijciendo a se
seruitutē et vlciscetur de inimicis ve
stris subiugando illos vob. Et hec
responsa recipientes statim fecerūt
statuam regalē ex lapide nigro i bo
nozē Alectanabi. et scripserunt ad
pedes eius responsa vt in posteruz
memorie mandaret. Alectanab3
aut mālit macedonie incognitus.

Quomodo Alectanabus ascē
dit palacium ad Olimpiam rez
ginam.

Quereia Philippi

Philippus rex macedonie abiit in prelium. Anectanabus autem ascendens palacium ut reginam Olimpiam conspiceret et viderat pulchritudinem eius. Hic cum videret eam iaculatus est cor eius in concupiscentiam eius euerit. extēdensq; manū suā salutauit eā dicens. Tu regina Macedonia. dedignatus es dicere domia. Ad hec respondēs et Olympia dixit. Tu magister accede propius et sede. Sedente autē ipso interrogauit euz Olympia. Hic est quin egyptius sis. Respondit illi anectanabus. Verbum regale dixisti. quando egyptios nominasti. Sūt enim egyptii sapientes q̄ etiā somnia soluiūt. signa monstrant. volatilia intelligunt. secreta aperiuūt et cognoscunt fata nascētia. de his omnib; ut propheta cognosco. Hoc autem cū dixisset asperit eā sensu concupiscibili. Videns Olympia q̄ sic asperit eā dixit. Magister quid cogitasti me taliter inspiciēdo. Respondit anectanabus. Recordatus suz plurima responsa deoz. Etenim responsū accepi ut deberē inuēri reginaz. Hec eo dicente statim protulit de sinu suo purificā tabulā ereaz et eburneā mixtam auro et argento. tres in se circulos cōtinentem. Hicimus continebat in se intelligentias duodecim. In tertio vero sol et luna parebāt. Post hec asp̄parebat cathena eburnea et ex ea protulit septem splendidissima astra horas explorātia. et natiuitates hoīm et septē lapides sculptos et duos lapides ad custodiā hominū p̄stitutos. Videns hoc Olympia dixit illi. Magister si

vis ut crederē tibi. Sic mihi annus die et horas natiuitatis regis. Cū B dixisset aut regine Thise aliuda me audire. Regina ait. Volo ut renūcies mihi qd̄ inter me et philippū accidere debet. Referunt enim homines q̄ cū venit Philippus ex p̄lio eiciet me aliamq; nubit uxore. Cui anectanabus ait. Falsa multa loquūt. sed anteq; multa tempora elabunt. euēnit quod dixisti. sed tandē te philippus habebit in uxore. Ad hec regina ait. Obsecro te magister ut oēm aperias mihi veritates. Cui anectanabus ait. Unus ex potentissimis dijs concubet tecū. et te in cūctis prosperitatib; et aduersitatib; adiuuabit. Olympia respondit. Obsecro te magister ut mihi referas quā figurā gerit ille deus. Respondit anectanabus. Hicq; iuuenis neq; senex et barbam canis habens ornata. Unde si placet esto illi parata. quia in nocte videris eū. et in somno cōcubet tecū. Regina dixit. Si hec videro nō ut propheta nec diuinū sed ut deū ipsum adorabo. Statim anectanabus dicens. Vale regina. Post hec anectanabus descendens de palacio et exiens cōtinuo castra ciuitatis in desertū locū et euellit barbas. terensq; eas et succos illarū tulit. et fecit incantationes p̄ diabolica figmenta. ut in eadem nocte Olympia deū Hamon concubentē secū videret. dicēsq; ei post cōcubitū mulier cōcepisti de fenore tuū. Hanc autē factio cum esset Olympia a somno excitata cōuocabat anectanabū. eiq; somniū qd̄ viderat recitauit. Tūc anectanabus dixit. Si locum mihi dederis in palacio deū ipsum facie ad faciem cōtemplaberis. Nam ille deus

in figura draconis ad te veniet. et ex
inde humanam formam accipiens. et
mea similitudine apparebit. Et hec
Olympia dixit. Sicut dixisti magi-
ster. recipi tibi cubiculum in palacio
et si veritate probare valebis te qua-
si patres pueri habebis. Et hec dicens
iussit sibi cubiculum in palacio fieri.
Circa autem primam vigiliam noctis
cepit anectanabus per incantationes
magicas transmutari in figuram dra-
conis. et sibilando contra cubiculum
Olympie cepit transuolare. Ingressus
suisque cubiculum ascendit in lectum
eius. et cepit eam fortiter osculari. et post
oscula cognouit eam. Cum autem a
concubitu surrexisset. percussit eam in
vtero et dixit. Hec conceptio sit vltima.
et nullatenus comunicetur ab homi-
ne. Taliter decepta Olympia cum
hometanque cum deo concubuit. Ma-
ne autem facta descendit anectanabus
de palacio. Regina itaque pregnans
erat. Cum autem cepisset tumescere
venter eius vocauit ad se anectana-
bum. et dixit illi. Magister volo ut di-
cas mihi quicquid de me faciet. Phi-
lipus si redibit. Cui anectanabus
ait. Non ex pauescere. quia deus Ma-
mon auxiliator tibi erit. Et his di-
cuis exiit de palacio extra ciuitatem in
desertum locum. et euellens herbas tritu-
rauit eas. et iulit succum illarum. appre-
hendensque autem marinam cepit super eam
incantare. illa de succo herbarum li-
niens. Hec tamen faciebat per diaboli-
ca figmenta ut deciperet regem. Phi-
lipum per somnum. Faciumque est ea-
dem nocte apparuit philippo in som-
nio deus Hamon concubens cum
Olympia uxore sua. et post concubi-
tum quod videret os vulue sruere et anu-
lo aureo consignare. et in ipso anulo

erat lapis ubi erat sculptus caput le-
onis et currus solis et gladius pacu-
tus. et dixit ei. Mulier concepisti de-
fensorem tuum. Exurgens autem phi-
lipus a somno vocauit ariolum. et
somnia quod viderat intimauit. Et il-
le ariolus dixit. Philippe non abho-
mine sed a deo pro tua conceptio. Ca-
put namque leonis. currus solis et gla-
dius acutus taliter exponunt. Quia
qui nasci debet ex ipsa punget usque
ad orientem vnde sol egreditur. Et
per gladium acutum vniuersae sibi des-
bent subiugari nationes.

Qualiter Anectanabus in figu-
ra draconis antecedebat philippus
in prelio deuincendo et hostes.

Posterea Phi-

lipus rex pugnavit et vi-
ci. Apparuit ei namque in som-
nio draco qui antecedebat eum. et
inimicos eius prosternebat. Cumque
rediret macedoniam obviam ei Oly-
mpia et osculatus est eam. Intuens eam
philippus rex et dixit ei. Cui te olim-
pia tradidisti. Peccasti inquit et non
peccasti. quia violenter a deo passa
es. Ego autem boctorum quod in te fa-
ctum est a deo per somnum videri.
proinde a me ac ab hominibus irre-
prehensibilis esse videris.

Quomodo Anectanabus in figu-
ra draconis apparuit philippo in co-
muni et osculatus est Olympiam.

Quarta die es-

pulabat philippus cum prin-
cipibus et primis macedoniae

viracum olympia vxore sua Anectanabus autem p artem magicam induit formam draconis et p medium irclinum discumbentium transiens fortiter sibilabat. ut conuulsas oēs pauore ac perturbatione maxima torquerent. et appropinquans olympie impoluit in gremio suo caput et osculabat eam. Videns hec philippus dixit olympie. Tibi dico et oibus. Draconem hunc vidi quando inimicos meos prostravi.

Quod avis generauit ouum in gremio philippi. de quo confraeto eruit serpens qui statim mortuus est.

Hic paucos

autem dies sedens philippus rex in palatio suo apparuit ei parua ac minutissima avis volans in gremio eius et generauit ouum. cadensque in terram diuisum est. Et statim ex eo paruissimus serpens egressus est. congransque intrare ouum voluit et antequam ibi caput immitteret est extinctus. Vidensque hec philippus turbatus est valde. et vocauit ariolum. eiusque monstrum quod viderat monstrauit. Cui ariolus dixit. Rex philippene scetur tibi filius qui regnaturus est post tuum obitum. circūbitque totum orbem gentes vniuersas obtinendo. et antequam reuertatur in terram natiuitatis sue morte velocissima morietur.

Propinquas

autem tempore pariedi olympia cepit dolere et torquebat venter eius. et vocari fecit ad se ariolum et dixit illi. Magister venter meus maximis doloribus torquetur. Anectanabus cepit dicere. Subleua te paululus regina a solomno. quia hac

hora elementa a sole turbata sunt. Factumque est. et recessit ab ea dolor. Et post paululum dixit ad eam anectanabus. Sede regina. et sedens peperit. Statimque puer cum cecidisset in iras factus est tonitruus validus et fulgura et signa et chorus canentes facte sunt per vniuersum orbem. Tunc dilatata est nox et usque ad penultimam partem die creta est pariter et diuisa. Tunc ita lia partes de nubibus ceciderunt. Videns autem philippus rex hec signa tremefactus ingressus est ad olympiam et dixit. Cogita ut quod infantulus iste nullo latere nutriat. Non enim ex me conceptus sed a deo creatus intelligo. quoniam natiuitate eius vidi elementa mutari. Nutriatur in memoria ac si filius meus esset. et in filium quem ex altera vxore habui succedat locus. Hec eo dicente cum omni diligentia infantulum gubernauit. Figura autem pueri nec patris nec matris effigiem habuit. Coma capitis sicut leonis aspersa videbatur. Oculi eius sicut stelle micantes. sed colore dispari radiabant. vnius niger alter vero glaucus appareret. Dentes sicut eius erant acuti. impetum illius feruidus ut leonis. Forma quippe illius vigorem et prudentiam que in posterum habuit ostendebat. Vocatus est a parentibus alexander. In scholis usque ibi sedebat pugnabat cum eis tam in litteris quam in loquelis. et velocitate obtinens principatum. Cum autem esset annorum duodecim instruebatur ad pugnam et antecedebat in armis. Cuius velocitates philippus intuens commentabatur eum. Et ait illi. Fili alexander velocitatem tuam et ingenium tuum a nullo diligo perfectum. Sed conturbor quia figura tua videtur mihi dissimilis et inepta. Audies hec olympia terrore

perterrita vocavit Anectanabus et
dixit. Quid agister intellige de me quid
Philippus cogitat. Dixit enim alex-
andro. Fili velocitatem tuam dile-
go. et ingenium tui animi approbo.
Sed tristis sum quia figura tua in
nullo mihi simulatur. Anectanabus
cepit cogitare et dixit. Cogitatio illi
us nullatenus est nocua. Solito-
que respiciens computabat quandam
stellam. separabatque desiderium su-
um. Audiens hec alexander dixit ei
Stellam quam vides videtur in ce-
lo. Cui anectanabus dixit. Est fili.
Alexander dixit. Idotes mihi eam
ostendere. Respondit Anectanabus.
Sequere me hora noctis et osten-
dam tibi. Alexander dixit. Fatuus tu-
um est ne tibi cognitum aut incertum
Anectanabus respondit. Est satis.
Alexander dixit. Opto illud cogno-
scere. Anectanabus respondit. Scio
quippe quia filio meo debeo recipere
mortem. Cum hec dixisset descenden-
te eo de palacio sequebatur eum alex-
ander hora serotina extra urbem.
Et cum incederent supra fossatum
currans dixit anectanabus. Fili alex-
ander contemplantia sidera. vide stel-
lam herculis qualiter conturbatur
Mercurius vero gaudet. Iouem
liquidem video conuiscantem. fata
mea mihi propinquam mortem a fi-
lio meo comminantur. Taliter eo
vidente accessit ad eum propinquus
us alexander. et facto impetu eum
conruere fecit usque ad infimam par-
tem fossati. taliter inde ei dicens. In-
felix sic te mori decet. cum terrena sci-
res cur celestia presumpsisti false fu-
tura predestinans. Cui Anectana-
bus respondit. Cognuum mihi fu-
it quod tali debeas supplicio mori. Idotes

ne dixit tibi quod filius meus me extir-
guere debebat. Alexander dixit. Er-
go filius tuus sum. Anectanabus
respondit. Reuera ego genuite. Et
hec dicens expirauit. Alexander au-
tem filiali pietate motus eleuansque
corpus eius super humeros suos por-
tauit ipsum in palatium suum. Eumque vi-
deret illum Olympia dixit alexandro.
Fili alexander quid est hoc. Cui il-
le respondit. Corpus anectanabi est.
Olympia dixit. Anectanabus pater
tuus fuit. Respondit ille. Quomodo
dum stulticia fecit tua ita est. Et iussit
illud sepeliri.

Qualiter quidam princeps de Ca-
padoeia adduxit equum bucefallum ad
Philippum regem macedonum.

De ipsis denis

quod tempore princeps Ca-
padoeia adduxit unum es-
quum indomitum magni corpore et
pulchrum nimis. ligatumque ex omni par-
te catenis ferreis. Comedeat enim
ille equus bucefallus homines pro-
pter aspectus horribilitatem. siue a si-
no quod ibaurum caput quod maius ha-
bebat vestit. seu quod in fronte eius quoddam
mine corniculorum procedebat. Cum
igitur vidisset Philippus rex ipsius
equi pulchritudinem dixit ministris
suis. Configite cancellos ferreos ut
latrones qui mori debent ex lege trus-
ciantur ab eo.

Qualiter reuelatum fuit Philo-
ippo quod ille post eum regnare debe-
bat qui dicitur equum bucefallum
equitabit. et de alexandro sedente in
curru et de verbis habitis cum rege
arridorum.

Hipsis deniq3 di-
ebus responsum habuit rex philip-
pus p̄ somnium q̄ post mortem suam
ille regnare deberet qui hunc ferocē
equum equitaret. Alexander itaq3
cum esset annorum duodecim factus
fortis. audax. sapiens et discretus.
Didicerat enim plene omnium li-
beralium artium disciplinas Aris-
totelis et castorem. Quada3 vero
die cum pertransiret per locum ubi
stabat ille equus indomitus divide-
ret inter cancellos ferreos. et ante eū
manus et alia membra hominū di-
spersa iacencia mirat⁹ est valde. mi-
sit ilico manum suam per cancellos.
Equus autem extendens collum su-
um cepit lambere manum illius. et
prostravit se in terram pedib⁹ com-
plicatis. erigensq3 caput cepit forti-
ter aspicere alexandrum. Intelligēs
autem alexander voluntatem equi
aperuit cancellos. et ingressus cepit
dorsum equi sua manu tangere.
Statimq3 incepit ille mansuesce-
re nimis. Et sicut videtur canis co-
ram domino suo. sic equus coram
alexandro parebat. Deniq3 alexan-
der ascendit illum et equitans cepit
exire. Cumq3 ergo vidisset eū philip-
pus dixit ei. Fili alexander omnia
respon3a deorum impleta sunt in te.
quia post mortem meā regna mea
tuo imperio gubernabuntur. Cui
alexander ait. Pater si fieri potest di-
rige me ut in curru sedeā regali. Re-
spondit ei philipus. Gratanter hec
facio. Tolle tibi centū equites et se-
ptuaginta milia solidorum aureo-
rum. et vade potenti milia circūful-
sus. Et factum est. Eriens igitur
Alexander vna cum ephesio philo-

sopho amico et duodecim pueris
quos elegerat et iugo suo docuerat
deuulgisq3 ornamenta preciosa et so-
lidos. Precepitq3 milibus suis ut
equis curam imponerent diligenti
Veniente itaq3 alexandro in pelo-
ponensem. Occurrit ei nicolaus
rex eiusdem prouincie cum exercitu
suo ut pugnam cum eo committe-
ret. Et appropinquans dixit ei. Quis
estu dic mihi. Cui alexander respō-
dit. Ego sum alexander philipi ma-
cedonis. nicolaus rex ait. Quem
me speras esse. Alexander respōdit.
Tu es rex aridorum. Non tamen
eleuetur cor tuum in superbia quia
regalem honorem tibi attribui. So-
lentq3 alta petere profundus. Idcirco
tuas vero vsq3 ad sidera sublimari
nicolaus respōdit. Optime dicas.
Considera te ipsum. Alexander
respondit. Recede a me o homo. qz
nihil habes aduersus me dicere. nec
ego aduersum te aliqua detractio-
ne. Audiens hunc sermonem nicolaus
rex iratus est valde. Et ait il-
li. Aspice tibi loquor. Idcirco salutem
patris mei si impetum spume in fa-
ciem tuam eicio morieris. Hoc cū
dixisset expulit eum et dixit. Tolle
quod te deceat habere catule et erube-
sce. Alexander vero fm natiuitatem
suam et doctrinam procedens ait il-
li. nicolae quia paruitatem meam
contempsisti iuro tibi per pa-
ternam pietatem et per vterum ma-
tris mee in quo finia deo cōceptus.
quia videbis me in patria tua bella-
gerentem. et regnum tuum meo im-
perio subiugantem. Et ille submi-
tebat. Et constituerunt inter se dies
pugnandi. deinde discesserunt.

Qualiter Alexander pugnauit
cum Nicolo rege aridorum ip-
sumq; deicit & regnum eius occu-
pauit. Rediensq; inuenit Philip-
pum aliam uxorem duxisse quam
alexander expulit. & matrem eius re-
stituit patri suo.

Euersusq; est

alexander ad Philippum
et preparato exercitu die
statuto conuenerunt ambo ad pu-
gnam. Itaq; tubis bellicis clangen-
tes uterq; hostiliter sunt commoti.
et acriter pugnare ceperunt. Alexan-
der autem obtinuit et caput Nico-
lai regis amputauit gladio suo. Il-
la die alexander est adeptus magnas
victorias subiugans sibi regnum
Nicoli regis. Imposuerunt liqui-
dem milites alexandro & equo coro-
nam. Sicq; ad patrem suum cum
triumpho remeauit. Inuenit autem
Philippum in conuiuio nuptiali se-
dentem. Eiecerat enim olympiam &
socioauerat sibi cuiusdam hominis
filiam nomine Cleopatram. In-
gressus est autem alexander ad nu-
ptias. Et sic affatus est. Idame mee
victorie palmam recepi coronataz.
Et tamen quando matris nuptias
celebrabo sociando eam regi alteri
in uxorem te nullatenus inuitabo.
Cum ipse nuptias facias ad quas
nullo iudicio sum vocatus. Hec au-
diens quidam ex discumbentibus
lissas nomine ait regi. Ex Cleopa-
tra filius qui post mortem tuam te-
nere debet regnum tibi similis orietur.
Alexander itaq; turbatus est val-

de. Et facto impetu contra eum per-
cussit caput eius baculo quem tene-
bat. et ilico expirauit. Videns hec
Philippus dolore commotus sur-
rexit. et impetum faciens in alexan-
dum voluit eum gladio percutere.
Statimq; cecidit. Et quanto magis
aduersus eum accedebat. tanto ma-
gis cadebat in terram qua si terrore
percussus. Dixit ei alexander. Phil-
ippe qui greciam subiugasti. qua-
re non stat vigor in pedibus tuis. Et
statim turbate sunt nuptie. Alexan-
der itaq; omnium discumbentium
mensas eiecit. Ipsa etiam Cleopa-
tra turpiter de triclinio psiliit. Phil-
ippus itaq; infirmitate oppressus est.
et post paucos dies alexander ingres-
sus est ad visitandum eum et dixit
illi. Philippe quis indecens sit te p-
prio nomine vocari. tamen non ut
filium sed ut amicum decet amico
tibi loquor. Reconciliare uxori tue.
De morte vero Lissie nullatenus
conturbaris. Bene feci quia ipse ex-
tinxi eum. Non enim decebat eum
tam nebanda scelera approbare.
Indigne autem egisti volens gla-
dium tuum in me vibrare. Hec eo di-
cente incepit flere Philippus pietas-
te commotus. Egressus est autem
alexander et abiit ad Olympiam ma-
trem suam. dixitq; illi. Tu mater
mea non sis patri meo molesta.
Quamuis enim absconditum sit pec-
catum tuum reprehensibilis esse vi-
deris. Et hec dicens duxit ipsam ad
Philippum. Philippus autem ut vi-
dit eam. osculatus est eam.

Quomodo nunciū Darij impe-
ratoris venerūt ad tollendū tribu-
ta consueta dari p̄ Philippū patrē
alexandri. & de responsione ipsis fa-
cta per alexandrum.

Hec uene-

runt reguli multi a dario
destinati ad philippum re-
gē census et tributa querētes. Qui-
bus alexander dixit. Sicte Dario
impari nostro. Idostq; enī Philippi
fili⁹ adoleuit. gallina que oua
aurea generabat cōsumpta est steri-
litate. & Darius tributus & censibus
est priuatus. Audientes hec nunciū
darij mirati sunt valde ex prudentia
& sermonibus eius. & reuersi sūt ad
Darium regem persarum.

Qualiter alexāder iuit ad expu-
gnandū armenia iussu Philippi. et
rediens cū victoria interfecit paula-
niam qui in Philippum patrē eius
irruerat. & ipm interfecit.

Posterea nūciatum

est philippo regi q̄ leuasset p̄tra euz
arma armenia q̄ fuerat subdita illi.
Et p̄parato exercitu direxit illic ale-
xandrum ut pugnaret cū illis. illaq;
iugo suo subijceret. Erat autē q̄dam
homo tunc in macedonia nomine
Paulania fili⁹ cereuste vir audax
& velox subditusq; philippo. Hic cū
multis temporib⁹ cōcupisceret P̄-
lampiam conurationem fecit p̄tra
Philippum. Et congregato popu-
lo hostiliter abiit cōtra regem. Aus-
diens hec Philippus obuiauit ei in
campo cū paucis. Vidensq; multi-
tudinem quas Paulania duxerat

tergauerus aufugit. Quē insecut⁹
paulania vibrata lancea p̄fodit eū.
Qui q̄uis fortiter vulnerat⁹ esset.
nō tamē statim mortuus est. Face-
bat enī in iramite semiuu⁹. Quare
ma liquidē turbatio facta ē in ma-
cedones dū sperabant euz esse mor-
tuū. Et paulania in superbia eleua-
tus intrauit audacter palaciū. & ex-
inde Olympiā irabens ut secū duce-
ret & eam haberet. Accidit autem ut
alexander victis armenijs triumphū
reportaret victorie. inuenit in regno
turbationē maximā de Philippo.
Olympia autē exiens incognitū lo-
cum palacij ut vidit signa et vexilla
victorie alexandri cepit vociferare
ad eū dicens. Fili alexander ubi es
tum qd̄ a dijs accepisti ut victor et
nō victus existeres. Audiens pau-
lania aduentum alexandri exit con-
tra eum. Quem ut vidit alexāder fa-
cto impetu & euaginato gladio trus-
cidauit eum.

Qualiter venit ad alexandrum
q̄ Philippus pater eius nōdū erat
extinctus. & qualiter ipsum honori-
fice sepeliuit.

Vidā autē

de exercitu dixit alexādro.

Ber alexāder pater tuus
philippus mortu⁹ est in campo. ale-
xander autē hoc audiēs. eumq; con-
spiciens seminū amarissime flere
cepit. Intuens eū Philippus dixit
ei alexander. iam let⁹ moroz. q; occi-
dendo interfectore meū acutam de-
me sumplisti vindictam. Et hec di-
cens continuo expirauit. Itaq; ale-
xander plorans mortem Philippi.
ipsum honorifice sepeliuit.

Qualiter alexander sedit i solio
patris coronat⁹ ⁊ de parlamēto ma
cedonib⁹ facto vt se ad arma para
rent. sibiq; militiā eligendo.

No autē die

Alexander p̄ tribunali in so
lio patris eius sedit. ⁊ cōgre
gata multitudine populi talit̄ est af
fatus. Viri Macedones. Traces
Thessalonicenses ⁊ Greci inueni
mi alexandri vt fugiat a vobis om
nis timor omnium barbarorum. Illos
siquidē subiugabo imperio meo. vt
nō barbari. sed greci armorū gloria
condemnent. Siquis ex vobis ar
ma nō habet tollat de palatio meo
⁊ p̄paret se ad pugnam. Et q̄ habet
muniatur armis suis. Audientes
hec senes milites vna voce respōde
rūt dicentes. Rex alexander. multo
tempore militamus cum philippo.
Nō est nobis virtus vt ferro arma
valeamus ⁊ angustias p̄liorum. q̄
ētās nostra iam in senectute posita
est. Unde si placet elige tibi iuuenes
⁊ militia quam hac tenus egim⁹ re
centetur. Respondit alexāder ⁊ ait
senibus. Nōalo eligere senum gra
uitatem prouisam q̄ iuuenum ve
locitatem improuisam. Quia iuue
nes solent mortem recipere in iuue
tute sua nimium confidentes. Senes
autem agunt cuncta consilio turbā
tes. Hec eo dicente omnes ei⁹ sapi
entiam laudauerunt. ⁊ acquiescere
sapientie eius decreuerunt.

Quomodo Alexander p̄para
to exercitu venit italiam volens ro
manorum superbiam refrenare et
eos sibi subiugant.

Hic aliquos

dies congregato exercitu
⁊ multitudine preparata ce
pit italiam nauigare. ⁊ veniens cal
cedoniam expugnauit eam. Calce
dones autē supra muros ciuitatis
ascēdētes ei fortiter resistebāt. Qui
bus alexander ait. Vobis dico cal
cedones. Aut pugnate viriliter aut
potestati subiugamini pugnatorum.
Terūtamē calcedoniā apprehendit
Eriensq; inde et nauigādo pelago
ingressus ē italiā volens romanorum
supbiā refrenare. Consules vero
manorum aduentū alexandri audien
tes valido sunt timore p̄territi. ⁊ con
gregato populo auritalenta. lx. mi
lia. ⁊ coronas aureas cētūz direxer
rūt alexandro. supplicantes illi vt eos
nullaten⁹ expugnaret. Alexāder ve
ro recepto a romanis tributo ⁊ a cun
ctis italiāz habitantib⁹ vsq; ad mare
occidentis quorū regio vocat̄ euro
pa reliq̄t eos in pace. Et exinde sul
cato pelago affricāz p̄perauit i qua
paucos rebelles inuenit. eā suo im
perio subiugauit. Eriens autē de affri
ca p̄cepit militib⁹ suis vt ingrederēt
secū naues ⁊ venit ad p̄barādem
insulā ad deū thamonē ⁊ sulēdum.
Factūq; est cū irēt ad tēplū hamō
nis obuiauit eis i itinere ceru⁹ quē
p̄cepit alexāder a militib⁹ sagittari.
Illi vero plures mitētes sagittas.
ipm tāgere nullaten⁹ ponerūt. At
aut alexāder app̄bēdit vnā de sagit
tis. ipm ceruum p̄nue vulnerauit
Ab ipso itaq; die iste loc⁹ sagittari⁹
appellat̄. Et ingressus tēplū hamōis
fecit ibi vicinas. Supplicauit alexā
der deo vt ei vera respōsa p̄mitteret.
Deinde moto exercitu venit in locū

qui dicitur Laphostri. in quo loco
erāt mille quindecim. ⁊ habebat flu/
mina duodecim q̄ cursu suo in ma/
re labunt. Et erant ibi porte clausae
caubenis ferreis firmate vbi alexan/
der imolauit dijs. Eadez igit nocte
apparuit alexandro in somnis deus
Serapis in habitu excello ⁊ forma
horribili timenda dixit illi. alexāder.
potes ne mutare hūc montē. ipm qz
super humeros tuos transportare.
Alexander respondit. Et qualē q̄s
esset qui hoc posset. Serapis dixit.
Sicut mons iste. nō mutabit locus
suum. sic nomen ⁊ fatum tuuz nar/
rabitur vsqz ad viscera seculoz. Ad
hec alexander cepit ei supplicare di/
cens. Rogō te Serapis qua mo/
te debeo moni mibi pphetizes. Aut se/
rapis. Bonū est ⁊ absqz dolore vlti/
mum simpliciū ignorare. Et tamen
rogasti me tibi dicam. Post bibitā
portionē mortē gustabis amaram.
In iuēute enim fines tuos. No/
litamen horā aut tempus inquire/
re. q̄ nullatenus tibi reuelabo. Dis/
cetur enim tibi a dijs orientalib⁹ fa/
tum tuū. Erurgens autē alexander
a somno tristatus est valde. Et cepit
civitatem suo nomini fabricari. cui
nomen imposuit alexandriam.

Quomodo Alexander subiuga/
uit sibi Egyptum. Syriā Tyrum
⁊ totam iudeam.

Post hec au

dientes egypti aduentuz
alexandri exierūt obuiuz
illi. ⁊ subiugati sunt illi. eūqz in egypto
honorifice receperūt. Intrans
autē alexander egyptum inuegit sta

tuam regalē magno lapide sculptā
quā intuens alexander. Hec statua
dixit cui⁹ est. Egypti responderūt.
Statua ista regis anectanabi per/
tissimū egyptoz est. Audiens hec
alexander dixit. Anectanab⁹ pater
meus fuit. Et hec dicēs strauit se in
terram. ⁊ cepit statuā osculari. Be/
inde accepta milita Syria est ptes/
cna. Syri vero viriliter resistentes
pugnauerūt cū eo. ⁊ quosda suos
milites occiderunt. Exinde veniens
Bamascū eam expugnauit virilē.
Deinde capta Syria vēit. ⁊ castra
metatus est supra ciuitatē Tyrum
vbi alexander cū exercitu comorās
multa incommoda perpessus fuit.
quia erat fortis ciuitas tam maris
circūdatione. tam edificiorū cōstru/
ctione. tam et ipsius loci formidū/
ne naturali q̄ nullatenus ciuitatem
poterat cum impetu obtinere. Con/
struxit autē alexander edificium in/
gens in mare qd̄ ciuitatē tam forte
obstinebat q̄ nulla nauigia n̄ clas/
ses poterant portū ciuitatis attinge/
re. Alexander autē attendebat quo/
modo posset vrbē inuadere. Cepit
itaqz exercitū indigere. Ador alexan/
der misit litteras ad pontificē iudeo/
rum nomine Sabelū monens euz
vt sibi auxilium impenderet ⁊ vena/
lia que vulgariter mercatū dicitur
suo exercitui ppararet. Censum etiā
quē Dario dabat sibi sine omni di/
latione exhiberet. eligeretqz magis
macedonū amicitiaz q̄z persarum.
Pontifex vero iudeoz respondit
litterariū portū orib⁹ etiā iurcuran/
do dario se dedisse. nec p̄miciuz cō/
tra eū arma leuare etiā veniente da/
rio iuramenta nulla posse mutare.
Audiēs hec alexāder irat⁹ eualde ⁊

principem iudeorum dicens. Tale factam vindictam de iudeis ut discernat quorum precepta debeant observare. Noluit tamen derelinquere Tyrum. Elegit autem Adaleagrū. deditque sibi milites quingentos precipiens illis ut vallem peteret iosaphat ubi armata plurima pascebantur ex ciuitate Hadij. Samson autem adducebat eos quia vniuersa loca regionis illius apertissime cognoscebat. Cum igitur vallem intrassent predicā. pōdāque duceret infinitam. obuiauit eis theosellus dux armentorum. multosque ipsorum mortuos prostrauit. Adaleager vero robustus in fortitudine armatorum vniuersos armentorum custodes expugnauit. Saulus vero ipsius ducis armentorum verticem amputauit. Cum igitur hec omnia essent. Bitrio cogita de ciuitate Hadij exiit cum equibus triginta milibus ad plium paratis. Tanta siquidem erat sopita pugnantorumque ex nimio clamore terre tremere videbat. Quod videntes Macedones turbati sunt. Uolebant igitur Adaleagrū mittere ad alexandrum ut in eorum subsidium pueniret. nullos tamen eorum voluit suscipere Adaleager. Pugnatum est tandem inter eos. Samson a byrrio est extinctus. Adacedones autem nimia hostium circumfusione oppressi succubere videbant. Quod videntes arrideus abiit ad alexandrum. sibi quoque grecorum incommoda intumuit. Alexander autem relinquens Tyrum venit in iosaphat ubi Byrrium et totum eius exercitum confudit. Reuersus autem Tyrum inuenit edificium quod in mari struxerat funditus dissipatum. Balaam enim cum omnibus habitantibus tyrum post recessum alexandri egressus edificium illud viriliter expugna-

uit. Quod videntes macedones iterum turbati sunt. Alexander cum eis quasi de captiue tyri oipharie diffidebat. Flocte itaque subsequenti apparuit alexandro quatenus tuam manu. et cum iactaret eam in terram. terensque pedibus vinum expamebat. Exurgens autem alexander a somno ait. et fecit ad se venire ariolum sibi quoque somnium quod viderat enarrauit. Cui ariolus respondit. Alexander esto robustus in Tyru et noli in aliquo titubare. vna quam tenebas in manu eaque proiciens in terram pedibus conterebas. hec ciuitas est quam debes propriis manibus expugnare. ipsam quoque pedibus conculcabis. Alexander autem cogitauit quibus modis posset ciuitatem expugnare. Construxit itaque in mare ingens edificium classium quod erat centum anchoris alligatum. Erat siquidem tante celsitudinis quod muris turribus tyrorum alexander eminebat. Alexander autem solus illud edificium ascendit armis fulcibus. precepit ut totus exercitus se prepararet ad pugnam. et mox ut ipsum viderent ingredi ciuitatem omnes impetum facerent versus muros. Belcassus itaque anchoris edificium parebat ad latera muri ciuitatis. Alexander autem persiluit in terram ubi stabat Balaam. et facto impetu ipsum occidit. facies ipsum cadere in profundum. Videntes hec macedones et greci. continue muros ascendere ceperunt. alij scalis. alij manibus ad heretes. Instantium enim erat tyri balaam ducis eorum extinctione timore perterriti quod nullatenus grecorum impetum resistebant. Sicque capta ciuitas usque ad radices funditus dissipata. Alias etiam duas ciuitates funditus expugnauit. In quibus

quanta mala sustinuerunt Syri.
vsq; hodie memoratur. Deinde a
moro exercitu peruenit in ciuitatez
Bazā. ⁊ ea capta in Hierusalē ascē-
dere festinabat.

Qualiter iudei dicti angeli cum
magno honore receperunt Alexan-
driū.

Adiens Ja-

delus pontifex iudeorū ad-
uentum Alexandri timuit
valde. ⁊ conuocans iudeos iudixit
ei si eumna tridua cū supplicatio-
nib; ⁊ imolatio-
nib; deū inuocare.
Iste igitur eadem post sacrificiū
apparuit ei angelus domini dicens
Noli timere. sed continuo omnia pla-
teas ⁊ portas aperias. ⁊ omnis po-
pulus exeat veste albissima prepara-
tus. Tu autē ⁊ reliqui sacerdotes
cū stolis legitimis occurrite obuias
alexandri. Sic enī eū oportet regna-
re. q; totius mundi dominator erit.
Deinde ipm ira domini conculca-
bit. Qui a somno excitat; conuoca-
ns iudeis narrauit eis quecunq; vi-
derat dormiedo. Iste recepit itaq; fie-
ri quē admodū in somno sibi fuerat
reuelatū. Statim exiens de ciuitate
pna cū sacerdotib; ⁊ ciuū multitu-
dine peruenit ad locum qui scopu-
lus nuncupatur vnde templū ⁊ ipsa
ciuitas conspicit. ibi magni alexan-
dri expectabat aduentū. Alexander
autē appropinquans ad locū qui di-
citur scopolus. et cernens multitu-
dinē populi vestib; albis indutam.
⁊ sacerdotes albissimis stolis orna-
tos. pontificemq; iudeorū indutus
stola candida iacinctina. ⁊ super ca-
put ei; habentē syndonē mundā. ⁊

desup laminā aureāz fabricatam ut
qua nomē dei terragramaton scri-
ptūz erat. statim pcepit oib; suis re-
tro consistere. Ipse vero alexander
sol; abijt ad eos ⁊ piecit se ab equo
in terrā. ⁊ nomē dei qd scriptū vide-
rat adorauit. Statimq; omnes iu-
dei alexandri salutare ceperūt. ⁊ cla-
mare vocabus alatissimis. Quat vi-
uat altissimus alexander venit. Qu-
uat viuat altissimus imperator ale-
xander. Quat viuat victor inuict;
super omnes terrenos pncipes glo-
riosus. Videntes hec reges Syrie
plurimum obstupefacti murmura-
bant. Quidāz vero ex principibus
eius cui nomē erat Isdarmonen in-
terrogauit eū dicens. Isdarme im-
perator. Quid est omnib; te ado-
rantib; ipse adorasti principem iu-
deorū. Cui alexander. Nō hūc sed
deum cui; pontificatu fungit; ado-
raui. Nam p somnū in buuis ha-
bitu conspexi eū cū adhuc macedo-
nie essem. ⁊ cum cogitares quomo-
do possem asyam subiugare. illud
siquidē in somno me negligere nul-
latenus incitabat. sed p fidenter trā-
sire. Ideoq; animaduerto ipm esse
quem p somnūz inuebar. Exinde
arbitror diuino iuuamine me Ba-
rium vincere ⁊ persarū potentiam
soluturum. ⁊ omnia que in animo
meo spero aduentura esse confido.
Et hec dicens cum sacerdotibus ci-
uitatem ingressus et intrauit tem-
plum dei qd ille sapienissim; Sa-
lomon construxerat. et fm sacerdo-
tum ostensionem deo victimas im-
molauit. Iste pontifex autē obtulit ei li-
brum Danielis in quo erat scriptū
quē dā grecoz piaz potētiā destru-
turū. alexander autē existimās seipm

fore gauisus est valde. Statimq3
pontifici et alijs sacerdotib3 multa
contulit donaria preciosa. dixitq3 vt
petentes quascunq3 donatōnes ac-
ciperent. Pontifex ergo iudeoz pe-
tuit dicens. Liceat nobis patrū legi-
bus pponi. et anno septimo sine tri-
buto consistere. Alexander vero om-
nia cōcessit eis. Deinde postulauit
pontifex vt iudei in media et babylo-
nia constituti suis legib3 potrent. Cō-
cessit eis omnia que postebat. Alexan-
der vero disponēs de hierosolima.
et dimisso ad romaticum duxit exerci-
tū ad reliquas ciuitates. et ad quas
puenit amicabiliter recipiebatur.

Quomodo Syri narrauerunt
Bario qd euenit fuerant ab alexan-
dro. et eius figuram sibi portauerūt
in membrana pictam. quam Baris
despexit.

De eodem tem-

porē Syri q3 fugerūt ab
alexandro Bario narra-
uerūt. Audiens hec imperator Ba-
rius sciscitatus est ab eis de aspectu
et forma alexandra. Illi vero osten-
derunt imaginē eius in membrana
depictam. quaz cum vidit Barius
despexit propter formulę paruitatē.
Et statim direxit ei pilas ludicam et
zocham que fit de virgīs que a ca-
pite curuatur. et cancrām aureaz. et
epistolam taliter continentem.

Epistola missa a Bario alexan-
dro macedonū imperatore.

Arius rex re-

gum et domin3 dominatū
tuum parens solis qui lu-

cet vna cū perfidis dijs famulo nos-
tro alexandro dirigimus. Studui-
mus quia elat3 in supbia et p vana3
gloriā exaltat3 congregasti lairun-
culos de finib3 occidentis. et volue-
ris cū multitudine perfarū preliari.
quorū vigores nequa q3 extinguēs.
Quoniā et ipsi dii qui totum mun-
dum fulcunt et sustentāt. nomē no-
strū approbant et cōmendāt. Tu au-
tem vt homulus imo virozū minis-
mus de tua cupiēs transcendere par-
uitate tanq3 mus profiliens de scil-
sura. Egressus eni de terra ceibum.
et p spaciōsa loca perfide tradis sal-
tus. et ludos exercis vt mus in domi-
bus. vbi catule vel muscipule nō sūt
Ego vero latēter respiciens gressus
tuos dū secure credideris stultizare
te factio impetu apprehendam. Sic-
q3 turpiter fines dies tuos. Respi-
scere igit a tuo proposito te oportet.
si tuā cupis infamiam poliare. Re-
uertere igitur o miser et pauperrī-
me. et reqesce in sinu matris tue. Ec-
ce tibi dirigo pilā ludicam et zochā.
cū quibus ludū exerceas puerorū.
Quia cum sis puer te decet et oportet
puerilia piracitare. Noni si quis
dem q3 tanta est indigentia tua q3 vir
miserima corpora sustentas. Cre-
dis itaq3 imperiū Barij subiugare
per animā patris mei tantū aurū
in regno perfide reqesce q3 solis pur-
ceret claritatem. si ab initio esset con-
gregatum. Quapropter tibi man-
damus firmiter iniungendo vt hac
stulticia et vana gloria relicta mace-
doniam reuertaris. Quod si facere
non curabis dirigemus ad te inuis-
merabilem copiam armatoz qui te
non vt philippi filium sed vt prin-
cipem laironū crucifigant.

Quomodo Alexander fecit les-
gi coram suis milibus epistolam
missam a Bario et voluit nuncios
suspendio puniri.

Enientes ita:

v q3 qui missi fuerant a Ba-
rio imperatore ad alexan-
dru. obtulerunt ei epistola3 missam a
Bario cu vna canera aurea pila et
3ocha. Alexander pcepit illa coram
omib3 publicari. Milites siquidez
audientes epistole tenore no modi-
cu turbabant. Et dicens aut alexan-
der tristes factos dixit eis. V comu-
liones mei fortissimi quare corda
vestra ex vrbis epistole Barij como-
uentur. An nescitis q canes q mul-
tu latrant nulla habent lesionis effi-
cacia3. Nlos itaq3 credidim3 q epi-
stola in aliquo veru dicat. hoc est de
auri multitudie quas Barius dicit
se habere. Et ideo oportet nos cu eis
preliari viriliter. Quia multitudo
auri eiusde cu eo pugnare ardenssi-
me copellit. Et hec dices pcepit mili-
tibus suis vt nuncios Barij cape-
rent. ipsosq3 crucis patibulo torq3-
rent. Et illi ceperunt alis vocib3 cla-
mare. Rex alexander que culpa ve-
get in nobis p rege nostro q debeat
mustormeta subire. Quib3 alexan-
der respondit. Dicta impatoris ve-
stri hoc facere me compellunt. qui
vos vt ad latrunculum destinavit.
Et illi responderunt dicentes. No scri-
psit impator noster hec. Quia ma-
gnitudo vestra sic sibi penitus igno-
ta. Dimitte nos. q3 erit sibi tua glia
per nos reuelata. Alexander aut p-
cepit illos dimitti. et ad conuiuium
inuitari. Sedenab3 illis dixerunt

alexandrio. Rex si vestre placet ma-
iestati imperate vt equites mille no-
biscum veniat. quia Barium i ma-
nibus eoru trademus. Quibus ale-
xander respondit. Letetur animus
vester in hoc q sedetis. quia p tradi-
tione vestri regis vobis no dabitur
vnus miles. Alio itaq3 die precepit
alexander epistolam scribi Bario
in hunc modum.

Epistola missa ab alexandrio
Bario imperatori.

Alexander fili

a us Philippi et Plimpere
gine Bario regi reguz pa-
renti solis q lucet vna cum perfidis
dys. dicedo. Mandam3 si bene vo-
lumus inspicere veritate p pna non
sed mutata viciate possidem3 que
tenem3. Quia cum omnes in rota
fortune volubili militem3. sepiissime
de diuitijs in paupertates. de leticia
in tristitia3. de altitudine in profun-
dum. et e contrario variamur. No er-
go debet aliqs cu in sublimiori par-
ter otterese deat. tantu in sua p fide
cellitudine q p superbia eleuatus
ac in vanā gloriā deduct3 facta de-
spiciat minimoru. cum minim3 se-
pissime extollatur. et altissimus vsq3
ad puluerem deprimatur. Turpi-
tudinem atq3 dedec3 esse putato tā
lucidissimo impatori prout ab ho-
minibus esse. Spiceris mihi paruo
et humili talia destinare. Tu eni es
par solis et in trono misso a dys sedi-
cis cu dys perfidis residere. Sed cu
dij sunt immortales. mortaliu habere
confortiu3 penitus vilipendunt.
Mortalis certe sum ego. et sic ad te
venio quasi cum homine mortali.

pugnaturus. Tu vero qui magnus
et excelsus es. vis te quasi dicere im-
mortalem. cum veneris mittere pu-
gnam nobiscum. nihil acquires si vi-
ctoriam reportabis. quia paruum ho-
minem et latrunculum obtinebis.
Quod si ego vicerō. gloria tibi maxi-
ma erit. quia imperatoris magnifi-
centissimi victoriam adipiscar. Verum
quia dixisti perfidiam auro plurimo
habundare. acisti sensus nostros.
et fecisti nos strenuos in virtute ut
aurum vestrum possim acquirere. et
quam nos dixisti habere paupertatem
repellere. Ex eo vero quod nobis pilam
ludicam zocham et cancrā auream
dixisti. que futura sunt certissime
propheta. et que nos speramus dis-
faventibus evenire. Per roundita-
tem vero pile intelligimus orbem terra-
rum. quod imperio nostro debet subuga-
ri. Per zocham que a capite curua
existit cōtemplamur quod omnes reges
et terrarum principes coram nostra pre-
sentia curvabunt. Per cancrā au-
ream quod caput hominis induit et con-
girat nos victores. et non victos arbi-
tramur. Tu autem qui magnus es et
potentissimus iam nobis tributa de-
disti. dum a te pilam ludicam. zochā
et cancrā aureā. que tantam in se cō-
tinent dignitates receperimus. Cum
hec scripta fuisset epistola vocavit
ad se nuncios darii imperatoris. et da-
tis illis donis optimis et epistola re-
cesserunt. Postquam hęc alexander amo-
to exercitu cepit ire. Darius itaque ple-
ta epistola turbatus est valde. De-
inde scripsit epistolam satrapibus si-
istali modo.

Ex regum da-

rius primo et Antiocho

satrapibus gaudium. Audivimus
quod Alexander philippi macedonis
in stulticiam devotus intrauit Asy-
am. ipsamque pulchritudine evacu-
avit. Quapropter datus vobis fir-
miter in mandatis. ut magnis et stre-
nuis viris nostri imperii fidelibus cō-
gregatis contra puerulum illum insur-
gere non tardetis. apprehendentes il-
lum. et coram nostra presentia ducen-
tes. ut illo pueriliter flagellato indu-
am purpura. et dirigam eum matris
sue Olympie derogatum. Non enim
debet eum pugnare. sed cum puerili
puerilia exercere. Relegentes itaque
satrapes darii epistolam taliter da-
rio rescripserunt.

Epistola missa Darii a primo
et Antiocho satrapibus.

Egi regum da-

rius deo magno primo
et Antiochus servitutes.

Sciat magnitudo vestra quod ipse pu-
er alexander. qui ut dicitis nostram
provinciam devastavit et dissipavit.
nos congregata multitudine cum
eo pugnantem terga verumus. et vi-
cuasimus de manibus pugnatorem.
Hos itaque quos dicitis vestri im-
perii adiutores. maiestati vestre hu-
militer supplicamus. ut nobis vestris
fidelibus succurratis. Cum autem
Darius ipsam epistolam perlegisset.
supervenit nuntius alter dicens. quod ale-
xander castrametatus erat super flu-
vium qui Siragma dicitur. Audientes
hec Darius imperator. iterum scri-
psit Alexandro hoc modo.

Epistola missa Alexandro per Da-
rium et semen papaveris.

b

Arius rex re

D gum et dominus dominantius
famulo nostro alexandro
mandam. Per uniuersum orbem
comendatum est nomen Barii et lauda-
tum. quoniam et diu tubabatur nomen eius.
Tu autem qualiter aususes piransis
reflumina motes et maria et facere
impeni contra nostri imperii maie-
statem. Ad hanc siquidem tibi gloria
esset si absque nostra licentia volunta-
teque posses macedoniam gubernare.
Ad huc tibi esset detrus maleficijs
penitere quia a nobis iniuriam pualidam
promereri. Cum absque nostra domi-
natione terra posset quasi vidua nun-
cupari. Reuertere igitur in terram tuam
proutque nostre indignationis ira sup-
caput tuum irruat et descendat. Verum
ut quanta sit gloria et fortitudo nos-
tra agnoscas. significam tibi per
hec grana papaueris que in mantica
destinam. Vides ergo si hec gra-
na poteris numerare. sic per certo scis
asque noster populus poterit sic nu-
merari. Quod si facere non valebis
reuertere in terram tuam et oblitiscere que
fecisti. quia innumerabilis est nostro-
rum copia pugnatorum. et de cetero ta-
lia facere non presumas.

Quomodo nuncij Barii obtu-
lerunt alexandro epistolam Barii
et semen papaueris sibi missi.

Item autem

C venissent nuncij Barii ad
alexandrum epistolam sibi et
semen papaueris obtulerunt. Ad hoc
autem ut alexander epistolam legit mir-
rens manum in mantica tulit de ipso
semine. mittensque illud in os suum ce-

pit mandere dicens. Vides quod homines
illius multi sunt. sed sicut hoc semine
molles reperuntur. Inter hec ves-
nerunt quidam de macedonibus dicen-
tes alexandro. quod olympia mater sua
infirmitate graui teneretur. Audi-
ens hec alexander tristis est valde ef-
fectus. Et tamen scripsit epistolam da-
rio ita continentem.

Epistola missa dario ab alexan-
dro quam misit piper per semine papau-
ris quod receperat a Bario.

Alexander fi

A lius philippi et regine ol-
ympie Bario regi persarum
madam. Scias quod plurime epi-
stole aduenerunt que inuitos facere con-
pulerunt que dicem. Tu autem noli cogi-
tare quod pre pauore aut dubitatione
tue vane glorie dirigam retrocedere
gressus nostros. sed ut videam matrem
meam que infirmitate grauissima den-
net. Scias ergo quod non post multum
tempus ad te cum maxima copia pu-
gnatorum festinamus et citius venie-
mus. Ecce nunc tibi instar seminis
papaueris dirigimus istud piper. ut
cognoscas quod multitudo seminis pa-
paueris habet parvissimi piperis ac-
mine subugati. Hanc epistolam de-
dit alexander militibus Barii et piper
et optima dona. et dimisit eos.

Quomodo Alexander redeundo
macedoniam expugnauit amoniam
principem Barii. et vicit eum.

Et de anno

D to exercitu cepit macedo-
niam remeare. Eodemque tpe
vir quidam potens cui nomen erat
Almonia princeps militie Barii sub

arabia cū manu hostiū residēbat.
Hic audiens aduentum alexandri
vniuerso motu exercitu opposuit se
contra alexandriū. cepitq; cū eo viriliter
preliari. Tū de mane siquidem in-
choantū est preliū. et vsq; ad occasū
solis equiter pugnauerūt. Sic enā p-
tres dies p-riuos pestiferū bellū du-
rauit. Tū forma enī fuit ipsa pugna
q; passus fuit sol eclipsim. nolēstan-
tam sanguinis effusionē cōtemplari.
Deinde ceperūt multa cadauera a
parte p-riax cadere. qd vidēs p-riiceps
milite tergauerisus de manib; im-
micoz vix cū paucis euasit. Cū tan-
ta siquē celeritate cucurrat q; a n̄ da-
riū ipos q; ab alexandro reuersi fue-
rāt reperit. et dario adhuc tenente in
manu ep̄lam et sciscitāte qd alexan-
der de semine papaueris egisset. Il-
lisq; r̄ndentib; apphēdit et momo-
dit. dixitq; m̄li sūt. sed molles. Ac-
ceptoq; dari de pipere alexandri et
misso in os suū mādēte illo et suspi-
rante et dicēte. Idaua sūt ei milites
sed sunt fortes vt hoc piper ostēdit.
vix inueniet in orbe p-riax stātes. Res-
pondit a monta. d. Etiaz dñe pau-
cos milites h; alexāder. sed fortes. q;
multos meos milites occiderunt. a
q; manib; vix euasi. Alexāder autē
in supbiā nullaten; est eleuat; ex eo
q; victoriā psecut; est. q; tam p-riax tā
macedones q; occisi fuerāt recōdere
fecit in sepulchras.

Quō alexander venit in ciliciāz
et in sauniā et in ciuitates p-riopolis.
deinde in asyā eā subiugādo. et mili-
tes sibi adiunxit.

De hoc venit

p alexander in ciliciā et in sa-
uniāz in q; multe ciuitates

suo impio iurauerūt. Et insup des-
cē et septez milia hoim suo exercitu
pgregauit. Inde q; venit i sauniāz
que sine p-riaditione subdita est illi.
Et scēdit enā alexāder i montē thau-
rū. et venit in ciuitates q; p-riopolis
nuncupaē. in q; sunt nouē milia. a q;
accepta milia egressus est asyā ci-
uitates plurimas subiugādo. Ven-
nitq; in frigiā. et ingressus templum
solis ibidē victimas imolauit. Ve-
niens autē ad flumen q; stamadio
dicit. cui; latitudo. xv. cubitis desi-
gnat. Dixitq; illis homib; Beati q;
laudes homeri ad eptū estis. Quidā
vero ex circūstātib; noie Bocconi-
ctus respondēs ait. Rex alexander
p-riores laudes dē scribere queo
q; fecit. Homerus de his q; ciuitatē
destruxerūt troianā. q; maiora q; il-
luis temporib; p-riecisti. Cui alexā-
der ait. Magister cupio sapiētis eē
discipul; magis q; viliū laudes ha-
bere. Post hec motu exercitu venit
macedoniā. inuenitq; matrem suā
Olympiam ab egritudine conualu-
isse. et cum ea diebus paucissimis ē
locutus.

Quomodo alexander exiens ma-
cedoniā iterum venit in persidem

Deinde amoto

d exercitu exiens macedoniāz
cepit contra persidē p-riecisci. Et
castrametat; ē i loco q; dicitur abdyron.
et homies illius ciuitatis portas p-ri-
digz firmauerūt. Vidēs q; hec alexā-
der iratus est valde. et p-ricepit militi-
bus suis vt eam incēderēt. Milites
autē alexandri facto impetu vbez ex-
pugnare ceperūt. Ciuitatenses vo-
videntes se non posse multitudinez

armatorū sustinere. q̄ loc⁹ nō erat
naturaliter munit⁹. ceperūt vocife-
rare ⁊ dicere. Rex alexāder nō clau-
simus portas ciuitatis vt tue celsitu-
dini obstarem⁹. sed timētes Bario
regē persarū. q̄ hoc audito mitteret
sarrapas suos q̄ nos vndiq; dissipa-
rent. Quibus alexander respondit.
Alp̄te portas ciuitatis si vultis eua-
dere pugnatores. Cū autē cū Bario
finē fecero. tūc vobiscū colloq̄o fun-
gar. Audiētes autē adunate aperue-
rūt sibi portas. Et inde trāsiens bro-
chia venit i obliquo. ⁊ inde caldeo-
polum piransiuit. Deinde venit ad
flumen senis vbi fame pualida op̄-
pressus est exercit⁹ alexandri. Mur-
murabāt enī milites dicētes. Equi
nostri deficiūt incessanter. Quibus
alexander p̄fortans eos d. Turī cō-
militones mei fortissimi q̄ hucusq;
bello: usq; pericula passi estis. nunq̄d
p̄pter defectū equorū diffiditis de sa-
lute. Nonne si vita regnauerit i cor-
porib⁹ vestris. equos innumerabi-
les reperiem⁹. Si autē vita priuabi-
mur corpali nihil nobis copia eq̄rū
valebit. Festinem⁹ ergo ad loca ta-
lia proficisci. vbi nobis ⁊ equis nris
largissime cibaria capiamus.

Quomodo Alexander venit ad
templum appollinis. qui vocauit eū
Herculem.

Est hec autez

p̄ ad finem ducesūdi venit i lo-
cum q̄ dicitur lirus. vbi mul-
ta cibaria ⁊ animalū pascua inue-
nit. Deinde amoto exercitu venit in
locū qui dicitur tragacintes. ⁊ castra
metat⁹ est ibi. Et ingressus est tēplū
appollinis ⁊ voluit ibi victimas fac-

ere. ⁊ diuina responsa p̄cipere. Sed
dictum est sacerdote femina virg-
ne eiusdem templi cui nomen erat
sochora q̄ non erat hora responsio-
nis. Altera q; die venit alexāder ibi
q; victimas immolauit. Statimq;
vocaui illuz appollo. Hercule. her-
cule. Respondit alexander. Cur her-
cule me vocasti. nunc vero respon-
sa tua falsa videntur.

Quō alexander venit Thebas
quam expugnauit ⁊ funditus euer-
tit eo q̄ foriter sibi restant.

Aliens inde a/

e lexander venit ad ciuitates
que theba dicit. dixitq; ho-
minib⁹ ciuitatis illi. date mihi q̄n-
gentos milites q̄ veniāt in adiutorū
um meū in armatorū habitu p̄para-
tos. Audiētes hec thebei clauserūt
portas ciuitatis. ⁊ armatis eis de-
cē milib⁹ armatorū ascēderunt mu-
ros. ceperūtq; alis vocib⁹ p̄clama-
re. Alexander nisi recedas a nobis te-
turpiter actuos milites p̄figemus
Audiēs hec alexāder subadens ait.
Thebei muliū estis de fortuna die cō-
mendati clausistis portas ciuitatis.
⁊ dixistis mecū velle pugnare. Hō
fortis ⁊ belloꝝ cupid⁹ nō recluditur
infra muros. sed in cāpo pugnat vt
rilitur p̄ hostes. Hīs dicitis p̄cepit q̄t-
tuorū milib⁹ sagittariorū vt ipam ar-
cuiāt ciuitatē. ⁊ stātes supra muros
feriāt ⁊ vulnerēt sagittis. Hōrecepit ⁊
duob⁹ milib⁹ equitū fundamēta q̄
p̄struxerant amphyon ⁊ soch⁹ rūs-
petēt. Alijs mille p̄cepit vt cū ardētī
b⁹ faculis portas vndiq; incēderēt
ciuitatis. Alia vō tria milia ordina-
uit vt cū ardentib⁹ p̄citerēt muros. et

ferreis instrumentis dissiparet. Ipse
vero alexander cum fundibularijs et re
liquo exercitu consistebat. Inchoato
itaque bello ciuitatis ex vna parte di
ris ignibus urebat. Populus autem p
muru precipitans, alij monetes, alij
liquidum ubi et brachia frangebatur.
Erat autem quidam homo intra exercitum alex
andri historius inimicus, hic gaude
bat videns ciuitatem dissipari. Sed ali
quid mulicus ciuitatis ysuumea nomine vi
dens sue patrie desolationem, alexan
dri pedibus prostratus ilico cepit parte
musicam lamentari, sperans flectere alex
andrum ut erga ciuitatem pietate fle
cteretur. Intuens autem eum alexander
dixit. Quare me cum tanto conamine
rogasti. Ysuumea respondit, ut posses ani
mum tuum ad misericordiam flectere. Audi
ens hec alexander iratus est valde, et iussit
muros ciuitatis euelli ab ipsis fun
damentis. Et inde motu exercitu ce
pit ire, cuius vestigia quidam nobilissimus
ciuitatis nomine diubomatius commitaba
tur. Thebaei vero qui remanserant ex in
cendio ciuitatis petierunt responsus
a belphimadeta appollinis. Quibus
respondit appollo dicens. Ille qui thebanas
struet ciuitatem tres victorias consequetur.
Et tribus victorijs adeptus, statim
nostram ciuitatem reformabit in for
ma pristina.

Quomodo alexander venit cor
inthum, et quidam thebanus cuius in
lucis obtinuit propter quod resecta fuit
ciuitas thebarum.

Alexander ita

quod thebanam ciuitatem relin
quens abiit corinthum. Rogatus
uerunt eum corinthi ut eis manibus lu
deret. Quorum precibus acquieuit et prout
quod spectaculum populi multitudine. Qui

bus innumerabilibus dixit alexander.
Quis ex vobis erit incipit ludus.
Diubomatius quem supra nominatum
de urbe thebana respondens dixit. Si ve
stre complacet maiestati ego accepta
patrie lucidum ludum arripiam prima vi
ce. Et statim iussu alexandri luctatus
est et vicit. Et dixit alexander. Si ter
viceris coronaberis. Statimque lu
ctatus secundo et tertio deuit. Sta
timque iussu alexandri coronam acce
pit in capite gloriosam. Dixerunt au
tem ei procones. Nobis indica nomen
suum. Diubomatius ait. Sine ciuitate
poco. Audiens hec alexander dixit.
O beatissime certator ut quod sine ci
uitate vocaris. Diubomatius respondit.
Maxime imperator autem regali dyade
mate fulgens ciuitatem habui appella
tam. Postquam vero imperatorum suscepisti
ciuitate penitus sum priuatus. Hoc res
ponsum intelligens alexander, cognouit
quod de thebeis diceret. Et ait proconi
bus. Vociferens ut thebanus habes
at reficere thebanam ciuitatem.

Quomodo alexander intravit templum
appollinis, et responsum habuit quod
mundum sibi subiugabit vniuersum.

Et inde exiens

de corintho venit ad ciuitatem
que plathea dicitur. Cum in
cipit quidam nomine straxagonas fuger
bat. Et ingressus templum dyane iuenit
sacerdotem feminam virginem que sacerdo
talem habuit vestiebat. Que ut vi
dit eum dixit. Beneuenisti alexander.
Tu debes mundum tibi subiugare vni
uersum. Illa itaque die ingressus est
straxagonas templum in quo erat ipsa
sacerdos. Quem ut vidit ipsa eum
taliter alloquitur. Quid vis straxa
b 3

gonas post paucos dies tu priua/
beris principatu. Quo audito stra/
ragonas iratus est valde. ⁊ dixit ei.
Istō es digna sacerdotio fungi. Ale/
xander ingressus est ad te ⁊ bene pa/
ticinata es ei. mihi autem dixisti q̄
vniuersum perderem principatum.
Cui sacerdos. Istolurasci. sic enim
oportet fieri. nec potest vllaten⁹ pre/
termitti. Factūq; est vt post paucos
dies alexander iratus est cōtra stra/
ragonam. ip̄mq; de principatu suo
deposuit ⁊ eiecit. Straxagonas au/
tem abiit athenas. vbi de alexandro
qui euz principatu suo priuauerat
cū lachrymis conquestus est. Athe/
nenses vero hec audientes irati sūt
valde. dicentes se graua contra ale/
xandrum facere. nisi forte straxago/
nas suo principatu redderetur.

Quomodo Alexander venit a/
thenas. ⁊ qualiter scripsit eis.

Alexander au

a tezamoto exercitu venit a/
thenas. Audiens autē que
athenienses dicebant. scripsit eis epi/
stolam ita continētē. Alexander fi/
lius philippi ⁊ regine Olympic a/
thenensib⁹ hec dicimus. Postq;
mortuus est pater noster sedim⁹ in
dignitatis solio. descendimus in cō/
finio occidentis. vbi omēs habitan/
tes nostro imperio se subdiderunt.
ab vberoma vsq; ad mare occidē/
tis. Alij recipientes nos pacifice. Alij
prelio subigant. Istolentes itaq; ad
nos venire pacifice. habitatiōes eo/
rū fecimus funditus dissipari. Istūc
autē egredientibus nobis de mace/
donia ⁊ p totā partē affricę trāskun

ibus thebani ceperūt nostro impe/
rio derogare. quorū superbiam fe/
cimus vsq; ad terrā declinari. Istō/
bis autem atheniensibus scribumus
vt nobis decem philosophos diris/
gatis cū quibus cupimus nostruz
ingeniuz exercere. Istūc alud a vo/
bis petimus nisi vt nos tanq; regez
⁊ dominū timeatis. Si autē nostro
non vultis imperio colla submitte/
re. oportet vos nobis fortiores ex/
istere. aut fortiores vobis imperio de/
clinari. Legentes itaq; athenienses
epistolā. ceperūt vocibus insanire.
Eusculus autem philosophus con/
surgens in multitudine populū di/
xit vt nequaq; verbis acquiescerēt
alexandri. Istō pulus autem cōgre/
gatus in vni supplicauerunt demo/
stheni philosopho vt eis consilium
daret. ⁊ quicquid videretur suo con/
silio aperiret. Ille igitur eleuans se
⁊ manu imperans silentium taliter
est locutus.

Iri concues

v mei percipite supplico ver/
bula mea pacifice et audias/
tis. Si tales vos sentitis esse vt va/
leatis magnitudines opprimere ale/
xandri. pugnate cum eo. ⁊ vba eius
nullatenus admittatis. Sin autē
eius flectimini maiestati. Scitis eni/
q; sicut audiuimus a maiorib⁹ nos/
tris. Sennes rex fortissim⁹ ⁊ excel/
sus licet multas fuisset victorias cō/
secutus. tamen in clayda dāna mul/
ta est perpressus. Istūc autem alexan/
der innumerabiles pugnas exerca/
it. in quibus nihil aliud q; victorias
semper reportauit. Istōne habitan/
tes tyrii milites erant fortissimi. ⁊ in

Epistola missa Atheniensibus ab alexandro.

Alexander fili

a lus philippi & Olimpie regine. Quousque sub potentia manu grecorum Barbaros submitamus. nomen regum nullatenus assumemus. Atheniensibus hoc dicimus. Non cogitauimus ciuitatem vestram cum exercitu inuadere. sed tantum cum principibus quos habemus. Id propositum siquidem vos ab omni suspicionem criminis liberare. Vos autem de nobis contrarium cogitastis. prout vestra manifestat conscientia. Testes enim mihi sunt dii. quod si quis ex vobis contra nos calcaneum erexisset contra eorum iram indignationis nostre nullatenus fuissemus. Sed ut scitis mali semper cogitant mala & committunt. Mersus quod Eorum contra nos armati maleuantes dignum inde meritis acceperunt. Vos autem in nobis conscientiam habentes culpatis nos iam. quia Straxagonem deposuimus qui grauius contra nostram maiestatem commisit. Scripsimus vobis ut decem philosophos mitteretis. Vos autem nostrum abiectis mandatum post terga. ignorantes potentiam alexandri. Licet autem inde possitis de culpa reprehendi. tamen vobis omnis iniurie delictum remittimus omnemque contumacie prauitatem. Confortamini igitur & estote leni. nullam enim a nobis sustinebitis grauitatem. ex eo quod Demosthenis consilio adhelestis. Legentes hanc epistolam Athenienses gauisi sunt valde.

b 4

omni armorum exercitio eruditi. quod eorum profuit multitudo vel fortitudo. Thebes sapientia multa reuebant. qui & quorum ciuitas arte pugnandi non modicum ornabant. Quid autem eorum profuit sapientia & vigor fortissimus preliorum. Idelipenses quantumcumque pugnauerunt cum alexandro tandem succubuerunt ab impetu armatorum. Nonne intellexistis quod innumerabiles ciuitates ad quas abiit sine pugna & altitudine aliqua sue sunt suppositae maiestati. Ex eo quod straxagonem suo priuauit principatu bene fecit. Culpa enim straxagonis interuenit. quoniam sicut audiuimus alexandrum etiam sapientia circumfulsum quod sine culpa straxagones minime eiecisset.

Quomodo athenienses miserunt tributa magna alexandro. & coronam auream fulcra gemmis preciosissimis.

Volentes ita

a quod athenienses vnamiter ceperunt philum demosthenis approbare. & statuerunt alexandro coronam auream dirigere pensam libralcentum quinquaginta. & nuncios promittentes ei censum pariter et tributa. Rethoricos autem ei nullatenus direxerunt. Abeuntes autem missi ad alexandrum obtulerunt ei coronam auream censum & tributa annualia promittentes prout athenienses acceperunt. Audiens eos alexander statim eiusculi consilium intellexit qui direxerat ut resisterent alexandro. & philus demosthenis dicens ut mandatis alexandri minime obuiarent. Scripsit tamen eis epistolam uiam continentem.

Quomodo Lacedaemones ne-
gantes recipere alexandrum para-
uerunt se ad pugnam.

Et inde amoto

D exercitus venit Lacedaemoni-
am alexander. Lacedaemo-
nes autem mandatis ei⁹ nullo mo-
do parentes vnanimiter referebant
Non sunt imbecilles sicut Atheni-
enses qui amuerunt impetum ale-
xandra. sed virtutem nostram virili-
ter ostendam⁹. His itaq; dicitur por-
tas ciuitatis clausurunt. et ascenden-
tes muros vndiq; consistebat. Et ce-
derunt etiam naues. sibiq; ad litus
maris obuiam euerunt. Vidēs hec
alexander direxit eis epistolam ua-
continentem.

Epistola missa Lacedaemonib⁹
ab alexandro vt ipsius mandatis
obedirent.

Alexander fili

A us philippi regine olim-
pie Lacedaemonib⁹ hoc di-
cimus. vobis consulimus vt fidem
quam a nostris antecessorib⁹ acce-
pistis integraliter seruetis. Et no-
lite manus extendere ad aliusima q̄
tangerenō potestis. Si enim gau-
dere cupitis fortitudine psonarum.
sic vires vestras ostendite vt a nob̄
dignum recipiatis honores. Ideo-
q; firmiter vobis datus in mādas-
tis vt grana de vestro nauigio crea-
tis priusq; ignis vos turpiter com-
pellat proficere. Quod si facere vili-
pendinis videbitis vosmetip̄os rep̄-
bēnsuros cū viderit alexander.

Quomodo Alexander expugna-
uit Lacedaemones.

Egentes hanc

I epistolam Lacedaemones
irati sunt valde. Ceperunt
q; ad pugnandum se fortiter prepa-
rare. Alexander itaq; cum exercitu
circūiens ciuitatem. et facto impetu
cepit precipitare eos per murus. ali-
os mortuos. alios vulneratos. Na-
ues autem igne succense cremaban-
tur. Reliqui vero qui remanserunt
tale cernentes periculum exierunt de
ciuitate. et prosternentes se pedibus
alexandra. rogabant vt penitus non
captiuarentur. Respondit eis Alex-
ander. Veni ad vos mansuetus. et
māsuete merecipere nolulistis. Co-
cremate sunt naues vestre. et ciuitas
populo depauperata. Nonne dixi
vobis vt non extenderetis manus
ad sidera que nemo tangere potest
Qui enim ad tam ardua scandit.
vt pedis non habeat firmitatem. ir-
remediabiliter cadit in profundum
Ceterum si bene conspicimus vos
non criminaliter reprehendum⁹. cū
de nobis facere sperabatis sicut xer-
xes et parentes vestri antiquitus fe-
cerunt. Nunc autem spes vestra pe-
nitus vos fefellit. quia sustinere ne-
quistis impetū armatorum. Et his
dicitis Lacedaemonibus imposuit li-
bertatem.

Quomodo Alexander iterum
ingressus est regiones Barbarorum
de quo Varius valde nuntius eius
aduentum.

Et inde amoto

D exercitū ingressus ē partes
alicie in regiōes barbaroz
Barius itaq; impator: audiēs ad-
uentū alexandra pierrus est valde
Statimq; congregās pncipes & satra-
pas suos & sultū eos dicens. Ut vi-
deo iste sic vadit pugnādo victoria
crescit pariter & virtute. Ego autē puta-
bā illū esse latrūculū q̄ tāq; p̄redo re-
giones debiles p̄liaret. Ipse siq̄dem
pugnat vt vir. & sicut rex humiliat. &
q̄nto plus sup̄ ipm̄ m̄tor: exaltat. tā-
to magis nomē ei⁹ ad altissima sub-
limatur. Durci ei ludicaz pilam &
zocham vt ludū disceret puerozum
Sed quē dixi discipuluz videt exce-
dere magistrū. & q̄cūq; vadit illum
fortuna p̄sperare comitatur. Oportet
ergo nos de saluatiōe nostra pluri-
mū meditari. ne in elatione & stultit-
cia vane glorie incidam⁹ periculuz
despiciedo ipm̄ dicētes. Nichil ē ale-
xandra supbia elati. eo q̄ p̄sidia gau-
deam⁹. cū paruitas ei⁹ crescit & ma-
gnitudo nostra deficiat. Nō dubi-
to enī q̄n sup̄na p̄uidencia adiuuat
eū. volēs illi p̄cedere & dyadema. tē-
pus illi faueat & augmentet. et dum
credidi illum eicere de ellada. eiecit
nos ipse de perfidia.

Quō Barius imperator: confi-
lia fecit cū suis p̄ncipib⁹ q̄liter pos-
set resistere alexandro.

Is dicitis a

b dario respōdit macher
frater ei⁹. Magnificasti
alexandriū. d. q̄ ille exardescit ingre-
di p̄sidiā q̄ nos elladam occupare.
Unde si placet vttere morib⁹ alexā-
dri. & sic tuū stabit regnū in cōcussuz.

& alia plurima subiugabis. Alexan-
der enī volēs pugnare cū aliq. satra-
pas aut p̄ncipes nō trāsmittit. s; ac-
cedens ipse in p̄lio sibi nomē et glia
nascit. Et dicitur bec dari⁹ dixit. Des-
beo ab illo an ille a me exēpluz colligere.
Respōdit vn⁹ de p̄ncipib⁹ di-
cens. Alexander in oībus peritiss-
mus in nullo delinquit. sed p̄ semet-
ipm̄ viriliter agit cūcta. qui formas
ipaz a natuitate accirit leonis. Cui
dari⁹. Unde hoc tibi notuz. Ille res-
pōdit. Cū tuo iussu tollere a p̄br-
lyppo censum accederem⁹ macedo-
niā vidi figurā ei⁹ summāq; sapien-
tiā. Unde si tibi placet p̄ cunctos f-
nes regni tui dirige. & cōgregās oēs
satrapas tuos & p̄ncipes vniuersos
q; sub regno persaz gens plurima
continet. Paribi nec non & Aethi-
opollumati. Itali. Barthei. Biri-
mani. q̄ vero gentes centū q̄nq; g-
ta tue seruāt maiestati p̄gregentur
omnes in vnū & queram⁹ a diis au-
xilii. Unde cū viderit alexāder ple-
nitudinē gentiū & barbaroz virtutem
vniuersa membra ei⁹ timorib⁹ & tre-
morib⁹ rapiant. Cui ali⁹ ex p̄ncipib⁹
bus dixit. Bonū consiliū sed nō vti-
le promulgasti. An ignoras q̄ vn⁹
lupus maximum fugat gregem pe-
cudum & dispergit. Ita & grecoz
sapiencia superat multitudines bar-
barozum.

Quomodo Alexander balnea-
uit in flumine ex quo propter aque
frigiditatem infirmus fuit.

Et terea Alex

i xander cōgregata maria
militudie pugnatoy pue-
nit ad numerum ducentoy milium

hominum. et amonistentorij venit
ad fluuiū qui oceanus nuncupat. ex
quo aqua labit frigidissima et p̄cla-
ra. accidit autē voluntati eius ut in ipso
fluuio lauaret. Factū est autē sed le-
sio maxima facta est in capite eius.
ita quod doloribus et febribus maximis
torqueret. Quē videntes macedo-
nes infirmari turbati sunt valde ti-
mentes inter se referre ceperunt. Si
nota fuerit Vario infirmitas alexan-
dri. facto impetu super nos penitus
nos delebit. Sanitas enim alexandri
omnes milites confortabat.

Quomodo medicus Alexander
potionem sibi dedit. ex qua ita
conualuit Alexander.

Alexander ita

quod vocauit ad se medicū su-
um nomine philippū. et de in-
firmitate sua sagaciter inquirebat.
Erat itaque medicus ille iuuenis. et in
omni arte medicine perfectus. Idcirco
serat enim alexandro quod per vnam p̄o-
tionē ipsam ad sanitatē p̄stinatū reuoca-
ret. Quidā princeps militie quē tene-
bat armeniam nomine armeni quod val-
de huic medico iudebat. ex eo quod ab
alexandro dulcius amabat. scripsit
alexandro dicens. Caue tibi a philip-
po medico. noli quā tibi obtulerit
bibere potiones. Varius enim p̄misit
sibi filiam suam coniugio copulare.
ipsamque regno suo coniungere. si te
occasione aliqua suffocaret. Idcirco
gens autē alexander ep̄lam nullate-
nus turbabat. Confidebat enim mul-
tū de pura p̄sciētia philippi. Interea
philippus cū potione parata ingres-
sus est ad alexandrum. sibi que quas

dixerat obtulit medicinā. Alexander
autē susceptā potionē in vna mānū te-
nens medicinā. et alia manu tenens
ep̄istolā. in facie medici fortiter intē-
debat. Cui medicus ait. Noli maxie
impator expauescere potionē sed bi-
be illā. Statimque alexander potio-
nē sumpsit. Deinde philippo indica-
uit ep̄lam. Lecta a philippo ep̄la di-
xit. Maxime impator nō sum in cul-
pa ex hoc quod ep̄stola refert. Alexan-
der itaque sanus effectus est. vocauit
que ad se philippū. et amplexatus est
collum eius dicens. Nosti philip-
pe amorem et fiduciā quē habui ad
te. Idcirco enim potionē tuā bibi.
deinde ep̄stolā tibi monstrauit. Cui
philippus ait. Maxime impator
ipsum precipe corā tua p̄sentia sta-
re. qui talem tibi ep̄istolā destinauit
Instruitque enim me tale facinorū p̄-
petrare. Idcirco alexander iussit ad se
armeni venire. et percunctatus
inuenit eum morte dignum. Sicque
precepit ut capite priuaretur.

Quō alexander subiugauit sibi Ar-
meniam et Mediam. et venit ad flu-
men eufraten. et ibi pontem cōstrui
fecit caibenis colligatū.

Et de amoto

exercitu venit in Mediam et
Armeniam magnam. ipsa que
suo impio subiugauit. Deinde ab
lans diebus multis ingressus est locū
aridū et inaquosū. vbi aqua minime
p̄sistebat. et trās iēs per locū quod dicitur ad na-
sus venit ad fluuiū eufraten. ibique
tentoria fixit. Statimque alexander ius-
sit afferriligna et pontem classicum
fecit super ipsum flumen preparari

et stringi clavis ferreis et catenis
et precepit suis milibus ut transirent.
Illi vero videntes fluuii magnitudinem
cursu velocissimo permeare timue-
runt propter ipsum incedere ne catene oppres-
se magno pondere frangerent. Cum
videns autem eos alexander dubitare pre-
cepit custodibus qui ducebant animalia
ut primum transitum exercebant. deinde
omnis exercitus sequeretur. Milites
vero adhuc titubabant. Alexander ve-
rorum est valde. et vocatis principibus
suis primum ipse transiit. deinde prin-
ceps et omnis exercitus sequitur. Flu-
uii duo tygris et eufrates pergunt per
mediam et mesopotamiam et babylonem.
et sic in nilo incorporantur.

Quo alexander destrui fecit pontem
postquam fluuium transiit.

De transitu

Let ergo alexander et omnis ex-
ercitus castrametatus est. et
pontem fecit vndique dissipari. Quod vi-
dentes illi de exercitu instati sunt val-
de. et murmurantes intra se referre ce-
perunt. Si acciderit ut de proelio fugia-
mus non erit nobis transitus super aquas.
Intelligens autem alexander murmura-
tiones. dixit illis. Quid est quod in vos
dicitis. Si acciderit ut de proelio fugia-
mus. non erit nobis transitus super aquas.
Pro certo scians quid deo feci pontis
ligamina laxari ut viriliter pugnare-
mus. aut si fugam magis quam pugnam
eligerem omnes unanimiter peream.
Victoria est in pugna non his qui fugi-
unt sed qui sequuntur efficaciter. Confor-
tentur itaque corda vestra. et quasi ludum
pugnetis. et existimatis. quia certissime
scitote quod nullo modo videbitis
macedoniam. quousque omnes barbaros

deprimemus. Tunc siquidem cum
victoria reuertemur.

Quomodo Darius imperator
pugnauit cum Alexandro macedone
ne et fugit.

De rebus Darii

Ius imperator hostium multitudine
congregata et ordi-
natis super sarrapis quingentis exiens
castrametatus est super fluuium tygris.
Alio itaque die conuenerunt Darius
et alexander ceperunt acriter periclitari.
 tandem cadere ceperunt plurimi
barbarorum. Videntes autem dar-
bari se victos fugere presidium penerunt.
In ipsa siquidem pugna fuit vir qu-
dam persarum acer animo et corpo-
re magnus et formosus. cui spon-
derat Darius filiam suam dare in
uxorem. si alexandrum gladio occi-
disset. Hic autem indutus veste et
armis macedonum intra acies pu-
gnantium mixtus stetit post tergum
alexandri. et euaginato gladio per-
cussit tam fortiter caput eius ut gal-
lea penetrata caput alexandri ali-
qualiter vulneraret. Videntes hoc
milites alexandri statim apprehen-
derunt illum. statuentes eum antefa-
ciem alexandri. Dixit ei Alexander
O strenuissime vir ut quid caput
meum vulnerasti gladio. Existima-
bat autem alexander ipsum esse ma-
cedonem. Nonne cognoscebas me
esse alexandrum adiutorem et ser-
uum vestrum. Cui persa barbarus
respondit. Non me existimes maxi-
me imperator esse macedonem. sed
ex gente crudelissima barbarorum.
Hec idcirco feci. quia Darius mihi
promisit filiam suam legumare.

si caput tuū suo conspectui p̄sentar̄
rem. Alexander itaq; cunctis militi-
bus suis vocatis ip̄m statuit coras
illis. Et quicquid ex eo factur⁹ erat
implorabant. Milites autem dice-
bant vt crucis subiret tormentum.
Alij vt capite priuaret. Quidam ve-
ro voluerūt ip̄m diris ignib⁹ cōcre-
mandū. Alexander aut̄ his audius
respōdit. Quid enim mali fecit vir
iste si curauit mandatū domini sui
adimplere. qui enī iudicat illū mor-
te dignū seip̄m iudicat in futurum.
Nā si ego iuberem alicui vestrū ne-
care. Variū eadez vobis incumbere-
ret pena a Variō inferēda. quia ius-
tum iudicasti barbarū puniēdū.
Et hec dicens iussit ip̄m ire cū salu-
te. cōmendans eū de virtute ⁊ forti-
tudine. Audiens itaq; Varius satura-
pes suos succubuisse. statim voca-
uit multitudinē equūz ⁊ pedum
ascendens in montē silicie. tantum
ibiq; cum toto exercitu sperans ale-
xandra fortitudinē superare. Igitur
congressus pugnā cū alexandro da-
rus victus fugit. Alexander aut̄ p̄-
secutus est eū vsq; ad ciuitatē Ba-
cerem ⁊ castrametatus est ibi ⁊ dijs
suis vicimas imolauit. Illo vō die
ip̄am ciuitatē acriter expugnauit.
apprehendensq; illā posuit ibi solū
magistratus. ⁊ omnes ciuitates per-
circūitū positas sue supposuit do-
minationi. In ipsa liquidē ciuitate
inuenit thaurōs innuenerabiles cō-
gregatos ⁊ matrem Varij et filios
et prorem.

Quomodo vnus ex principib⁹
Varij venit ad Alexandrum p̄mit-
tens Variū in manus eius sedā-
turum.

Qter hec vnus

1 ex principibus milite Varij
imperatoris venit ad alexan-
dram dicens. Maxime imperator
vnus ex principibus milite Varij
sum. cui innumera seruita contuli.
nihilq; boni consecutus sum ab eo
Quapropter si cōplacet vestre ma-
iestati exhibere mihi decem milia iu-
uenum armatorū. Spondeo enim
me Variū ⁊ maximā multitudi-
nem milite eius tradiurū. Et dices
hec alexander dixit. Amice non tra-
dam tibi extraneos cū tuos cupias
impugnare. Interea quidā ex prin-
cipibus Varij scripserunt sibi epi-
stolam ita continentem.

Epistola missa Variō a satrap-
bus suis.

Egi regū pre

r claro deo magno Staxi ⁊
Ipyothir satrapes seruūz
tem. Scripsim⁹ alijatepōib⁹ maie-
statū vestre. et nūc vobis scribimus
iterato alexandra macedonis argu-
mentū. Ipse enim vt leo ad terras
nostras pueniēs omnes facultates
nostras rapid⁹ exportauit. nostros
milites interfecit. Sicq; sum⁹ tanta
tribulatione oppressi q̄ impetū eius
de cetero sustinere non valemus.
Quapropter deitati vestre supplica-
mus q̄ seruitutē nostrā ad memori-
am reducendo nobis dignemini ta-
liter subuenire. vt hostibus resisten-
tes violentiā quā nobis ingerūt re-
pellamus. Qua lecta statim scripsit
alexandro hoc modo epistolā.

Epistola missa Alexandro a
Variō.

Alexander rex per

D sarū rex regūz famulo no-
stro alexandro mandamus
super ad aures nostras puenit q
paruitatez tuā nostre credis celsitu-
dinē coequare. Sed impossibile est
inertem ⁊ ponderosum asinū ad si-
dera sublimari. Cui⁹ alis ⁊ volatibus
careat instrumētis. Non eleuet cor
tūū in supbiā ppter victorias quas
fecisti. Audiuim⁹ siquidem q erga
matrē meā ⁊ filios benignitatē ma-
ximā ostendisti. Unde p certo scias
q q̄ diu illis benefeceris nō me ha-
bebis amicum. ⁊ si male illis feceris
maiores ppter ea inimicitias nō ha-
bebis. Nō pigriteris ergo torquere
eos. q̄ q̄q̄ iras nostre sententie vi-
debis sup tuam arrogantiam pro-
mulganda. Alexander itaqz rece-
pta epistola legit eā subridēs. Et re-
spondit Bario tali modo.

Responso Alexander dedit
Bario.

Alexander fili

A lius philippi ⁊ olimpiere
gine Bario regi persarūz
dicendo mādā. Supbiā elatio-
nem ⁊ vanā gloriā diu odio habues-
runt. Sicqz mortales puniūt cū si-
bi nomē immortalitatis assumūt. Tu
quoqz non cessas quousqz poteris
deos blasphemare. Ex eo vō q nos
redarguis ppter benignitatē quā p
genietue ostendim⁹ in epte cogita-
tionē tue moueris. Quoniam illud
nec tue cause captāde beniuolentie
nec gratie sequēde pegim⁹. Sed p
cessit solūmodo de nostri cordis ele-
gantia ⁊ viute. De victorijs demqz

quas nobis diuina puidencia ero-
gauit nullaten⁹ extollamur. Si enī
nos adiuuant quos tu quondie vi-
lipendis. Hec itaqz sit tibi epistola
nunc tibi trāsmissa. Caue igitur tibi
q̄ certissime contra te venio festinā-
ter. Hanc epistolam dedit alexāder
nuncijs Bario ⁊ dona optima. ⁊ di-
misit eos. Deinde scripsit epistolāz
alexander principibus suis tali mo-
do.

Alexander fili

A us philippi ⁊ olimpiere
gine principib⁹ ⁊ subiectis sa-
trapib⁹ nostris habitantib⁹ Syrie.
Capadocie. Beplogione. Arabie.
Paphlagonie. Laodicie. et alijs
gentib⁹ gratiā. Nam⁹ vobis firmi-
ter in mādatis vt vnusqz vestrum
nobis pparet pelles animalū mor-
tuorū mille pfectas. eosqz alexāder
dirigatis. vt nobis ⁊ nostris militi-
bus tā indumēta qz calcamēta pre-
parent. ⁊ q camelos nostros quos
habem⁹ alexandrie vsqz ad eufrā-
ten fluuiū dirigatis. Inter hec itaqz
qz vn⁹ ex principib⁹ Bario noīe no-
stodi scripsit epistolā Bario uā con-
tinentem.

Epistola missa Bario ab Ana-
stasio pimate suo. qn alexāder euz
expugnauit.

Alexio preclaro

D deo magno hostodi serui-
tutem. Non decebit me talia
pestre mittere maiestati. Sed iure
facio hec ⁊ coact⁹. Sciat itaqz vrā
sublimitas manifeste qd duo magni
nostrū in prelio qd cū alexandro cō-
misimus diem vltimam clauserūt.
Ego autes vulneratus grauissime

aufugi. Multissimi etiam vestri potentesissimi et preclarissimi milites vestrum imperium denegantes se exercitum alexandra iunxerunt. qui eos honorifice recepit. illisque regales prouincias erogauit.

Bespania Darij.

Eccepit itaque

Rarus epistolam scripsit Hostodi principi suo ut militem exercitus prepararet et gentem Macedonum contrastaret. Scripsit et aliam litteram ad Indorum regem Indorum. ut sibi dignaretur auxilium impartire. Indorus vero respondit Bario hoc modo.

Epistola missa Bario per Indorum regem Indorum.

Indorum

Prum rex Bario regi persarum Salutem. Quas rerogastis nos ut in vestrum auxilium veniremus. Indarati sumus et fuimus semper in vestrum adiutorium aduenire. Sed impedit nos infirmitas qua tenemur. Nobis enim molestum est valde de iniuria quam grauiter sustinens. Unde sciatis nos cum decem milibus legionibus in vestrum adiutorium in proximo accessurum.

Quomodo Rodoga mater Darij scripsit sibi ut pacem alexandra peteret. et cum ipso iterum nullo modo pugnaret.

Quomodo

Rodoga mater Darij imperatoris quod prepararet se

Barium cum exercitu. ut aliam pugnam committeret cum alexandro. tristis effecta est valde. Que statim scripsit ei epistolam continentem ita. Regi persarum Bario dulcissimo filio suo Rodoga mater dirigit gaudium. Auduimus quod tuum populum congregatus es et alias plurimas gentes. ut cum alexandro rursus pugnares. Sed nil tibi valet. Nam si omnes habitantes in seculo congregares. sibi minime posses resistere. cum diuina prouidentia ipsum foueat et sustentet. Dimitte igitur sensus altitudinis et declina paululum a gloria tua fauens magnitudini alexandra. Melius est enim tibi relinquere que retinere non potes. ut que teneri possunt pacifice fruantur. ne dum velis omnibus imperare. et triumphe ab omnibus exercimariis. Relata Bario epistola turbatus est. et fleuit valde de venientibus sibi parentibus in memoria.

Quomodo Alexander iuit ad Barium personaliter in figura mercurij.

Posterea alexandra

Alexander a motu exercitus appropinquauit se ciuitati perses in qua Barium consistebat. Ita ut sublimia loca montium que erant supra ipsam ciuitatem conspiciebat. Alexander autem precepit militibus suis ut incidere ramos arborum et herbas euellerent. easque inferret eorum pedibus. et mulorum quos uidentes perses ab excelsis montibus stupebant. Et ueniens iuxta ciuitatem perses in qua erat Barium inire redierunt trium. Et castrametatus est ibi. Et conuocatis principibus suis

an. **B**aritam nūcū Bario dicētes
illi vt pugnet nobiscū. aut se subijci
at potēte pugnatōz. Eadē vero no
cte apparuit alexādro mercuri⁹ por
tans clamidē ac vestē macedonicaz
dicēsq; illi. **S**ili alexander cū opus
tibi fuerit semp i adiutorio tibi asta
bo. **U**ide igit ne mittas Bario nū
cū quē dixisti. volo enī vt induas fi
gurā meam ⁊ pergas illuc. q̄uis sit
periculosus regi accedere p legato.
Noli tñ expauescere. q̄ ego in adiu
torū sum tibi. nullāq; angustia; su
stinebis. **E**xurgens aut alexander a
somno magno gaudio est repletus
⁊ cōuocatis amicis suis illis somni
um suūz qd̄ viderat recitauit. **E**t illi
consuluerūt ei vt ita faceret quē ad
modū p somniūz ei reuelatum fuit.
Alexander itaq; vocauit vnū de p̄n
cipib⁹ militie sue cui nomē erat eu
mulus. **E**rat enī vir fortis audax et
fidelissimus alexandro. ⁊ eum iussit
equū ascendere vt sequeretur eum.
Faciūq; est ita. **E**t cū precessent am
bo ad fluuiū qui dicitur granicus. qui
stagnia lingua persica nuncupatur
inuenerūt illū coagulātū. **A**lexor ale
xander mutato habuū in p̄ncipem
militie sue cū duobus equis eum di
misit. ⁊ cū illo in quo sedebat transi
ens ip̄m fluuiū. cepit contra ciuita
tem Barij p̄ficisci. **I**psūnceps v̄o ro
gabatur eum dicens. **A**lexandere impe
rator transire tecū fluuiū me per
mitte. ne forte tibi aliqua angustia
euenerit. **C**ui alexander dixit. **E**xpe
cta me hic quoniam tibi adiutor erit
quem fui in somno contemplatus.
Iste enim fluuius quē superius di
ximus hyemali ⁊ vernali tempe to
ta nocte coagulatur existit. **A**lexandere
vero cū calet sol dissoluitur. et cū fluuā

rapido fluit. vt si quis ingressus fue
rit velocitate fluuij rapiatur. **E**st au
tem latitudo eius stadiū vnū. **C**um
autem venisset alexander ad portas
ciuitatis. audientes eum per se non
modicum in figura eius obstupue
rūt. existimātes illū deum esse. **S**tra
boniq; interrogauerūt eum dicētes.
Quis es tu. **I**lle respondit. **E**go sū
apocrifarius alexandra. **B**ario im
perator intendens p montana. ⁊ ag
gregato multitudine exercit⁹ vt ali
am pugnam cū alexandro cōmitem
ret. **Q**ui cū venisset ad portam ciui
tatis ⁊ inuenisset alexandri loquen
tem persis. miratus est valde i figur
a eius. sperans ip̄m esse apollinez
qui descendisset de celis. **S**tra boniq;
adorauit eum dicens. **Q**uis es tu.
Cui ille dixit. **A**lexandere rex alexan
der ad te vt tibi dicerē. **Q**uid moraz
facis vt timidus. **E**gredere itaq; cū
amicis tuis ⁊ pugnare. aut subeas
iugum victoris. **A**udies hec Bar
ius dixit ei. **E**n tu es alexander. q̄ tan
to furore sermonem tuū pmulgas.
quia vt video. non vt nūcū sed vt
rex superba promittis. **A**ttamen sci
as q̄ ex dictis tuis minime turbor.
Biscumbe mecum in cena bodie. ⁊
hec dicens tetendit manū suam. ap
prehendit eum per dexteraz. ip̄mq;
in palacium introduxit. **A**lexander
autem intra se coguans cepit dice
re. **B**onū signūz fecit in me iste bar
bar⁹. me per dexteraz in palacium in
troduxit dicēs. q̄ diis adiuuantib⁹
meū erit in primo palacium. **E**t in
gressus Barius vnacum alexandro
in triclinium. in qua erat cena deli
catissima p̄parata discubuit. **E**t p̄n
ceps militie Barij alexandrum fas
cie ad faciem cōsiderabat. **E**rat au
tem

tem ipsum triclinium vndiq; auro
purissimo coronatum. Perse vero
videntes formam Alexandri. Sa-
pientiam. audaciam et fortitudines.
que in tali corpuscule latebat peni-
tus ignorantes. Parabides liqui-
dem et mense et scamna erant ex au-
ro purissimo fabricata. In cerne
vero pocula in vasis aureis et gem-
mis preciosissimis deferebant. Cuius
autem porrecum esset poculum ale-
xandro in sinu suo illud recodebat.
Allatum est et aliud vas. et de ipso
idem fecit. sicq; tertio fecit. Allatores
vasculorum cum hoc vidissent impera-
tori Bario retulerunt. Audiens hec
Barus erexit se et dixit. Amice quod
est hoc quod facis. quia vasa in si-
nu tuo recondis. Cui alexander. In
conuiuio nostri regis talis consue-
tudo tenetur ut conuiuantes si ve-
lint tollant vascula quibus bibunt.
Sed quoniam hec consuetudo vobis
indigna videtur ea vobis indigna
restituam sine mora. Et hec dicens
reddidit pincernis. Perse vero qui
sedebant in conuiuio ad inuicem di-
cebant. Ista consuetudo laudabi-
lis et bona est. Quidam enim principes
laudabant istam consuetudinem et
multum commendabant. Quidam au-
tem princeps Barii cui nomen erat
Anapulus. sedens in conuiuio in-
tuebatur faciem alexandri. Uiderat
enim eum quando iussu Barii ue-
rat Macedonia. ut iussu ipse tol-
leret censum a philippo. Hic intelli-
gens vocem eius et figuram eius con-
templans intra se cogitare et dicere
cepit. Nonne hic est alexander. Et
statim erigens se accessit propinquus
ad Barium dicens. Anapule imperator.
Anapulus ille quem vides

alexander filius philippi macedo-
nis est. Alexander autem videns eos
inter se mutuo loqui. intellexit quod lo-
quebantur de cognitione eius. Sta-
timque se erigens de loco suo extra tri-
clinium exiit. Et accipiens flame-
am faculam de manu cuiusdam per-
se. ascendit equum suum quem inue-
nit ante palacium Barii alligatum
et cursu velocissimo fugiebat. Per-
se vero videntes hec omnes arma-
ti cum strepitu maximo ascenderunt
equos. et secuti sunt velociter alexan-
dram. Sed cum nox esset obscura
ceperunt errare. alij ledebant facies
suas per ramos arborum. alij foues-
as incidebant. Alexander autem fas-
culam flameam portans in manu.
recto tramite incedebat. Sed et au-
tem in throno suo Bario et coguan-
te quantum fecerit audaciam alexan-
der. aspexit stauas auream Persen
persarum regis que sedebat sub tri-
bunali triclinio. Statimque ipsa sta-
tua corruit. et partes plurimas est
cominuta. Videns hec Bario sta-
tim dolore nimio est commotus. ce-
pitque acriter flere et dicere. Hoc signum
desolationis vite mee est. et totum im-
perium persarum deirmentum. Ale-
xander autem veniens ad fluvium
grancum. inuenitque eum coagulatum
et transiit. Sed antequam exiret
dissolutus est fluvius. et equus eius
absorbuit. et ipse cum difficultate ma-
xima exiit. et coniunctus est eu-
mulo principi suo. Sicque ad exerci-
tium suum remeauit. narrans quod gesse-
rat cum Bario. et quomodo fuger-
at cum facula.

Quomodo Alexander confortabat exercitum suum.

Lia uero die

a congregato exercitu peruenit ad numerum ducentorum viginti milium hominum armatorum. Et ascendens in eminentiore locum confortabat exercitum suum dicens. Non equabitur multitudo per se plenitudinem gratiarum. plures enim sumus quam illi. Et tamen si plures nobis fuerint non exinde cor vestrum pauescat. quia multitudo multorum nullam inferet lesionem vestrum paucitati. Et dicens hec omnes exercitus omnes una et una voce laudabant prudentiam suam et commendauerunt.

Quomodo Varius pugnavit iterum cum Alexandro et devictus fugi profugus.

Strius itaque

d amoto exercitu suo venit ad fluvium granicum et castrametatus est ibi. Erat autem exercitus Varii magnus et fortis valde. Habebatque currus falcatos decem milia. Illo vero die pervenerunt in campum uterque exercitus. Alexander vero ascendens equum suum quem buccallus dicebat nominavit cursu suum. et ante omnem exercitum consistebat. Quem videntes perse timebant valde. eo quod aspectus eius terribilis videbatur valde. Sonuerunt tandem tubae et buccinae. et faciente alexandro impetum super eos statim mixta est viraque acies. et ceperunt acriter perire. Cadebant autem ex utraque parte milites vulnerati. Erat autem sagittariorum multitudo tam maxima quod totus aer repletus sagittis tanquam ex nubibus spissabatur. Eratque in eis plangens et tribulatio tanta maxima ut totus campus ex semivivis et mortuis vestiret. Inchoa-

ti est autem pluvium ab ortu solis usque ad occasum percuravit. Per se tandem cedere ceperunt. Videns itaque Varius suos deficere milites tergiversus au fugit. Erat autem tunc obscura nox. unde multitudo currum falcatorum fugientium per se innumerabiles occidebat. Cadebantque pedestres homines ante currus sicut messis in campo. quia ab equorum multitudo decubabant. Veniens autem Varius ad fluvium invenit eum congelatum. et transientes perse ab una ripa usque ad aliam impleverunt fluvium. statimque supra glaciam quae inveniuntur in superficie fluminis perierunt. Illi vero venientes ad ipsum fluvium et nequevientes fugere et fluvium transire ab insequentibus hostibus sunt interfecti. In hoc siquidem pro mortui sunt ex plura trecenta milia hominum. exceptis his quae profunditas fluvii suffocavit.

Quomodo Varius fugiens ab impetu alexandri intrauit civitatem susis. et graviter lamentabatur.

Veniens autem

f tem Varius ingressus est civitatem susis. et ascendens palatium suum in rostrum faciem suam se perstravit. et ex profundo pectore alta suspiria trahens plorando dicebat. Heu mihi misero. heu mihi infelici. quia celestis tribulatio me depressit. Ego enim usque ad sidera exaltatus fueram. modo usque ad terram miserabiliter sum depressus. Nunc fugitivus et subiectus factus sum. Varius qui omnes orientales in servitutem sibi redegerat nunc subiectus. Si cognitum esset homini misero. quod accidere sibi debeat in futuro. illud in presentium cogitaret. In puncto enim vni-

die venit q̄ homines vsq; ad nubes
exaltat fortuna. ⁊ sublimes vsq; ad
tenebras demergit in profundū. Et
hoc dicens reuersus est sensus eius
in eum. ⁊ erexit se de terra. statimq;
scripsit epistolam Barius ad Alex
andrum continentem ita.

Epistola missa alexandro per
Barium.

Dominatoꝝ
suo Alexandro Barius
rex persarum gaudiuz
dirigit. Tanta est sapiētia qua ani
mus vester nitescit q̄ p̄teritorū p̄sen
tum ⁊ futurorū mysteria. p̄templā
tes irreprehensibiliter oīa negocia ve
stra p̄tractans. Cognoscat igit̄ ele
mentia vestra q̄ ⁊ vos hō estis sicut
⁊ nos. de muliere carnea procreat.
Non igit̄ cor vestrum ad tam subli
mia eleuetur quin semp̄ vestra no
uissima cogitans. Cū autē a primis
solent pluma discrepare. Nō enim
sufficit homini bella gerenti sicut
riā cōsequat̄. Recordamini xerxes
regis fortissimi a q̄ duxim⁹ originē
q̄ innumerabiles victorias exercuit.
⁊ omni p̄speritate fulgebat. Sed q̄
plura modū mentē suā ad sublimia
eleuauit. omēs suas victorias in el
lada p̄summauit. Reminiscamini
q̄ ex diuina p̄uidētia banc victoriā
accepistis. Nobis igit̄ supplicātib⁹
vestrā misericordiam impendans. Con
cedue nobis matrē. filios ⁊ vxorē. et
dabim⁹ vobis thesauros quos ha
bemus in aydem ⁊ susis ⁊ barram.
quos parentes nostri thesaurizan
tes sub terreis lanbulis condiderūt.
Dabim⁹ vobis medorū ⁊ persarū
regiā dignitatē vt victoria ponam⁹

niquam prestint iupiter summus
vobis.

Quomodo nunciū Barij obtu
lerunt epistolam alexandro. ⁊ de re
sponcione eius.

Enientes ita:

v q; nunciū Barij ad alexā
dum sibi epistolam obtu
lerunt. quā mox alexander iussu co
ram omnibus legi. Audientes mili
tes gauisi sunt valde. Tunc vn⁹ ex
principibus militie alexandri cui no
men erat p̄darmerion dixit alexan
dro. p̄darime imperatoꝝ tolle om
nes diuinas quas tibi spondet Ba
rius. ⁊ redde sibi vxorē matres et fili
os. Audiens hoc alexander vocauit
ad se nuncios Barij. ⁊ corāz omni
bus dixit eis. Bicitate imperatoꝝ ves
stro. miramur primo si matrem fili
os ⁊ vxorē credidit de manib⁹ no
stris trahere. Si vicus est Barius
nobis premiū non promittat. Sed
se subiiciēns iugo nostro omnes di
gnitates sue ⁊ diuitie maiestatis no
stro culmini exponant. Si vic⁹ nō
est Barius iterum nobiscū pugnā
cōmittat. Et his dicens dedit eis do
na optima. ⁊ dimisit eos. Deinde p̄
cepit militibus vt colligerent coꝝ po
ra mortuorū. vsq; reconderent in
sepulchris. vulnerans quoq; infer
rent medicinam.

Quō alexander castrametatus
est iuxta fluuiū Brancum.

Einde amoto

v exercitū castrametatus est iux
ta fluuiū Brancuz. ⁊ ali
quants dieb⁹ hiemauit. ibiq; dijs

immolauit victimas. Erantq; cur-
ca ipsum fluuiū palacia pulcherr-
ma summis aribus eleuata. q̄ con-
struxerat Xerxes rex persarū. que vi-
dens Alexander. fecit succendi. Et
post paululū penitentia ducis pre-
cepit vt ea nullus omnino cōbure-
re p̄sumeret. Erat ip̄o in loco etiam
ager pulcherrimus ⁊ marum⁹. in q̄
antiq; reges ⁊ iudices persarū mor-
tui condebant. In q̄ fodientes ma-
cedones in ip̄is sepulchris vascula
gēmea cōperiebāt. Inuenerunt ibi
sepulchruū Iffum regis assyriorū ⁊ per-
sarū ex vno lapide amestū cōcaua-
tum. habens foris sculptas palmu-
las. et aues ex omni genere factas.
Et tam lucidus erat amest⁹ vt et-
iam a foris integrū corpus hominis
appareret. Erat quoq; in ip̄o loco
turris angustiosa ⁊ pessima. in qua
muli homines consistebāt. Alii trun-
catis pedibus. alij tibus contractis.
alij manibus mutilatis. alij oculis
indigentib⁹. Hi audientes strepitū
armatorū clamauerunt omnes ad
alexandrum. Eludens autē alexan-
der clamorem eorum iussit illos ex-
trahi. ⁊ vidēs illos misericordia mo-
tus doluit atq; plorauit. ⁊ mādauit
illis dari p̄ vnumquēq; auri dra-
gmas decem milia. ⁊ iussit illis pro-
prietates suas in integrum restitui.
Hos enim tenebat Darius in car-
cere. eo q̄ fuerant nobilissima proge-
nie nati. ⁊ vniuersas possessiōes su-
as erogabat seruis suis. Interea re-
uerentes nuncij Darij ab alexan-
dro narrauerunt sibi omnia que di-
xit alexander. Darius itaq; bec au-
diens iterū cepit preparare se vt cū
alexandro pugnaret. Scripsit ⁊ ali-
am epistolā ad Ifforum regē In-

dozum continentem ita.

Epistola missa a Dario Ifforo
regi Indozum.

Ifforus rex per-

dozarum Ifforo indozum regi
gaudium dirigit. Super
vobis supplicauimus. ⁊ iterum sup-
plicamus. vt in nostrū adiutorium
contra illos qui conati sunt dissipa-
re nostrum palaciū venirent. Ifforo
certo scientes q̄ simile vobis euent⁹
et detrimentum. si principatum no-
strum dimiseritis vobis videndū
dissipari. Nam ⁊ ipse alexander qui
sic pugnat indomūū habet animū
et ferocem. qui sicut leo non finit. et
tanq; mare cum a ventis validiss-
mis cōmouetur. Ceterū licet inuis-
ta tamen gentes congregauim⁹ in-
finitas. ⁊ cum eo vsq; ad mortē pro-
posuimus pugnare. Melius enim
nobis est subito in bello deficere q̄
destructionem gentis nostre videre
⁊ longis temporibus viuere cū do-
lore. Quapropter vos humiliter de-
precamur q̄ q; preces nostras inter
archana viscerum vestrorū admi-
tentes nobis in angustia posito suc-
curratis. Spondem⁹ vobis q̄ vni-
cuiq; vestro militi in nostrum subsi-
dium venient aureorū solidos des-
cem. Iffodius vero quiq; sine inter-
pellatione aliqua impendam⁹. Et
vbicunq; ipsoꝝ exercitus castra
metatus fuerit erogabimus eis cen-
tū octoginta iuenculas ornamen-
tis aureis ornatas. Equū vero bu-
cifallū ⁊ tonū ornatum. Alexandri ⁊
spolia omnū q̄ capta fuerunt vobis
⁊ vestro exercitui tribuem⁹.

Quo puenit ad Alexandrum q
Barus parauit se ad pugnam.

Post hec fugi

entibus quibusdam ex prin
cipibus Barij ad Alexan
dum narrauerunt ei quemadmo
dum Barus prepararet se ad pu
gnam ut iteru pugnaret cu eo. et di
reterat ad Indorum regem Indoz
ut in suu adiutorium veniret.

Qualiter Barus imperator
peremptus est a duobus prin
cipibus suis.

Uinqz audi

uisset alexander statim a
moto exercitu suo cepit co
tra Barum proficisci. statuens in
corde suo q nome imperatoris nul
lo modo assumeret nisi pmo regnu
Barij imperatoris obtineret. Bar
rus autem et Perses cum eo audi
entes aduentum alexandri per terri
ti sunt valde. Quidam vero ex prin
cipibus milite Barij. vn^o videlicz no
mine Biffex. Alius Enebasantes.
mor vt audierunt aduentum alexan
drifecerunt inter se conuentionem
vt Barum occiderent. acceptabile
remunerationez ab alexandro recy
pere cogitantes. Nec inter se firmā
tes ascenderunt palacium. et an da
rum euagunatis gladijs accesserūt
Quos videns Barus dixit. O ca
rissimi mei hucusqz vos appellau
seruos. nunc autem dominos ap
pello. Cur me vultis interficere. Istoz
ne mibi interiora tormenta sufficiūt

que ipsa viscera mea vt gladius vi
brant. Si occideris me latenter. et
Alexander inuenerit vos. de vobis
sumet plus qz de latronibus vltione
Illi vero nequa qz pietate moti ce
perunt eum ferire. Bar^o vero bra
chio preparato cecidit vulneratus.
et dimiserunt eum in palacio semi
uiuum.

Quomodo Alexander au
diuit interitum Barij et tran
siit flumen.

Moiens igi

a tur Alexander interitus
Barij transiit flumen
Strancum cum exercitu suo velo
citer. et intrauit ciuitatem Susis.
Perses autem videntes eum aperu
erunt ei portas ciuitatis. et eu bono
rifice receperunt. Cum autez vidi
sent ingressus alexandri qui Ba
rum percussisset absconderūt se vo
luntarij. volentes intelligere alexan
dri super his que gesserant contra
regem. Alexander itaqz ascendens
palacium et deambulans per illud
in edificatione illius non modicum
ammirabatur. Construxerat eni
illud Cyrus rex persaruz. Et erant
pauimenta eius ex lapidib⁹ varijs
et candidis exornata. Parietes ve
ro ex auro et gemmis et stellis fulge
ntibus fabricate. et columnne auree co
ninentes illud. Que omnia videns
Alexander mirabatur valde. Et de
ambulans per palacium ingressus
est ad cubiculum vbi iacebat Bar
us semiuuus. Et videns illum ale
xander misericordia mot⁹ exiit cla
uidem imperiale et cooperuit eum

Et amplexatus est eum. vulnera eius cepit varijs fletibus enarrare. Sicq3 consolabatur eum dicens.

Infortare do

C mine Barie surge. Et sicut nuper tuum imperium tenuisti ita nunc Isder sarum recipe dyademata. siq3 potens ut hactenus fuisti et gloriosus. Juro enim tibi per potentissimos deos meos q3 veraciter tibi totum imperium renuncio. Opto enim tecum abarijs frui ut tuus suus genitor filius. Nemo enim potens dignitate gaudere debz miserijs eadem dignitate fungente. cum ab eo fortuna et prosperitas immutetur. Indica mihi interfectores tuos ut ultione gladij plurimum supplicium patiantur. Hec plorando cum dixisset Barius manus suas extendit et amplexatus est Alexandrum. Hec tunc collum et manus eius osculabatur et dixit ei.

Ili alexander

F ut plenus sapientia tua noverit mundus in corruptione positus est. Divina namq3 sapientia omnia presciens et cogitationes hominum scrutans. sic illum a principio fabricavit ut nibil esset constans aut firmum. Sed absenta sui omnia transientia in suum contrarium verterent. Si enim fecisset deus omnia prospera super homines immutabile habundare. tanta esset superbia et vana gloria hominum. q3 non dijs sed virtuti proprie assignaret. Et sic homines recederent a suo conditore. Si vero divini culminis celsitudo. sic munda

nam machinam condidisset. ut omnia mala et infelicitates super homines sine reuocatione boni essent inducra. tante essent fragilitates hominum q3 naturam persequuntur humana. q3 omnes in desperationis laqueum traherentur. ita ut a deo nullam haberem fiduciam bonitatis. Sic itaq3 voluit deus omnia permutari. ut cum aliquis felicitate plenus ob superbiam suam non cognoverit creatorem suum. de altitudine superbie in humilitatis fontem demergatur. ut quod per elationem felicitatis de deo fuerit oblitus. per depressionem miserie recordetur. Idcirco in me vidisti quanta fueram multitudine incrassatus propter multas divitias quas habebam. ut non dei creaturam. sed dei socium me esse crederem et putarem. Et quia tunc per cecitatem superbie non videbam. nunc per humilitatis acumen video et agnosco. Cum autem fuerit aliquis nimia infelicitate circumdatus. et de divina gratia sperans auxilium postulet. subleuet illum deus ad beatitudinem prosperum. et quia miseria obstante de deo contemplari non poterat. felicitatis augmento se pareat et cognoscat. Et quae deprimere exaltare potest. Et quae exaltat hominem potest sternere in profundum. Non eleuetur itaq3 filii mei mensura in superbia propter victorias tibi deo datas. Et si operatus fueris quae dii operantur. manibus tuis celumq3 tetigeris. semper novissima tua recordare. quoniam am mortalibus et morte tuas quoties die oculis tuis intueris. Nonne inspicis quia unum solum octonium obtinens de mundo. et vana nostra araneorum artificia comparat. siue tele aranee. quae quodam opere subtilissimo videtur inserta. adveniente autem impul-

sione venti modici rumpitur. et ad
nihilum deducit. Inuere itaq; me
et vide qualis besterna die fui et qua
lis suz hodie qui miserime vsq; ad
puluerē declinaui. Et qui omnē pes
ne orbem terraz tenebā manu mea
Hunc autem meimet nō habeo po
testatem. Sepeliant me obsecro te
manus tue benignissime. Veniant
in obsequium meum Persae. Ma
cedonij et Greci. et amodo regnum
persarum et macedonū vnitae fru
antur. Matrem meā rodogonem
tibi multipliciter recōmendo. et insu
per super uxorem meaz mouearis.
Roxanam filiam meā tibi accipe i
uxorem. Decet enim ex nobilib; no
bile germen oriri. Hec eo dicente in
manib; alexandra expirauit. Scdm
itaq; morem imperialem cōposuit
alexander corpus eius. et cū magno
illud portabat obsequio. anteceden
tibus sibi armatis Macedonibus
atq; Persis. Supponensq; colluz
suuz amarissime stendo ibat. Plo
rabant autem Persae non tantuz p
morte Darij. q; pro pietate alexandri
et sepelierunt euz. Reuersus est ita
q; Alexander ad regale palacium
Darij.

Quomodo alexander mortuo
Dario sedit in throno ex preciosis
lapidibus constructo per Cyrus re
gem Persarū corona aurea coro
natus.

Hic itaq; die

a sedit alexander in throno au
reo quem Cyrus rex Persarum
quondam construxerat. Et
congregatis Macedonibus atq;
Persis imposuit sibi coronaz Da

rii que tam p̄ciosa erat vt ab omnē
bus incōparabilis probaret. Ful
gebat enī totū palacium ex claritate
gemmarū. Erat enī totus thronus
ex auro purissimo septē cubitis sup
alta sedilia eleuatus. Et p̄ septē gra
dus ascendebant reges ad thronuz.
Erantq; ipsi gradus mirifico ope
re constructi. Idem videlicet gra
dus erat ex amantio. Secundus ex
smaragdo. Tertius ex Topasio.
Quartus ex granato. Quintus ex
adamante. Sextus ex auro purissi
mo. Septimus ex luto composuit
Et non sine causa erant taliter orna
ti et ordinati. Idem enim qui ex
amantio stabat tale mysteriū conti
nebat. Amantius enī reprimit for
titudinē et fumositatē vini. Hec sine
aliquē gerentē de sua memoria im
mutari. Ita enim oportet esse per
sentium quēlibet volentem ascendere
ad regā dignitatē vt nequaquā inci
dat rōne impericie in sinistrus. Se
cūdus quē gradus ex smaragdo q̄
visum portantis clarificat et conser
uat. Et ita regē oportet visuz cordis
habere acutū. vt que videnda sunt
videat sagaciter et discernat. Ter
tius gradus ex topasio q̄ tante clar
ritatis existit. vt si aliq; figuraz ima
ginaretur in eo caput suū videat in
terrā fixū. pedes autē videat vsus ae
rem eleuatos. Sic enī regē oportet
sua nouissima p̄templari. Hec topa
sio ostēdit caput ei. hoc ē digni
tas ipsius ex altitudine vsq; ad pul
uerē depumatur. Quartus gradus
ex granato. Granatus enim omēs
lampades sua claritate p̄cellit. et
omēs lapides rubore p̄cellit. Ita re
gem oportet esse purum lucidum et
p̄recundia rubicundū. vt licita nō

transcendat illicita impune obmit-
tendo. Quintus gradus ex adamante.
Adamas autem tante duricie est ut
nec a ferro nec a lapide potest colli-
di. nisi sanguine fuerit hircino pfu-
sus. Sic itaque rex debet esse tante co-
stantie ut nullo periculis interuentu
a iusticie tramite vacillet. Sextus gra-
dus ex auro purissimo. Aurum siqui-
dem omnia metalla pulchritudine et
preciositate superat et excedit. Ita et
rex omnibus hominibus debet esse mon-
strum ad ornatum et preciosis virtutibus pre-
pollere. ut omnes suo imperio utiliter
gubernentur subiecti. Septimus
gradus est testa lutea. Hic haec de cau-
sa compositus erat. ut cum homo ad
regalem fuerit celsitudinem sublima-
tus recordaretur se extrema mate-
ria procreatum. et in terrenam substans-
tiam reuersurum. Super hunc siqui-
dem thronum alexander regali dya-
demate coronatus. amicus impe-
rialibus vestimentis. et aggregatis ma-
cedonibus atque persis iussit scribi per
omnes prouincias isto modo.

Epistola missa ab imperatore
Alexandro omnibus de regno per-
sorum. et qualiter arma reponi ma-
dauit.

Ex regum et

dominus dominantibus
Alexander filius dei Amo-
nis et regine Olimpie vniuersis prin-
cipibus ducibus et satrapibus ma-
gistrantibus dignitatibus et populis
ciuitatum per vniuersum regnum
Persorum constituens gratiam su-
am. Postquam diis placuit ut super ex-
celsum thronum Bary sederemus.
gaudere debemus non modicum et le-

tan. Mandamus itaque vobis ut in
vnaquaque ciuitate rectores et princi-
pes sint sicut in tempore Bary con-
sistebant. quibus iubemus ut iusti-
ciam faciant rationabiliter inter quos-
libet et conseruent. Quorum precepta
a subiectis omnibus sine contradic-
tione aliqua obseruent. Et vnusquis-
que proprietates suas in pace possideat
et gubernet. Arma vero in domi-
bus regalibus recondant. et ea nul-
lus audeat accipere et portare. Adre-
cipimus quoque ut ab hac ciuitate per-
sorum usque ad macedoniam iter sit
publicum et apertus. ut euntes et re-
deuntes sine turbatione aliqua tra-
seant cum eorum negociis confidenter.

Qualiter Alexander inueniens in-
terfectores Bary ipsos puniri ma-
dauit.

Finde prece

dit omnibus silentium et
dixit. Qui ex vobis fue-
runt interfectores Bary mei inimici
accedat coram me. et mercedem recipiant
condignam. Juro enim per potentissimos
deos meos et dilectam matrem meam
Olimpiam quod dignum illis premi-
um erogabo. Cum taliter iurasset
alexander. omnis populus persorum
fleuit amarissime. Iniquissimi enim
homicide Byffer et Elnarbasontes
astiterunt voluntarie coram alexan-
dro. et dixerunt ei. Maxime impera-
tor. nos Baryum propriis manibus
interfecimus. Videns eos alexan-
der mox precepit militibus suis ut eos
caperent et ligarent. et ligatos duce-
rent ad sepulchrum Bary. et ibi ca-
pitibus pararentur. Illi autem clas-
sare ceperunt. Maxime imperator

Itone p potēssimos deos iurasti.
et p salute matris tue qnihil iniurie
pateremur. Quib⁹ alexāder rīdit.
Itone pmisi vobis qd dignū pmiuz
vobis erogaret. et manifestano vrā
nullaten⁹ esset nisi iuramēto taliter
affirmassem. Cogitatio vero animi
mei talis fuit ab inuio. vt scelere fa-
cto homicide caput puarēt. Hec
dicente alexandro ceperūt perse euz
laudare tāqz deū. Homicidas āt il-
los pcepit decollari. Totamqz pro-
uinciam illā in pace pstituens i om-
nibus locis rectores et satrapas or-
dinauit.

Quomodo alexander impator
ad supplicacionē populi pstituuit du-
cem persarū noie Duriciū.

Deoem siqui

e dem tempore homo qui-
dam senex cui nomē erat
Duricius auunculus Darij impe-
ratoris. qui plurimū a persis ama-
batur. Hic ad peunonē ion⁹ popu-
li ab alexandro dux in perside est cō-
stitutus.

Quomodo alexāder duxit vxorē
Boranā filiam Darij impe-
ratoris.

Alia vero die

a alexander sedit p tribuna-
lum throno aureo corona-
tus. et iuxta pceptuz Darij impato-
ris iussit Boranā filiā ei⁹ ante psen-
tiam suā aduenire. Coronā aureā
et lapidib⁹ pciolis ornata in capite
deferentē. ipam iuxta morē persarū
accipiens in vxorē. Fecitqz eā secuz
in throno aureo residere. Et pcepit
vt regina ab oib⁹ coleret. Et dētes
autem hoc perse gauisi sunt valde.

Statimqz leuauerunt deos suos et
adduxerunt eos ad alexandri. et cepe-
runt alexandri tanqz deū adorare
dicentes. Tu pēde⁹ es. et qd dijs pla-
cent operaris. Alexāder autē hoc vi-
dens turbat⁹ est. et tremens dixit eis
Nolite me colere tanqz deus. qz ho-
mo sum sicut vos corruptibil⁹ et mor-
talis. Deinde scripsit eplā Dlugi-
pie matri sue. et aristoteli pceptionē
suo de innumerabilib⁹ prelijs et an-
gustijs qm p sidiā passus fuerat. et
de multis diuitijs quas inuenerat i
eadem regione. Item scripsit vt per
octo dies coleret nuptias p Bora-
nā filia Darij quā acceperat in vxorē.

Quomodo alexāder arma mo-
uit contra p̄dorum regē Indoz.

Est hec uero

p pgregato exercitu alexāder
tam p̄dacionū qz persarū
pcepit vt extra regem p̄dorum ar-
ma leuarentur. Et ingressus Indu-
am cepit ire p terrā desertā et spacio-
sam et inaquosam et valles cauerno-
sas. Fatigatusqz est ipse et milites ei⁹
ita vt in eozū animis ex angustia va-
cillarent. Unde omnes de exercitu
murmurantes inter se mutuo refe-
rebant. Sufficere debuerat nobis
q impugnaui⁹ p̄dram. et Dari-
um obtinui⁹ q nobis censum et
tributa tollebat. Quid ampli⁹ defici-
cum⁹ qrendo Indiā in q bestie ha-
bitant. et obliuiscamur terre nostre
quā nob omnia bona supabāt. Alex-
ander autē iste nihil opat nisi vt
uersuz mūdū debellādo sibi subici-
at. p̄dria ei et p̄tēdēs nutriūt cor-
pus suū. Ita vt si modico tempore

in pace quiesceret sicut hō sine cibo
deficeret. Nos itaq; dimittam⁹ illū
et ad terrā nostrā domesticā reuer-
tamur. Ipse vero cū persis quicunq;
placet ire accedit. Alexander autē hoc
audiens iussit totū exercitū quiescere.
Ipse vō ascendit in eminentē locū et
dixit. Per se p⁹ vnā partē et macedo-
nes et greci in aliā separent. Et intu-
ens alexander macedones et grecos
ait eis. Cōmilitiones mei fortissimi
macedones vba mea pacifice audi-
atis. Per se vsq; nūc rebelles exste-
tes iuga nostraz virū subiecerunt.
Nunc autem me vultis dimittere et
post tergū in patriam vestrā remea-
re. Nolitis q; turbabant anime ves-
tre de verbis Barij. Confortabaz
vos p⁹ siluando et confortabantur anie
vestre. Nūc quando venim⁹ in cam-
pum cū inimicis nostris ante omē
astu ego solus. et p⁹ elū p⁹ mo aggre-
diebar. Nonne p⁹ salute vestra abij-
missus ad Bariū. et tradidi me ipm
pro vobis in multis periculis et tor-
mentis. Scitote p⁹ certo q; sicut huc
usq; vici. sic de cetero dijs adiuuan-
tibus victoriam obtinebo. Si autē
macedoniā soli volueris obtinere
ego nullo modo redibo. Hec dicen-
te alexandro. omēs principes mace-
dones erubuerūt. et veniā postulan-
tes dicebant. Maxime impator vit-
ta nostra in manib⁹ vestris posita
est. quocūq; ueritis maiestates ves-
tram sequamur. etiā si omēs mor-
debem⁹ vos nullaten⁹ relinquit⁹.
Et exinde amoro exercitu veni⁹ in
diā fassiam. Adense vō iulij obi-
uauerūt sibi nuncij p⁹ regis eidez
talem litterā afferentes.
Epistola missa alexandro p⁹ po-
rum regem Indorum.

Dus rex in

p domus latroni alexandro
qui latrocinādo obtinet
ciuitates p⁹ciendo mandam⁹. Cū
sis mortalis contra immortales des-
um agere credis. Stulticia rapuit
mentem tuā. cū tu ipse oculos habe-
as et non videas. Credis forte q; per-
sis similes existamus quos tuo do-
minio subiugasti. Cū mollib⁹ liqui-
dem pugasti. et quia viciisti eos. cre-
dis celsitudinē nostrā tue suppone-
re paruitati. qd vtiq; fiet si dii homi-
nib⁹ supponant. et etiā si terra altitu-
dini celoz p⁹ponet. Thronosi enim
sum⁹ nos vt nō solū boies. verū etiā
am dii nomini nostro famulentur.
An nescis q; olim dionisius bachus
qui liber pater dicit⁹ est intrauit In-
diā pugnaturus. Sed terga ver-
tens ante indos aufugit. Nō valēs
resistere illoz fortitudini. Ante liqui-
dem q; Xerxes regnaret in persida
indis censuz macedones erogabāt.
Sed quoniā inunliserat eoz terra
regiq; displicens dedignati sūt illaz
indi. Quilibet enim sapiens magis
largissima q; stricta d⁹siderat. Qua
propter tibi precipimus vt ad terrā
redeas. et vbi dominari nequueris.
nūc desiderū nō asponas.

Qualiter alexāder confortabat
milites suos.

Im hec ad

c Alexandrum epistola p⁹
uenisset iussit illam coraz
oibus explicari. Milites enim au-
diētes epistolam tristati sunt valde.
Quibus alexander. Viri cōmilito

o

nes mei fortissimi animi vestri ex vobis epistole Isdori nullatenus conturbentur. Nonne recordamini qualiter cum superbia loquebatur. Veritate dico vobis. Omnes barbari communione habent cum bestiis cum quibus inhabitant. scilicet tigribus. pardis et reliquis bestiis. quia cum viro ab hominibus occiduntur in agresti virtute sua confidunt. Et his dictis iussit scribi epistolam ita continentem.

Responsiva alexandri imperatoris directa Isdoro regi indorum.

Ex regum et

dominorum dominantium alexander filius hamonis et regine olimpie. Isdoro mandasti. Acuisti sensus nostros et pugnantem contra vos nobis audaciam protulisti. Quomodo dixisti macedoniam sterilem omni habundantia esse. et india omni dulcedine feraciter affluentes. Tandem tecum toto munere conamine preliabimur. ut terram tuam quae dixisti largituam acquiramus. Verum quia dixisti te non solum hominibus verum etiam diis altissimis imperare. ad te non ut tecum ut cum deo sed ut cum homine barbaro superbia et vana gloria pleno venimus pugnaturi.

Quomodo Isdorus rex indorum cum curribus milibus et elephantibus suis venit ad pugnantem cum alexandro.

Elegens itaque

epistolam Isdorus iratus est valde. et congregata

multitudine et elephantibus multis cum quibus consueverunt pugnare alexandro obviam exierunt. Erat enim Isdori exercitus magnus valde. Habebat enim quattuordecim milia quadrigas omnes falcatas. exceptis equitibus et pedibus. et quadringentos elephantes. in quorum dorsis turres lignee eleuate. et per unamquamque turrim triginta homines existebant. Ardentes itaque macedones et persei qui cum alexandro erant multitudines non expavescentes turbati sunt valde. et mirati sunt non tantum de multitudine hominum quam ferarum. Tam enim ex utraque parte ordinatis milibus viriliter consistebat.

Quomodo Alexander pugnavit cum Isdoro rege Indorum.

Alexander autem

ascendens equum suum buccifallum ante omnes milites suos astabat armatus. Iussitque medos et persas ut primus pugne periculum attemptarent. Ipsi vero cum macedonibus et grecis stabat in occursum solite preparatus. Per se vero ab elephantibus ledebatur quoniam nullatenus audebant hostibus appropinquare. Cum igitur alexander de elephantibus sapientius cogitasset. fecit statuas ereas fabricari. et in eas fecit ignem mitti ut feruorem redderent. et implevit eas carbonibus ignis. ne earum calor ullo modo resperceret. Fecitque currum ferreum fabricari qui sustineret eas. et ante elephantes eas deferri cepit. Has cum viderent elephantes existimantes eas hostes esse extendebant promusculos suas

ut eos more solito occuparet. Statimque ex calore nimio prebant. Beuerentesque retro nullo modo uerunt ad pugnam. Et cum uidebant homines armatos fugiebant ne uiderent eorum promiscuas prout statue faciebant. Videns itaque porus turbatus est valde. Inde se uero cum sagittis et compis facientes impetu super indos prosternebant eos. Itaque per continuos viginti dies pugna durauit. In quo prelio medi et per se angustia nimia succubebant. Videns autem alexander illos deficere iratus est valde. Sed et super equum suum buccinam ingressus pugnam cepit uiriliter pugnare. Greci et macedones indos fortissime impugnabant. Statimque ceperunt inde deficere. quos indos cum uideret tergauerunt aufugit. Indi uero qui remanserant similiter fugiebant.

Quomodo Alexander intrauit poro ciuitatem.

Alexander ue-

ro castrametatus est ibi. fecitque diis suis uictimas. et precepit tam indos et persas quam macedones sepeliri. Altera autem die expugnauit ipsam ciuitatem poro et apprehendit eam. Ingressus alexander palacium poro inuenit ibi que incredibilia humanis sensibus uidentur. scilicet quadringentas columnas aureas cum capitulis aureis preparatas. Et inter istas columnas uidebat auree cum folijs aureis dependebant. Erantque racemi in ipsa uinea cristallini. Alij uero de margaritis et alijs de smaragdis et alijs onichumata. quae

naturaliter uideret ibi esse. Idem uero ipsi palatii erant de laminis aureis cooperiti. que incidentes macedones ad instar uini digiti inueiebant. et attrahabant. Erantque ipsi parietes ornati ex margaritis spongiis. Carbunculis. Smaragdis et amethystis. Idem uero in poro et porte ipsi palatii erant eburnee. laquearia ebena. Et camere de lignis cypressinis erant constructe. Et in aula ipsius palatii erant statue auree constructe iter quas stabant platani auree. in quarum ramis multa auis consistebant genera. Et unaqueque auis secundum proprium suum colorem depicta erat. Bos uero et uingule ex auro purissimo erant. Idem itaque aues quotiens uolebat porus melodificantes secundum artem magicam concinebant. Et inuenit in ipso palatio uasa aurea gemma et cristallina omni genere facta. Idem uero argentea comperebant. Et inde amoto exercitu uenit ad portas Caspiae. et ibi castrametatus est. Erat autem ipsa terra ualde bona. Sed in ea multa genera serpentum consistebant. Deinde scripsit epistolam ad Calistram reginam Amazonum. contententem ita.

Ex regum et

dominus dominantibus alexander filius dei Idamoni et regine Olimpie. Calistram de regine Amazonum gaudium. Idem uero uas quas cum deo dario fecimus. et qualiter pugnaui omnia regna eius non credimus uos ignorare. Idem uero uas etiam cum Idoro rege Indorum. et alijs gen-

tibus innumerabilibus. et nullate-
nus nobis resistere potuerunt. Qua
propter precipimus vobis vt si vul-
tis terram vestram de manibus no-
stris liberare. censum et tributa sol-
uatis.

Responsiua missa per Califri-
dam reginam Amazonum conti-
nentem ita etc.

Ex regum et

r dominus dominantium
Alexander filius dei Ha-
monis et Olimpie regine qualiter
nobis scripsit bene intellexim. Ca-
lifrida regina amazonum cum ceteris
amazonibus potentissimis ac for-
tioribus omnibus militibus qui sub
celo sunt. Alexandro macedoni gau-
dius. Et iudicamus quod animus tuus
sapientia floreat et coruscet. et preter-
rita recolis. presens quoque disponis. ha-
bens nouitiam futurorum. Idcirco
deas igitur et attendas ante quam fines
ingrediaris que tibi possent tribula-
tiones et angustie euenire. Nemo
enim contra nos arma leuauit que cum
summo de decore non redierit. Et
deas igitur nouissima tua. Vidicu-
losum est enim sapienti. cum p in di-
scernationem maris incidit in profun-
dum. Et quia forte conuersationes
nostram et habitationem scire desi-
deras tibi per has litteras declara-
mus. Habitatio siquidem nostra est
insula quam tangit fluius qui non
habet initium neque finem. Sed ex vna
parte angustissimum habet introi-
tum. Et sumus numero ducentarum
quattuordecim milia feminarum.
Virum non habitant nobiscum habi-

tatione communi. sed vltra fluius
aduersa parte consistunt. Et in vna-
les tamen celebramus festiuitates no-
stras. vt cum viris nostris diebus tri-
ginta morantes. Delectationes vene-
reas exerceamus. Si vero mulier
conciens peperit masculum. ser-
uat eum vsque ad annos septem. De-
inde ipsum ad patrem transmittit.
Si autem femina fuerit. nostris mo-
ribus enutritur. Quando ergo con-
tra inimicos nostros exierimus de-
cies centena milia super sompedes
armate armis bellicis copiamur.
Relique vero remanent vt in insulas
custodiant et defendant. Cum autem
cum victoria redimus a nostris vna-
nimitur adoramus. Itaque si contra
nos veneris viriliter proposuimus
preliari. Quod si tu nos viceris nullam
laudem penitus consequeris. quia
feminas obvinebis. Quod propter se-
gnificauimus tibi vt contra nos nul-
laten violeris. quia multa tibi pos-
sent aduersa contingere que nullatenus
meditaueris. Belatam ergo
coram alexandro epistola cepit eam
deridere. Scripsitque statim vnam epi-
stolam ita continentem.

Responsiua ab alexandro ad re-
ginam.

Ex regum et

r dominus dominantium.
Alexander filius dei Ha-
monis et Olimpie regine Califri-
de Amazonum Regine et ceteris
amazonibus gaudium. Tres par-
tes mundi subiugauimus. Etiam
africam et europam. et nostris viri-
bus repugnare minime valuerunt.

Si autem nobiscum pugnaveritis
quid vobis eueniet premeditate. sed
quia conuersationem vestram dili-
gimus in consilium vobis damus.
vt de vestra insula exeuntes vnacuz
viris vestris veniant ad nostrā pre-
sentiaz. Juramus enim vobis per
Phamone[m] patrem nostrum et iu-
nonem et mineruam deas nostras
q[ua] nobis nullam iniuriam nec an-
gustiam patiemur. Censum enim
et equites ex vestris amazonib[us] ex-
hibete. sicq[ue] vos pacifice dimitem[ur].
Ille vero cogitantes polteros de-
cem indomitos direxerunt. quoru[m]
similes non reperiebantur. et equos
albos indomitos et opimos decem
et censum multuz. Et regina presen-
tauit se coram alexandro. et facta pa-
ce redijt gratulanter.

Quomodo alexander cuz ma-
gnis periculis et angustiis iuit con-
tra Indorum regem Indorum.

Idem autez

e tempore nunciatus est alex-
andro. Q[uo]d Indorus rex in-
dorum qui de prelio fugerat. erat in
bactricen. et congregabat exercituz
vt aliam pugnam cum eo commu-
teret. Quo audito alexander mo-
uit contra eum exercitum et electos
centum sexaginta duo milia militū.
de mense augusti ceperunt per soles
ardentissimum proficisci. Ibat enī
per loca arenosa et inaquosa vbi
multitudo serpentium et ferarum
erat. Idrecepitq[ue] vt omnis exercit[us]
armatus incederet. fulgebat enim
tonis exercit[us] sicut stelle. eo q[uo]d arma
eorum erant deaurata. Et ambulā-

tes diebus plurimis aquam mini-
me inuenerunt. Tunc quidam mi-
les ex macedonibus cui nomē erat
zephir inuenit in vno cauato lapide
parum liquoris qui ex roze celi erat
ibi collectus. et implens galeam su-
am obtulit alexandro. Videns au-
tem alexander ipsam aquam sapi-
enter est locutus. Si aquam istam
in stomacho meo recipiam. recipi-
ent ne sustentationem et nutrimen-
tum omnia membra macedonum
et persarum. An ego solus nutriar
sine illis. Respondit zephir. Tu so-
lus confortaberis domine. Alexan-
der aut. Et si omēs peribitis vt quid
ego solus vixero cum dolore. Vi-
dens mortem tam Indorum q[ua]m
Persarum. continuo iussit aquaz
ante omnes effundi. Videntes hoc
milites eius confortati sunt valde.
Deinde ceperunt ire. Alia nanq[ue]
die venerunt ad fluuium cuius v-
pe plene erant de calamus grossis.
vt pini sexaginta pedib[us] excelsi. Tūc
precepit alexander exhaurire aquā
ipsam. quaz bibentes Indaces
dissolutione ventris et dissenterie in-
teribant. Erat enim ipsa aqua ama-
ra nimis. et acuta vt elleboruz. An-
gustabatur itaq[ue] alexander et om-
nis exercitus. non tantuz pro seipsis
quantum pro iumentis et bestijs q[ue]
peribant. Habebat enim elephātes
mille alexander qui aurum ei[us] por-
tabant. et quadringētas quadragas
omnes facētas. et mille ducētas bis-
gas. equites trecēta milia. camelos.
mulos. dromedarios innumerabi-
lem multitudinem. qui annonam et
alia necessaria exercitui deferebant.
Boues autem vaccas et pecora et
porcos in innumerabili multitudine

ne conducebant. Tantis siquidem diuuisi Macedones habundabāt q̄ vix poterant auri copiam deponere. Pecora vero pre sua nimia desperabant. Militum vero ei⁹ alij lungebant fenum. alij bibebant oleum. alij ad tantam necessitatem deueniant q̄ vinam propriam lungebant. Insuper propter nimiam serpentium multitudinem eos armatos incedere oportebat. quod maximum erat illis timentum ⁊ angustia.

Quomodo alexander sequēdo ripam fluminis supradicti inuenit castrum inexpugnabile. ⁊ bestias et ypotaurus ⁊ alias bestias deuorantes suos milites multos.

Alexander ita

q̄ ripam pre nominati fluminis subsecutus circa octauam horam diei peruenit cum suo exercitu ad castellum quod erat in medio fluminis constructum. et ab vtraq̄ parte fluminis maria pars fluminis decurrebat. Erat enim ex calamis predictis constructus. Cuius fluminis latitudo erat stadiorum quattuor. Et in ipso castro homines apparebant. Tunc iussit eos alexander indica lingua interrogari vbi possent aquam dulcem et potabilem recipere. Illi autem continuo se abscondebant. Statim precepit alexander vt in ipsum castrum sagitte mitterentur. Illi vero se plurimum abscondebant. Videns autem alexander q̄ sibi nullatenus respondebant. precepit vt aliqui transnantes fluum ipsum castellum ascenderent. Factum est ita. et ingressi

fluum quidam audaces nudi ⁊ uaginati gladijs numero triginta septem. Et cum iam quartam partem fluminis transnataissent. insurgentes ipsi fluminis ypotami eos continuo deuorauerunt. Recesserunt igitur inde ⁊ ambulauerunt tota die sic maxima ⁊ intolerabili angustia fatigati. Occurrebant eis leones. pardi ⁊ vni. rinocerontes. tigres. dracones. ⁊ eos fortiter impugnabant.

Quomodo alexander venit ad stagnum vbi pugnavit cum draconibus ⁊ bestiis.

Trantes au

stem ipsum fluum circa horam vndecimam inueniunt stagnum mellifluum ⁊ suauem. Et castrametatus est ibi. Alexander autem iussit siluam per latitudinem ad vna miliaria truncari. Que silua in circuitu predicti stagni ex p̄ nominatis calamis est iuncta. Erat autem spaciosum ipsum stagnum per stadia quattuor. Id recepit Alexander plurimos focos accendi. vbiq̄ proposuit diebus plurimis commorari. Cumq̄ luna inciperet lucere. subito inceperunt in ipsum stagnum scorpiones mire magnitudinis aduenire. deinde dracones ⁊ serpentes ceperunt ex diuersis coloribus sustinere. totaq̄ ipsa terra eorum sidulis resonabat. Exeuntes enim ex ipsis montibus cum impetu veniebant ad bibendum de illo stagno. Ipsi vero dracones habebant in capite cristas. ⁊ pectora ducebant erecta. ⁊ ferebant ora aperta. flatus

mortalis erat. et de oculis eorum flamma feruentissime scintillabant. Unde dicens eos ipse exercitus timore perterritus est. omnes enim ab ipsis deuorari estimabant.

Quomodo alexander confortabat milites suos.

Hinc alexan

der cepit confortare eos dicens. **Q**uoniam milites mei fortissimi nolite de aliquo turbari. sed sicut videris me facere. ita vos faciatis. Et hec dicens statim apprehendit venabulum et scutum. et cepit pugnare cum draconibus et serpentibus. qui contra eos fortiter veniebant. Quos videntes milites eius confortati sunt. et apprehendentes arma ceperunt eos viriliter preliari. de quibus viginti milites et triginta serui a draconibus perierunt. **U**nde ex ipso arundineti cancri mire magnitudinis exierunt. hentes dorsa duriora cocodrillis. Et duz iactarent super eos lanceas. nullatenus ledebantur. Verum multos ex eis interfecerunt. Alii intrauerunt stagnum. Cum autem esset secundavigilia noctis. subito venerunt super eos leones albi minores cancri cum magno rugitu et murmuratone concutientes ceruices suas. et facto impetu super eos recipientes illos venabulis innumerabiles occiderunt.

Hic hec uene

derunt porci mire magnitudinis. quorum dentes vno cubito

longi erant. et illis homines a gressibus masculi scilicet et femine commixti erant. habentes per singulos manus sex et vna cum porcis super homines similiter currebant. **M**ilites vero recipientes eos in venabulis suis ab eorum impetibus euadebant. **A**ngustabatur plurimum alexander et eius exercitus. statimque precepit accendi focos plurimos extra exercitum circa stagnum. **U**nde venit super eos mire magnitudinis bestia fortior elephante. et erat similis equo. caput quoque eius erat nigrum. et in fronte eius tria cornua armata. **N**ominabatur autem secundum indicam linguam **I**nocentibaurus. et antequam de ipsa aqua biberet fecit impetum super illos. **A**lexander autem huc illicque discurrens suos milites confortabat. **O**ccidit autem ipsa bestia viginti octo milites. et quadraginta ex eis vulnerauit. tandem succubuit a percussoribus armatorum. **U**nde exierunt de dicto arundineti mures maiores talpis. qui comedebant mortuorum corpora. qui cum alia animalia mordebant. continuo interibant. **P**rosus tamen ipsorum hominibus nullam inferebant lesionem. **C**eperunt enim volare vesperiliones ut columbe. quorum dentes erant ut dentes hominum. et feriebant facies hominum. et eas comminuebant. **A**lijs nasos tollebant. alijs aures mordaciter vulnerantes. **A**propinquante vero luce venerunt aues magne. colorem rubicundum habentes pedes vero et rostra nigra. neque nocuerunt eis. **S**ed impleuerunt ripam ipsius stagni. et extrahabant inde pisces et anguillas quas coras eis comedebant.

Quomodo alexander venit ad
portas latruncarias dimissis locis
periculosis.

E inde amo

eto exercitu dimiserunt lo
ca periculosa. et venerunt
in partibus latruncarijs que auro ⁊
diuitijs affluabant. Homines vero
illius terre benigne receperunt eus.
multaq; commoda sibi contulerunt.
steteruntq; ibi per triginta dies.
Erantq; ibi gentes que nominan
tur serones. ⁊ arbores folia vt lana
habentes. que gentes ipse collige
bant. ⁊ ex ea vestimenta faciebant.
Milites vero alexandri duplo erat
animosiores ex victorijs quas fue
rant contra bestias consecuti.

Quomodo alexander iterum
cum Isidoro rege indorum pugna
uit ⁊ vicit.

E inde amo

to exercitu venit ad locus
vbi Isidorus cum exercitu
collecto residebat. Alexander autez
ordinatis cateruis stetit super equum
suum qui bucifallus dicebatur. ⁊ fa
cio impetu inter omnes ⁊ pulsatis
tubis bellicis. cepit virriter preliari.
Et indici cadebant totaliter in prelio.
Cum autem videret Isidorus in bel
lo suos deficere stetit ante omnes. et
elevatora voce clamabat et dicebat.
Alexander non decet imperatorem
sic inuacuum perdere suum popu
lum. sed per semetipsum terminet pu
gnam ⁊ decidat. Stet ergo popul
us ex vna parte. ⁊ meus ex altera

resideat. Hos autem soli videntib⁹
omnib⁹ preliabimur. Q; si me de
uiceris populus meus subiugabi
tur tibi. Si vero tu in manib⁹ meis
defeceris. populus tuus meo domi
nio subiugabitur. Hoc ideo porus
dixit. quia despiciebat alexandru p
pter corporis quantitatem paruas.
sed tamen ignorabat audacia; que
in Alexandri corpulculo latitabat.
Quoniam statura corporis ei⁹ cu
bitis tribus erat longa. Confidebat
igitur porus in altitudine corporis
sui. que in quinque cubitorum altitu
dine videbatur. Et statim quiescen
tibus aciebus viriq; reges inter se
solimodo pugnaverunt. Milites
vero porus alius vocibus vociferaue
runt. audiens itaq; Isidorus clamo
rem quem suus exercitus faciebat.
faciem suam persuse eos voluit. Sta
timq; alexander faciens impetu su
per eum plicans brachijs percussit
gladio caput ei⁹. ipsumq; continuo
interfecit. Videntes indici ceperunt
cum macedonibus preliari. Quib⁹
alexander dixit. Eset impugnatione
vestra. vt cum libertate vestra ad la
res proprias redeatis. Nulla siquid
dem iniuriam patiemini. eo q; viri
liter dimicastis. Indi statim audi
entes sermones alexandri. eiecissar
mis ceperunt alexandrum tanq; de
um glorificare. Alexander vero cas
strametatus est ibi. dijsq; suis victi
mas immolauit. ⁊ precepit vt corpo
ra hominum recondentur in se
pulchris. Isidorum enim regem bo
nonifice sepeliuit.

Quomodo alexander inuenit
Eridiaces. qui dicuntur Simnoso
pbiste.

T inde amo

e to exercitu venit eridraees
Eridraees siquidem ho-
mines sunt. in quorum mentibus
nulla superbia dominatur. vocan-
tur itaq; gymnosophiste. Non pu-
gnant nec aliricantur. et nudam-
bulant. Ciuitates non habent. sed in
tugurijs et in speluncis montium co-
morantur. Cuiusq; audisset rex bu-
uis gentis aduentum alexandri. mi-
sit sibi epistolam ita contentem.

Druptibi

c les gymnosophiste ho-
mini. Alexandro scribi-
mus. Audiuimus q; super nos ve-
nis pugnaturus. de quo miramur
non modicum. quia nihil a nob; po-
teris extorquere. Nam cum nihil ha-
bemus unde corpora nostra susten-
tantur. quid a nobis eripies. Quod si
nobiscum pugnare uolueris simpli-
citatem nostram nullatenus dimi-
temus.

Qualiter alexander scripsit gym-
nosophistis.

Electa igitur

p tur alexander epla. mi-
sit illis dicens qd ad eos
cu; pace alacriter venit. et ingressus
est ad eos. Alexander autem inuis-
ens illos nudos ambulare et hauri-
re in abdina. tugurijs et speluncis. si-
lios vero et prores separatos cum ani-
malibus ambulantes interrogauit
eos dicens. Non sunt sepulchra vo-
bis. Et illi ostenderunt tuguria et spe-

luncas in quibus habitabant. et de-
xerunt. Hic per dies singulos reqe-
scimus. Deinde dixit Alexander.
Quid uultis petere dabo uobis. Il-
li autem dixerunt. Da nobis imor-
talitatem. quia nihil aliud peropta-
mus. Quibus alexander respondit.
Mortalis cum sum. immortalitate
neq; exhibere. Et illi dixerunt. Af-
fer si mortaleses. quare huc et illic
discurris. tot et tanta facinora com-
mittendo. Hec omnia nisi a summa
prudencia gubernantur. Alexander
itaq; respondit eis. et dixit. Hescus
q; mare nullatenus conturbatur.
nisi cum a uentis validissimis com-
mouetur. Vellem siquidem in pas-
ce consistere. sed habeo in me spiri-
tum qui meo sensui tam foriter do-
minatur. q; nullo modo hoc facere
me permittit. Et hec dicens dimisit
eos illesos.

Illo itaq; die

a amoto exercitu puenit ad
locu ubi erant statue quas
hercules erexerat. Una siquidem
erat aurea. alia uero argentea. erat
q; longitudo earum duodecim cu-
buorum. latitudo uero duobus cu-
bins uidebatur. Has uidens Ale-
xander iussit eas perforari. probas
si essent fusiles. Cuiusq; perforate fu-
issent. et uidisset alexander eas fusis-
les esse. precepit ut earum foramina
clauderent. et in eis mille milia qn-
gentos aureos inromittit.

T inde amo

e to exercitu ingressus est

locum desertum frigidum et obscu-
rum. ita ut inter se milites vix nosce-
rentur. Deinde ambulantes iune-
re quinquaginta dierum venerunt
ad flumen calidum. et inuenerunt
mulieres ultra ipsum flumen specu-
osas. Erantque cum vestimentis hor-
ridissimis circumdate. sedentes in e-
quis. et tenentes arma argentea. eo-
que ferrum aut es in earum finibus
inueniri non poterat. Viri enim in-
ter eas nullatenus habitabant. Cuius-
que voluisset exercitus ipsum fluuium
transire minime potuerunt. Erat au-
tem latitudo fluuii magna. Erat au-
tem fluuius plenus draconibus et
alijs bestijs venenosis. Deinde gi-
rantes in sinistram partem indie in-
gressi sunt quandam paludem sic-
cam arundinibus plenam. Idem quam
cum transire voluissent exiit conti-
nuo bestia similis yppocauri habens
pectus ut cocodrilli. dorsum ut ser-
ra. dentes vero ipsius ut gladii acu-
ti videbantur. In accessu vero ipsi-
us tarda erat ut testudo. Idem siqui-
dem duos milites interfecit. quam
non valentes transforare cum lan-
ceis. eam milites cum malleis ferre-
is occiderunt.

Quomodo alexander peruenit
ad vltimas siluas indie vbi inuenit
elephantes quos fugauit.

Eiusdem amo-

do exercitu ambulantes per
dies triginta venerunt ad
vltimas siluas indie. et castrametati
sunt ibi iuxta flumen Tamar.
Circa vero vndecimam diei horas
cepit de siluis exire copia innumera

bilis elephantum. et irruerunt fortiter
contra viros. Alexander itaque alexan-
der ascendens equum suum buc-
fallus cepit contra eos accedere. Et
precepit macedonibus secum tolle-
re porcos ut ipsum contra elephan-
tum impetum sequerentur. Eiden-
tes autem illos elephantes tendebant
promiscue suas ut eos caperent.
Macedones vero timore perterri-
ti nullatenus contra elephantes ac-
cedebant. Quibus alexander dixit.
Viri comilitones fortissimi nolite
conturbari. quia cum porcorum stru-
doribus fugabimur elephantes. Igitur
cum audissent elephantes stridor-
es porcorum et sonitus buccinarum
irremeabiliter fugiebant. Macedo-
nes vero insequenteseos cuius sagittis
et venabulis crudeliter sauciabant.
cecidereque ex eis multi. et accipien-
tes dentes et cona recedebant.

Quomodo Alexander inuenit
mulieres barbadas.

Alio itaque die

amato exercitu ceperunt ire
per ipsas siluas. ibique inue-
nerunt mulieres habentes barbadas
usque ad mammas. et capita plana. et
pellibus operiebantur. quas inse-
quentes apprehenderunt ex eis ali-
quantas. Quas cum vidisset Alex-
ander iussit eas secundum Indicas lin-
guam interrogari qualiter in siluis
viverent. cum in ipsis nulla homi-
num habitudo permaneret. Ille au-
tem dixerunt. ex venatione ferarum
quas in siluis capimus enutrimur.

Quomodo Alexander inuenit
homines et mulieres nudos ambu-
lantes.

Et inde amoto

D exercitu euntes in campo in-
uenerunt locū unde supra
dictus fluuius egrediebatur. inue-
nitq; homines et mulieres ambulā-
tes nudos, habentes corpora pilosa
sicut bestie. Quibus consuetudo erat
in flumine sicut in terra consistere. Cū
ergo isti viderunt exercitū alexā-
ndri statim se in ipsum fluuium dimerse-
runt. Et inde euntes per dies quinde-
cim intrauerunt silvas rinocephalis
plenas, quos ut viderūt rinocephā-
li fecerūt impetū in eos. Alexander
vero et milites eius ipsos cū conis ve-
nabulis et sagittis interfecerunt. Et
inde ambulantes per dies quadragin-
ta venerunt ad campos desertos in
quibus nulla videbatur altitudo, nec
poterant montes ex aliqua parte vi-
deri. Statimq; iuxta vnde iuxta ho-
ram tanta virtus euri flare cepit, q̄
omnia tentoria et paviliones ipsius
exercitus laceravit. Circumfereban-
tur eū scintille ignee ex quibus totus
exercitus tribulatione maxima erat
afflictus. Tunc milites murmurā-
tes inter se dicebant. Ira deorum de-
scendit super nos, ex eo quod ultra modū
quesiimus orbem solis. Alexander
autē cepit eos confortare dicens. Ti-
ri comilitones mei fortissimi nolite
terreri. Non irruit super vos ira deo-
rum, sed propter autumnalem equi-
noctium hoc contingit. Cū autem re-
quiesisset ventus, milites continuo
omnia que ventus disperferat colle-
gerunt. Et amoto exercitu venerunt

per dies viginti quinque in quandam
maximam vallem, et castrametati sunt
ibi. Tunc precepit alexander ut accē-
derent focos plurimos. Cepit enim
intolerabile frigus oriri, cadebantq;
nives magne ut lana. Itaque timens
alexander ne cresceret precepit militibus
suis ut eam pedibus conculcarent.
Et iuuu autē eos multos focos ac-
census. Ex ipsa tamen nive mortui
sunt milites quingenti, quos alexan-
der iussit in sepulchro recondi. De-
inde venit pluuia maxima et obscu-
ra nebula, que intantum aerem den-
savit quod in tribus diebus soles nullo
modo viderunt. Ceperuntq; de celo
cadere ardentes facule, ita ut omnia
pererentur. Statimq; alexander cepit
vicimas imolare diis suis, et oran-
te eo aer fuit omni caligine depur-
gatus.

Quomodo alexander venit ad
fluuium Bragmanorum ubi habi-
tabant yppotami, cocodrilli et scorpiones.

Et inde amoto

D exercitu venit ad fluuiū bra-
gmanorum magnum vocatū
gaget, et castrametati sunt ibi. Et re-
spicientes vltra flumen viderunt tres
homines quos iussit alexander in-
dicare lingua inquiri qui essent. Et il-
li dixerunt. Bragmani sumus. Be-
siderabat autem alexander cum eis
loqui, sed ipsam latitudinem flumi-
nis nemo poterat preterire, eo quod erant
ibi yppotami multi et scorpiones agre-
stes et cocodrilli qui per ipsum fluuium om-
ni tempore discurrebant, excepto men-
se iulii et augusti. Cumq; vidisset
Alexander quod nullo modo poterat

ipsum fluuiū transiret tristabacval
de. Statimq; iussit vt nauicula; de
vminibus fabricarent & vestiret eā
de corijs animalū vt ipsū fluui
um transirent. Factum est et intra
uit in eam vnus miles cui dedit ale
xander litteras vt portaret eas didi
mo regi Bagramanorū pūētes ita.

Ex regum et

r domin⁹ dominantū alex
xander filius dei Hamo
nis & regine Olimpie. Vidimo re
gi Bagramanorū gaudiū. Postq;
ad tantā etatem puenim⁹ qm̄ bo
num & malū potuim⁹ discernere q;
lucrumq; desiderauimus repellere
ignorantiā & replere sapientia men
tem nostrā. quia vt nostrorū philo
sophorū doctrina declarat. Elo
quentia sine sapientia nocere valet
potius q; pdesse. Hinc est qd au
res nostras relatione pluriū perue
nit qd mores vestri a ceterorū nostro
rū morib⁹ sunt diuisi. ita qd neci ter
ra nec in mari aliquod auxiliū req̄
ratis. Aliam doctrinā quā a nostris
doctorib⁹ didicimus obseruantes.
Quapropter attenti⁹ deprecamur
q; vniversam doctrinā vestrā & sa
pentiā nobis in vestris litteris intē
metis. Idoterim⁹ quoq; ex vestris
manib⁹ cōprehendere bonitatem.
Nec vestra sapientia in aliquo mi
nuetur. Talis enim ē sollicitudo sa
pientie. qualis natura accense facu
le cōprobatur. a qua cū plures facu
le ignem recipiant. nihilomin⁹ ipsa
candet que facit alios co:uscare.

Responsua regis Bagramano
rū missa alexandro.

Joimus bra

d gmanorū didascalus Alex
xandro Salutes. Idem tua
rum tenore cognouimus litterarū
q; animus tuus cupit vera sciētia et
sapientia pfecta informari q; omni re
gno meliores existūt. & nequeūt pre
cio cōputari. de quo discretionē tuā
non modici cōmendam⁹ Impera
tor enim qui sapientiā ignorat non
imperat subiectis. Sed subiecti suo
dominant imperio. Scripsisti siq;
dem vt vitā moresq; nostros indica
remus tibi pliteras seriatim. quod
impossibile reputamus. Et tibi de
vita nostra aliqd scriberem⁹. nulla
tenus in mens tua enucleare posset
saporē. eo qd mentē tuā; cause bellice
obtenebrarunt. Sed ne credas qm̄
uidia moueamur. quātū poterim⁹
tibi de morib⁹ nostris durim⁹ indi
candū. Hos siquidē bagramani sim
plicem & purā vitā deducim⁹ pecca
ta nō cōmittim⁹. nec vltra volum⁹
habere q; rano nature req̄rit. Om
nia patimur & omnia sustinemus.
Id apud nos dicimus optimū qd
supfluum non probat. Terras no
stras nō aramus. & ipis semina nō
immittim⁹. Boues curru nō un
gimus. Bena in mari ad cōpreben
dendū; pisces non ponim⁹. Vena
iones aliquas quadrupedum aut
auū non facimus. Nihil etiam ad
manducandū querim⁹ nisi qd ter
ra sine labore hominū. pducit. Hic
etiā; tibi nō implemur. q; illicita est
nobis. Nihil apud nos ventres p
ducit. Ideo absq; morbo sum⁹. Et
quū viuimus semper fruimur cor
porū sanitate. Nullā facim⁹ nobis
medicinas. Nihilū etiā; adiutorium

querim⁹ p̄ nostrorū corporū sanita
te. Et vno termino mortis vita no
stra cludit. q̄ plus altero vn⁹ non
vuit. sed s̄m ordines natiuitatis cu
i s̄libet mortis termin⁹ superuenit.
Ad ignē p̄ afflictōe frigoris nō sede
mus. Nullū estū corpa nostra senti
unt. semp nudis corporib⁹ ambula
mus. corporis desideria nō facimus.
Omnia p̄ patientia; supportamus.
Omnes inimicos nostros interior
res occidim⁹. vt exteriores nullate
nus timeam⁹. Leuius enī capūt ci
uitas q̄n ab interiorib⁹ ⁊ exteriorib⁹
impugnāt. Tu autē imperator cum
exteriorib⁹ pugnas vt quidem nūc
porcos demones nutritas ⁊ conser
ues. Securi semp viuimus in ma
ri in ira nullū adiutorū postulam⁹
Corpora nostra frondib⁹ arborū
quarū fructib⁹ vescimur sunt oper
ta. Aquam te baliam fluminis sem
per bibim⁹ ⁊ gustam⁹. Unū solum
deū altissimū colim⁹. sibiq; assidue
laudes predicam⁹. Vitas p̄turi se
culi cōcupiscim⁹. Rem aliquā que
vtilitati nō p̄inet nullaten⁹ audire
affectamus. Nō multū loquimur.
⁊ cū ad loquelā puocamur dicim⁹
veritatē. ⁊ ipam diuine p̄dicamus.
Diuitias nō amamus. Inter nos
nullus liuor nullaq; inuidia domi
natur. Nullus enī inter nos alior
p̄fomoz reperit. Ex paupertate quā
habem⁹ diuites sum⁹. quā cōmuni
ter omnes supportam⁹. Lūē nō fa
cim⁹. nec arma corporalia occupa
mus. Pacem semp ex consuetudine
retinemus. Iudicia nō habemus.
quia mala non facim⁹ vnde ad iu
diciū vocemur. Vna vestra lex est
p̄traria nostre. q̄ misericordia nul
lam facim⁹. eo q̄ nulla mala cōmu

timus quib⁹ misericordiam p̄sequi me
reamur. Nullū laborē qui auaricie
p̄tineat sustinem⁹. mēbra nostra li
bidini nō tradimus. Adulteriū nō
cōmittimus. nec aliquod viciū faci
mus vnde ad penitentiam retraba
mur. De defectib⁹ nō querimus. q̄
quod rectū est omēs facimus et tra
ctamus. Subitanēā mortē nō faci
mus. q̄ p̄ sordida facta aerem non
sordidam⁹. Aer noster nullatenus
est corrupt⁹. Nullū colorē nostris
vestimētis tradim⁹. Femine nostre
nō ornant vt placeant. cū ipsis non
causa libidinis sed causa p̄creande
sobolis cōmiscem⁹. Ipe autē nullus
ornamentū querūt nisi qd̄ eis diui
na p̄uidencia concessit. Et q̄s aude
ret diuinū opus mutare. Si q̄s autē
naturā mutare voluerit criminale
reputam⁹. Balneā non facimus vt
corpa nostra sanem⁹. Solis ardo
re calem⁹. et aeris rore p̄fundimur.
Nullā cogitationē habem⁹ nec bo
mūb⁹ nec aialib⁹ dominabimur.
Crudele dicim⁹ hominē ad seruu
um p̄mere. q̄ diuina dispositio sic
nos liberos liberauit ⁊ creauit. La
pides in calcē non resoluim⁹. vt no
bis domos et palacia fabricemus.
Vascula de terra nō facimus. In
fossis sine solitudine aliq̄ repausa
mus. Nōs enī tales domos habe
mus in qb⁹ dū viuim⁹ habitamus.
⁊ dum morimur in ipsis sepelimur.
Ad negociandū maria nō nauiga
mus. Ariē bui⁹ loquendi non dica
mus. s; simplicitate q̄ fruimur que
nos mentiri nō sinit. oia enarram⁹.
Philosophorū scolas nō frequen
tam⁹ quorū doctrina discors est.
nihilq; certum aut stabile. sed super
mendacia discurrunt. Ludos nōn

amam⁹. **Q**uā veroludācia volum⁹
exercere. nos nostrā et nostrorū p̄de/
cessorū facta plegim⁹. et cum debere
mus ridere plangim⁹ et turbamur.
Ella vero videm⁹ quib⁹ corda nos/
tra letant. Eadem⁹ liquidē celum
stellis innumerabilib⁹ coruscantē.
solē rubicundū. cuius claritate tot⁹
mūdus splendet et calet. Mare pur/
pureum semp videmus. Et quā tem/
pestate mouetur nō dissipat vicinā
terrā sicut accidit in partib⁹ vestris
Illud vt sorore amplectimur et con/
girat. et ibi varia genera pisciū tem/
plamur. Delectamur etiam videre
flougeros cāpos. ex quib⁹ in nostras
nares sua uillim⁹ odor intrat. Bele/
ctamur etiam in optimis locis siluarū
et fontū. in quib⁹ iocūditissimas au/
um audim⁹ cantilenas. Istas siq⁹
dem naturas et p̄suetudines obtine/
mus. quas si tenere uolueris tibi vi/
deur asperū et amarū. Si autē eas
obtinere nolueris et imitari. nob̄ ali/
am imponere non ualebis. q̄ s̄m te
nostrē tue epistole act⁹ nostros et do/
cirinā tibi p̄sentē muum⁹. **V**o/
lum⁹ aut tibi de tua natura paulu/
lū enarrare. q̄ vita tua nobis dura
esse uidet. Tu asyam affricā et euro/
pam paruo tempore te dicias conclu/
dere. Tu lumen solis facis deficere
dū cursus sui terminos armatorū
rabie postulas. Tu pactoli et heri/
m flumines splendentes auro aren/
tes et absq⁹ colore et paupes reddidi/
sti. Tu bibendo nilū fluiū minui/
sti. Tu monstrasti vt horribile ma/
re nauigaretur. Tu tartareū custo/
dē. ad canē cerberū supra posse p̄cio
confirmasti. Tu in sacrificio tuo fi/
lios occidisti uos. Tu inter homines
humiles semp discordiaz seminas.

Suades hoib⁹ vt nequaquā spacia
terrarū sufficiant. sed celorū querere
habacula p̄parata. **I**dem dies tuos
multa cōmutis vt illi faciunt et fece/
runt. **I**stā testimoniū potest accipi a
ioue deo tuo et p̄serpina dea tua quā
colis. **J**upiter enī multas adultera/
tus est feminas. **P**roserpina uo mul/
tos fecit sui adulterij p̄cipēs. **A**di/
ferrime ergo colis deos tuos et ad/
uersos et adulteros. **R**ecp̄m̄is ho/
mines in sua uiuere libertate. sed il/
los in seruitutē redigis et retorques
Bec̄ta iudicia minime iudicas. **L**e/
ges iudicis cōmutari. **B**ona dicias
ip̄a nullatenus imitari. nec opera/
ris. **M**eminē reputas sapientē nisi
loquēdi habeat faciūdiā. **O**mnē sen/
sum in lingua tua habes. et tota sa/
pientia in ore tuo p̄sistat. **F**lurū uil/
gis. domos maris p̄struis. et habe/
re poptas copā seruitoy. **I**ntantū
manducas et bibis q̄ stomach⁹ ni/
mia p̄urbatione p̄cussus in varias
egritudines cōmutat. et sic ante tem/
pus m̄dis periculū sustēas. **O**mn̄
ia p̄sistere. deinde omnia tenent te
vt seruū. **S**ola **B**ragmanonū scien/
tia uniuerse sapientie tue dominatur
Quia si bene p̄sideram⁹ illa mater
te genuit que lapides et arbores p̄o/
creauit. **T**u omnes sepulchra tua. et
in uasa gēmea puluerē tui corporis
collocas et recodis. **Q**uid peius eē
potest quā ossa q̄ terra recipere debet.
nō sint ip̄am terrā de corpe recipere
et lumenū. **H**os aut in honore de/
orū recudes non occidim⁹. **t**empla
nō construim⁹ ubi statuas aureas
vel argenteas erigam⁹. **T**u solā le/
gem habeas vt de omnibus bonis
tuis imolationem facias vt exaudi/
ant preces tuas. **N**onne intelligis q̄

deus nō precio nec sanguine vitulo
rū nec arietis aut hirci. sed ppter bo
na opa ⁊ oratiōis eloquiū moueat.
Ex eo audit de⁹ hoīem ppter vbi⁹.
quia ex verbo dō similes efficimur.
deus verbū est. ⁊ ex hoc verbo omnia
viuunt pmanēt ⁊ consistūt. Hos
hoc verbū semper amamus. et hoc
enā veneramur. Quapropter repu
tamus te numiū infelicem. quia cre
dis naturā deorū. vel cum dijs com
municatiōē habere. cū ad deū for
nicatiōe ⁊ idolorū seruitute quon
die sordides. Cū hec facis hec amas
⁊ post mortē inde tormēta innume
rabilia sustinebis. Hos vero ptra
ria facimus ⁊ amam⁹. vt post mor
tem diuina glia potiamur. Tu nō
seruis vni deo q̄ regnat in celo. sed
plurimis dijs. Tot deos colis q̄ in
tuo corpore mēbra ponas. Nā ho
minē dicis parū mundum. ⁊ sicut
corpus hominis habet multa mēbra.
ita ⁊ in celo dicis multos deos existe
re. Junonē credis esse deū cordis.
eo q̄ iracundia nimia mouebatur.
Martiē vero deū pectoris esse dicis
eo q̄ princeps extitit p̄liorū. Mer
curiū deū lingue vocas. ex eo q̄ plu
rimū loquebat. Hercule deum cre
dis brachiorū. eo q̄ duodecim virtu
tes exercuit p̄liando. Bacchum deū
gutturis esse putas. eo q̄ ebrietatem
primus inuenit. Cupidinē esse deū
dicis. eo q̄ fornicatrix extitit. tenere
dicis facē ardentē cū qua libidines
excitat ⁊ accendit. ⁊ ipam deū i cor
ris enā existimas. Cererem deū ven
tris esse dicis. ⁊ venerē eo q̄ sicut ma
ter luxurie deam genitaliū mēbroꝝ
esse profers. Totū siquidē corpus
hominis in deos diuidis nullam in
te particulaz referuādo. Nec credis

q̄ vnus de⁹ qui est in celo corp⁹ tur
um creauerit. Deos colis alienos
qui te in seruitute redigūt. ⁊ ipis of
feris tributa. Marti enī offers apri
Baccho hircus. Junoni pauonem.
Ioui thaurū. Apollini agnū. Cle
neri columbā. Mercurie noctuam
Cereris farrā. Mercurio mella. Al
taria herculi ex frōndib⁹ arborum
plurimū coronata. Templū cupidi
nisrosi ⁊ floribus siue frōndib⁹ or
nas. Totā potestati tuā ponis in il
lis. ⁊ nō est in corpore tuo mēbra qd
illis nō attribuas. Reuera non de
os quos vocas adiutores sed carni
fices sunt vocandi. quoniam mēbra
tua diuersis tormētis affligunt. V
potet enim vt tot tormēta subeas
quot deos seu deorū culturas agis
Vnus deus instruit te fornicari. al
ter bibere. alter lugare. Omnes tibi
imperant. ⁊ omnib⁹ obedis. q̄ ma
la facis. ⁊ non vis a malis illatenus
resipiscere. Igitur talib⁹ dijs seruis
qui mala facere horant. Si exau
dierint te dii tui. mala tibi euenient.
quia de malo rogas eos. Si vō nō
exaudierint te. tuis desiderijs obuia
bunt. Ergo si te exaudierint vel non
semper tibi inferūt detrimentū Tales
sunt deę tue que furie nuncupātur.
que ⁊ peccata hominū p̄ furores p̄
mortem vindicāt. Hec sunt tormē
ta tua que tibi doctores tui dixerūt.
que te velut mortuū cruciant et tor
mentant. Q̄ si vis recte considera
re nil peius q̄ sustinere valet q̄ tu
sustines. Quecunq; enim signa do
ctores tui apud inferos esse dixerūt.
cerissime cognoscunt pene tue in
ferno. Tu enī vigilans penas parū
vixite furia. fornicatiōes ⁊ adulte
ria que cōmitas. Dicunt enim q̄ in

inferno semp sicut habitantes. et mi-
nime possunt sanari. Et tu tanta ha-
bes cupidine acqrendi ut nunquam pos-
sis diuinis recreari. Deinde omnia
que in inferno esse dixerunt. in te sine
dubio comorantur. Heu tibi misero
quod debes post mortem tuam innumera-
bilia tormeta sustinere. Relata epi-
stola alexandro irata est valde pro-
pter deorum iniurias. et continuo scri-
psit ei hoc modo.

Responsua alexandri ad reges
Bragmanorum.

Ex regum et

dominus dominum alexander fi-
lius dei hamonis et regi-
ne olimpedidimo salutem. Si omnia
in vobis reperuntur que nobis ve-
stris litteris intima sunt. soli potestis
hoies nuncupari. quod ut dicitis nulla
facinora perpetratis. Sed pro certo
sciatis quod hominum vitam non ex virtute sed
ex consuetudine obtinetis. quia secundum
consuetudines aut dicitis vos deos
esse. aut iudicia mouemini contra nos.
Dixistis siquidem. Non aratis. non
funditis semina. et non scinditis vites
aut arbores plantatis. Edificia fa-
bricare non vultis. Manifesta ratio
est. quod ferramenta quibus laborare pos-
setis penuriam indigetis. Unde labora-
re. nauigare. construere et seminare
nobis omnimode denegat. Non pas-
centes herbas oportet vos ut peco-
ra vitam ducere arida et agreste. quod fru-
menta nec carnes nec pisces habere
potestis. Nonne lupi hoc faciunt quod
cum nequeunt carnibus saturari de ter-
re penuria saturabuntur. Quod si liceret
vobis ingredi terram nostram non reci-
peremus sapientiam de vestra penur-
ria quam habentis. sed ipsa fames in

suis finibus remaneret. Si vero in
fines vestros nostra tabernacula fi-
geremus paupertate sicut vos potire-
mur. Non enim est laudandum vir qui
semper in angustia vivit. sed qui tempe-
rate diuinis proficitur. Quod si laudan-
di essent viri in angustia positi. ceca-
claudi et leprosi deberent super ceteros
homines commendari. Dixistis etiam
quod femine vestre non ornantur. et cui-
usmodi ornamenta portabunt. quia
non habent et nullatenus possunt ha-
bere. Item quod adulteria non committunt.
sed semper in castitate manent. quod
fornicabunt qui non comedunt. Vbi
do enim non procedit nisi ex calore epa-
tis et ciborum. Vos autem non comedi-
tis nisi herbas sicut porci. et famem non
expellitis. et ideo nullum potestis habe-
re stimulum luxurie et coeundi. Stu-
dium non habetis discendi nec miser-
cordiam queritis. et hec omnia cum
bestiis communiter renetis. quia si-
cut a natura non habentur aliquod
bonum faciunt. ita nec in bono aliquo
delectantur. Nobis autem rationabilibus
qui liberum habemus arbitrium in ipsa
natura multe blandicie sunt conces-
se. Impossibile enim est ut maxima
mundi machina possit absque mobi-
litate consistere. ut post tristitiam non
succedat leticia. Humana siquidem vo-
luntas variabilis est quod cum celi muta-
tione mutatur. quoniam si sincerus dies
sinceram mentem reddit hominis et
gaudentem. Tenebrosa autem dies tri-
stem reddit sensum hominis et obscu-
rum. Et per diuersas etates similiter
variat. Infantia siquidem in simpli-
citate letat. iuuentus presumptioe sei-
netur stabilitate commode gratulatur.
Multa delectabilia visui nostro
occurrunt quod vobis penuriam denegant.

Alia p̄ visum p̄templamur. alia p̄
cipim⁹ p̄ auditū. alia attrahimus p̄
odorem. alia sentim⁹ p̄ tactū. ⁊ per
gustum alia saporamus. De terra
etiā omnes fruct⁹ attrahim⁹. De ma
ri pisces. de aere volucres ⁊ auim⁹ de
lucis gratulamur. Si autē ab his no
lueris abstinere. aut supbia poste
nebit. aut inuidia p̄tra nos torque
bimini. eo q̄ nobis ⁊ non vobis ista
sunt donata. Ego autē fm̄ opinionē
meā iudico q̄ mores vestri ad stulti
ciā magis q̄ ad sapientiā retrahun
tur. Recepta epistola didim⁹ legi ⁊
statim alexandro secūdo modo scri
psit hoc modo.

Idimus bra

Idimus bra
gmanoz didascal⁹ alexan
dro salutē. Non habitam⁹
in hoc seculo p̄petuo moratur. s; sicut
peregrinātes. q̄ morte supueni
ente p̄gim⁹ ad alias regiōes vltimā
siones. nec manemus in p̄petuis ta
bernaculis in hoc mūdo. Nullū fur
tum facim⁹. ⁊ p̄ nostra p̄scientia in
publicū eximus. Non reputamus
nos esse deos. nec p̄tra deū inuidia
concitamur. Deus q̄ omnia creauit
in mundo multas rerū varietates
constituit. qui dedit hominū liberū
arbitriū vt de omnibus que sunt in
mundo discernat et p̄videat. Qui
ergo omnia dimiserit ⁊ secutus fue
rit meliora. nō deus sed dei amicus
appellatur. De nominib⁹ igit⁹ ⁊ cōti
nenter viuimus. cur dicis aut dū su
mus. aut p̄tra ip̄os concitamur in
uidia. Hec siquidem suspicō quā
de nobis habetis vobis tangit. Nā ex
multis p̄speritatibus quas habetis
multa supbia iurgidati estis. Cor
pora vestra gloriosis vestrib⁹ orna

tis ⁊ immittitis in digitis vestris au
rea instrumēta. Sed q̄d vobis hoc
prodest. Ex auro enī aīe vestre nul
latenus salue fiunt. nec hūana cor
pora satiantur. Nos vero q̄ vilita
tem nouim⁹ ⁊ ipsi auri naturā di
scernim⁹ quando sitim⁹ p̄gim⁹ ad
fluum vt bibamus. Ipsum etiā au
rum si reperimus pedibus p̄culca
mus. Flurū enim famē nō tollit nec
sitim repimur. nec potest egritudine
ab humanis corpib⁹ variare. Si si
taret homo ⁊ aurū biberet sitis non
repameretur. Si esurit et cibo p̄fe
cto ex auro refect⁹ fuerit fames nō
repellit. Si autē aurū esset hōi na
ture. et acciperet illud hō cupiditatis
puniretur viciū. Quid ergo p̄ficat
aurum. non purgat. non repimur.
non satiat. non sustentat. nullas cor
di humano conferit sanitatē nec vti
litatem. Quid inde vasa aurea cō
ponitis. Nonne vasa lutea tantū dē
proficiunt nisi q̄ mentes vestre ma
gis p̄pter splendore auri in supbia
elevantur. Nā salū siquidem aurū
est. quia quanto maiori quantitate
habetur. tanto magis illud habent
di cupiditate augmentatur.

Responsiva alexandra didimo
regi Bragmanorum.

Ex regum et

Rōnis dñi alexander fi
lius dei hamonis ⁊ regi
ne Olimpie didimo dicēdo man
dam⁹. Quoniam in talis mūdi per
cula vestra sedes est ab initio p̄stitu
ta q̄ extranei intrare nō possunt. nec
vos ad eos vllaten⁹ potestis puen
ire. Idcirco vestra obseruationē lau
dans. ⁊ dicitis vos esse beatos. quia

taliter estis inclusi ut si exire velletis.
et aliorum consuetudinibus ut minime li-
ceret. et ita volentes aut nolentes vestram
consuetudines approbans. Itaque secundum
doctrinam vestram vita illorum qui in carce-
ribus includuntur debet non modicum
laudari. quod quicquid vitae penalem usque ad
exitum patiuntur. Et bona quae habere di-
cuntur cruciantur illorum qui recluduntur
in carceribus assimilantur. Et quicquid
de malis hominibus lex nostra iudicet
catu vel ipsi naturaliter sustinent. In-
de fit ut qui a vobis sapiens dicitur
apud nos iudicio reus appellatur.
Clere itaque non beatitudine sed mise-
ria potest vita vestra decorari. Sed
per deos immortales iuro quod si ad vos
ingredi possemus vestra miseria de-
relicta faceremus vos armis et equis
militaribus decorari.

Qualiter alexander fecit erigi co-
lumnam marmoream in signum vi-
ctorie.

De re a precepit

alexander ut in eodem loco colu-
na marmorea mire magnitudi-
nis figeret. et iussit in ea hunc titulum li-
teris grecis latinis et indiciis conscri-
bi. Ego alexander isidori filii Macedoniae
donis post obitum dary usque ad hunc
locum expugnando viriliter militavi.

Quomodo alexander inuenit
homines magnos ut gigantes.

Eundem anno

in exercitum pervenit in caput
qui dicitur ad zea. et castra
metur est ibi. Erat autem in circuitu il-
lius silva densa ex arboribus fructu-
feris ex quibus nutriebant homines agre-

stes habitantes in eadem silva. quorum cor-
pora erant maxima ut gigantum et
induta pelliceis vestimentis. Ibi cum
videret exercitum alexandri mirati sunt
valde. Et continuo precepit alexander ut
omnes alius vocibus conclamarent.
Statimque ut ceperunt vociferare ho-
mines illi agrestes fortissimi timue-
runt. eo quod non erant solus humanas au-
dire nec intelligere voces. Statimque
omnes dispersi per silvas fugere cepe-
runt. Alexander autem et milites eius se-
quentes eos ex eis sexingentos et tri-
ginta quatuor gladio occiderunt.
Sed ex milibus alexandri mortui
sunt centum triginta septem. Steterunt
que illic tribus diebus poma eorum come-
dendo.

Quomodo alexander inuenit ho-
minem agrestem pilosum. et vocem
habentem ut porcus.

Eundem anno

in exercitum venit ad quen-
dam fluvium. et castrametatur
est ibi. Hora vero incubente nona
venit super eos quidam homo agrestis
corpore magno et pilosus ut porcus. et
vox illi tanquam porci. et non loquebatur
sed semper tanquam stridebat. Quem cum
vidisset alexander precepit suis mili-
tibus ut ipsum apprehenderent et statu-
rent eum coram eo. Cum igitur milites face-
rent impetum contra ipsum ipse nullatenus
timuit neque fugit. sed coram omnibus intre-
pidus permanebat. Audens hoc alexan-
der precepit ad se adduci puellam. et iussit
eandem nudam spoliari. et ante illud aial pre-
sentari. Ille vero impetum faciens pro-
puellam comprehendit eam. et alia parte consistens
cepit vociferare alta voce et dentibus
stridere. Statimque alexander iussit
puellam auferri ab eo. ille vero ut fero

crudelissima rugit. Tandē cum angustia maria eū capiētes statuerūt ipm ante p̄sentā alexādr̄i. Quēz cū vidisset alexādr̄ mirat⁹ est in figura ei⁹. ⁊ p̄cepit eū ligari ⁊ ignib⁹ con cremari.

Quō Alexander inuenit arbores que nascebantur cum sole.

De amoto exer

citū deuenit ad aliū cāpū in q̄ arbores p̄stebāt mire magnitudinis. q̄ cū sole oriebant⁹ ⁊ cū sole occidebāt. Et p̄ma siquidē hora diei egrediebātur de sub terra. ⁊ vsq; ad horā sextā crescebāt alissime. Et sexta vō hora vsq; ad occasus solis intantū descēdebant vt nullaten⁹ sup̄ terras viderent⁹. ⁊ q̄ndie fructus amenissimos p̄ducebant. Has cū vidisset alexādr̄ p̄cepit eū milia vt sibi de ipis frondib⁹ potaret. Ille vero dñi dñi sui mandatū vellet implere. mox percussit eū spūs malignus. ⁊ p̄sentib⁹ omnib⁹ expirauit. Et audierūt vocē in aere dicentē. Quicūq; istas arboribus p̄p̄inquit⁹ accesserit. morte v̄elocissima moriet⁹. Erant autē in ipō campo aues minime sup̄uolātes. ⁊ cum aliquis tangere vellet eas. cōtinuo eribat ex eis ignis. ⁊ cum crudeliter incendebat.

Qualiter Alexander puenit ad vallem obscuram. ⁊ ibi inuenit basilicum.

De amoto

exercitū venit ad mō. quēdam qui tante erat altitudinis vt p̄ septē dies p̄nuos in ascensu illius montis existerent. Sulato puenit draconū serpentū ⁊ leonū

multitudo q̄ eos maxima angustia angustauerūt. Tandē ab eoz piculis euaserūt. Et descēdētes de monte venerunt in vallē obscurā. ita vt vn⁹ aliū posset asp̄icere. Erat ⁊ i ipā valle tā dep̄sissima nebula vt eā manib⁹ palparēt. Erantq; in ipā valle innumerabiles arbores quarū fructibus v̄escebant⁹. ⁊ folia foetissimū gustum habebāt. ⁊ riuuli clarissimi discurrebāt. Ider octo siquidē dies cōtinuos sol radios nō viderūt. Cōpletis etiā octo dieb⁹ puenērūt ad radicem vni⁹ mōtis. Intantū autē erat exercit⁹ ex attractiōe aeris sp̄ssi p̄grauat⁹ q̄ fere suffocati videbātur. Cū autē sup̄iora mōtis ascēderēt. inuenerūt aerē subtiliorē. ⁊ splēdor diuini illi⁹ lucebat. Sicq; impetēdo sūmiratē illi⁹ mōtis v̄ndecim dieb⁹ cōtinuis laborauerūt. Cūq; montis ascēdissent cacumia viderūt ex alia parte diē lucidissimū ⁊ p̄clarū. et cū descēdissent de mōte inuenerūt planiciē maximā. cui⁹ terra erat valde rubicunda. Erantq; in ipā planicie arbores infinite. q̄ v̄ltra mensurā cubiti nō crescebant. quaz fruct⁹ et folia sua uissima vt ficus. Et inuenerūt riuos aquaz plurimos q̄ tanq; lac gerebant aquā. Corpora etiā albilissima sine cibariis alijs nutrebātur. Et ambulātes p̄ ipam planiciēz diebus centum septuaginta puenērūt ad altissima montana. q̄rū cacumina celū tangere videbant⁹. Erantq; ipi mōtes excissi vt paries. ita vt nullus posset ascensum facere ad cacumen. Inuenerūt tamē duos transitus p̄ medios montes diuisos. An⁹ siquidē transit⁹ p̄ septentrionalē plagā patebat. alter vō vsus oriēns solū circulū p̄tendebat. Cū autē alexādr̄

cogitaret qualiter montes isti diuisi
essent. nō manu hoīs sed inūdatiōe
diluuij indicauit illos esse decissos.
Et dū p̄ medū transitū orientis in-
traret ambulauit p̄ dies octo p̄ illud
acutissimū iter. octauo v̄o die uene-
runt basiliscū horribilē et dierū anti-
quissimū et feridū. qui tante veneno-
sitas erat vt nō solū ex fetore. verū
etiā ex visu suo q̄ntū intueri posset
aerem corrūpebat. Trāseuntes ita
q̄ macedones et perse solo visu ser-
pentis illi⁹ exanimē cadebāt. Multi-
tes vero cernētes tam maximū peri-
culū imminere nō ampli⁹ procedē-
bant dicētes. Deorū virt⁹ ante nos
in itinere cōsistit q̄ nobis ampli⁹ p̄-
transire nō demonstrat. Tūc ince-
pit alexander solus p̄ superiorē par-
tem montis ascendere. ita vt alōge
posset causam tante p̄ualentie vide-
re. Cūq̄ in sup̄iorē pte montis con-
sisteret. vidit ip̄m basiliscū in medio
tramite consistētē. et dormiebat cō-
tinue. Cū autē sentiebat hoīem vel
animal appropinquare sibi. aperie-
bat oculos. et quorūq̄ aspicebat illi-
co moriebant. Q̄d cū vidisset alexā-
der descendit de monte. et constituit
terminos quos null⁹ ire p̄sumebat
Et fecit fieri clipeum magnū et lon-
gum cubitis septē. et latū cubitis q̄t-
tuor. et ab exteriori parte in superficie
clipei fecit speculū maximum fieri.
Fecitq̄ sibi subalares lineos. Et ce-
pit contra basiliscū opposito sibi cli-
peo incedere. ita vt nec caput nec la-
tera nec pedes poterāt vllaten⁹ vide-
ri. Et p̄cepit vniuersis milib⁹ suis
vt nullus terminos accedere attem-
ptaret. Cū autē iam p̄pinquius esset
basilisco. aperuit basiliscus oculos
suos et irato animo inspiciēs specu-

lum. semetip̄m inspiciens in specu-
lo ilico est extinct⁹. Alexander itaq̄
sentens ip̄m mortuū ascendit super
eum. Et cōuocatis milib⁹ suis ait.
Venite et videte occisorem nostrū.
Et illi festinantes viderūt basiliscū
mortuū. Et continuo iussu alexādr̄
macedones cōcremauerūt eū. lau-
dabantq̄ inuicem omnes p̄uden-
tiam alexādr̄.

Quomodo alexander non po-
tuit ultra ire.

T inde amo

e to exercitu venerūt ad dex-
tremā partē vni⁹ montis
ita q̄ ampli⁹ accedere nō valebant.
Erāt ip̄i mōtes oppositi. et rupes ex
alto pendentes. et viso tramite vene-
rūt p̄ planiciē nominatā. et p̄posuit
p̄ tramitem recto itinere septentrionis
accedere. Et arripēs iter p̄ dies q̄n-
decim ambulauit. et relinquens iter
acceptū cepit versus dextrū lat⁹ di-
rigere gressus suos. Et ambulās p̄
dies nonaginta puenit ad quendam
montē ad amantū. in cui⁹ ripa au-
ree cathene dependebāt. Habebat
q̄ ip̄e mons grad⁹ ex lapidibus sa-
phireis mille q̄ngētos q̄b⁹ erat ascē-
sus. et castrametati sunt ibi.

Quomodo alexander ascendit
in montem.

Alio itaq̄ die

a fecit alexāder vicinas dijs
suis. Et assuptis. xij. p̄ncipi-
b⁹ suis gōdanū sup̄iora mōtis ascē-
dit. Inuenit ibi palaciū mirabilē spe-
ciosū dijs portas. xij. et fenestras. lxx.
et erāt porte luminare et fenestre ex
purissimo auro structe. et vocabat
ip̄m palaciū dom⁹ solis. Erātq̄ ibi

templū totū aureus. ante cui⁹ fores
erat vinea ferens botros et vniom-
bus ⁊ caruunculis ⁊ innumerabilibus
margarinis. Et ingressus alexā-
der cū principibus suis palatium in-
uenerunt hominē iacentē in lecto au-
reo pallio ⁊ terillorū ornatō. Eratq;
ipse homo magn⁹ corpore nimis et
speciosissimus. cui⁹ caput et barba
tāq; purissima lana videbat. Quē
cum vidisset alexander et principes
eius p̄nuo ipsū genū flexis ad-
orabant. Quibus ait sener. Alexan-
der tu videbis que carneus hō non
videt. ⁊ audies que nūq; homo ter-
renus audiuit. Cui alexāder respō-
dit. Et quomodo beatissime me no-
uisti. Et ille dixit. Idcirco vna de-
luuij operiret terram. tua fata co-
gnoui. Nonne vultis videre sacra-
tissimas arbores solis ⁊ lune q̄ futu-
ra annūciāt ⁊ predicant. Quo au-
dito alexander replet⁹ maximo gau-
dio rīdit. Etā dñe. Affectamus vi-
dere illas. Tunc ille respondit. Si
mundi estis hodie a cōmitione fē-
minea licet vobis intrare in ip̄m lo-
cū qui sedes dei est. Alexander respō-
dit. Mundus sumus. Statimq; eri-
gens se ipse sener dixit. Depōite anu-
los vestros ⁊ calciamēta vestra ⁊ se-
quimini me. alexander autē p̄ncipes
suos stare iussit. ⁊ depositis anulis
calciamentis vna cū Tolomeo et
ambiocho ⁊ per dica incedebat. Ce-
perūtq; ambulare p̄ ip̄am siluā q̄
erat in summitate predicti montis.
et erat inclusa in terra magna aula
⁊ maius edificiū. Erantq; ip̄e arbo-
res alte pedib⁹ centū. ⁊ lauris erant
similes ⁊ oliue ex quib⁹ thus ⁊ balsa-
mus largissime effluebant. Deinde
ambulantes per ip̄am siluam vide-

runt vnā arbozem nimis excessā. et
sedebat super eam avis magna. ip̄a
enim arbor nec folia nec fructus ha-
bebat. Et avis gerebat in capite cri-
stam similem pauoni. ⁊ fauces crista-
tas. ⁊ circa collū circuli aurei ful-
gentes. Idcirco strema vero parte pur-
purea erat. Extra caudam vero ro-
seis pennis in quib⁹ ceruleus color
erat. Cūq; videret alexander in figu-
ra eius mirabat valde. Et dixit ei se-
ner. Hec avis quā vides fenix est.

Qualiter alexander peruenit ad
arbores solis ⁊ lune.

Exorde ambu-

lantes p̄ ip̄am siluā vne-
rūt ad arbores solis ⁊ lune
⁊ tunc dixit eis sener. Sursum aspici-
te ⁊ de quocunq; scire volueritis in
corde vestro reuoluentis. Sed palas
nolite aliqd enarrare. Erāt autē ip̄e
arbores excelsē valde. Et arbor solis
habebat folia vt argentū. Dixit ale-
xander. Qua lingua mibi respōsus
dabit. Cui respondit sener. Arbor
solis indico sermone incipit respon-
sum. greco sermone diffinit. Arbor
vero lune greco sermone incipit. et
indica lingua determinat. Tūc ale-
xander osculat⁹ est arbores. ⁊ in cor-
de suo cogitare cepit. Si cū trium-
pho in Pacedoniā remearet. Tūc
arbor solis indico sermone respōdit.
Tu de victoribus dñis simul ⁊ par-
ter extas. Sed patrium regnū per
tempora nulla videbis. Anno com-
pleto ⁊ mensibus octo viues. De q̄
confidis tibi mortis pocula dabit.
Tūc incepit alexāder in mēte sua di-
cere. Dic mibi sacratissima arbor

quod sibi debet occidere. Arbores rindit.
Sibi tibi panderet vir qui tua fata re-
soluit. illum fringeres. et sic mea car-
mina falleret. Interea dicit ille senex
qui ducebatur alexandrum. Noli ampli-
us molestare has arbores interrogati-
onibus futurorum. Sed post tergum re-
uertamur. Itaque reuersus alexan-
der post tergum plorabat amarissime
propter breue spacium vite sue. et prin-
cipes cum eo plorabant. Cumque venisset
ad ipsum palacium ait senex alexandro.
Post tergum reuere. quod tibi vltim-
um transire non est excessus. Si autem volue-
ris septentrionalis plage iter acce-
dere poteris. Sed non pro longa spacia
terrae transire. Et his dicitis irruit
senex in palacium. Alexander autem et prin-
cipes sui ad castra per gradus.

Illo itaque die

amato exercitu cepit alexan-
der redire. et puenit de die in
diem ad ipsum introitum ubi ipsa plani-
cies maxima finiebat. et castrametata
tus est ibi. et continuo fecit alexander in
eodem loco inter vtriusque vias du-
as columnas marmoreas erigi et in
medio earum assidere marmoream staturam
in qua grecis indicis hebraicis et la-
tinis verbis erat scriptum. Ego alexan-
der philippi macedonis hunc assidens
erexit post confusione dario regis per-
saru. et post regis indo. Quicumque
vult vltimum transire manu sinistra
tendat. qui autem manu dextra processerit.
nulla inueniet obstacula que impedi-
ent gressum suum.

Et de anno

de exercitu castris cepit per
latitudinem transire non per tra-
mytes ipsos inuenerat. sed septem

trionale latius. ex qua parte citius mace-
doniam remearet. Et venit in iram que
dicitur brafiacha. et castrametatus est ibi.
Ihoies autem illi terre audientes adue-
ntum alexandri encenia sibi plurima con-
tulerunt. videlicet pelles ex piscibus ha-
bentes figuram pardis et leonis et pelles
morenarum que per longum septem cubitis
tendebant. Eratque in illis partibus ci-
uitas in monte ex preciosis lapidibus
sine calce constructa. in qua primatus
quedam mulier vidua obtinebat. que
Eandacis nomine vocabatur. Habebat
que tres filios. Primumque nomine Can-
deolum. secundum Pharsipium. et tertium
nomine carra cornus dicebatur. Sta-
timque alexander direxit ei epistolam
ita continentem.

Epistola missa ab alexandro filio dei
hamonis regine Eandacis.

Ex regum et

divisum tantum Alexander fi-
lius dei hamonis et regie
olimpie Eandacis regine gaudium.
Ecceterum et staturas dei ex auro pu-
rissimo destinamus. Veni igitur ad
motus et deo hamoni sacrificia. et sa-
crificia propter offeramus. Cum autem can-
dacis regina legisset epistolam. statim dire-
xit nuncios suos deferentes alexandro
encenia et tributa. et epistolam conti-
nentem ita.

Alexandro regi

regi Eandacis regina mero-
ri obedientiam. Scimus quod a deo
extitit tibi reuelatum ut tu pugnares
egyptum. persidam. indiam et mediam.
vniuersamque gentes alias tuo impe-
rio subiugares. Et que gessisti non solum
ab homine peruenias ab omnibus diis

tuis tibi exiit reuelati. Nobis etiā
claras et lucidas habētes anias nō
est opus ad sacrificiū deo Elmo-
ni in montib⁹ proficisci. Sed q^o no-
lo maiestati ue penit⁹ obuiare diri-
go Elmoni deo tuo. Bipedes centū
Zlues spiraciones ducentas cathe-
nas aureas infertas lapidib⁹ preci-
osis in quib⁹ erāt decē dependentes
plena aurb⁹ supradicis. Et ceneras
aureas triginta. Electes hebenos
mille qingētos. Binoceros octogin-
ta. Idantheras tria milia. Melles
pardū & leonis qingētos. Rogam⁹
itaq; celsitudinē uestrā. ut sitorum
mundū; subiugastis nobis. uestris
litteris inuenis.

Inter ipsos siqui-

dem missos q^o alexandro ipsa regē
na direxit. misit pictorē peritissimū;
q^o diligenter consideraret formā alexā-
dri & eā depingeret. eāq; pictam sibi
deferret. q^o & factū est. Alexāder autē
receptis donis nūcios multipliciter
bonorauit. Rediētes itaq; missi re-
gine candacis obtulerunt ei figurā
alexādi depictā in mēbrana. Quā
cum uidisset candacis regina gau-
sa est valde. quia figurā eius videre
affectu desiderabat magno.

Est hec unus

p de filiis regine cādacis no-
mine Candeo⁹ exiit euz
prore & paucis suis milib⁹ ut eozū
animi gūlarent. Statimq; o⁹ cur-
rit ei rex hebraicorū sciens pulchritu-
dinē uxoris ei⁹. veniens cū maxima
hostiū multitudinē. & ex eis plurimū
interfecit. Et uxore candeo⁹ rapuit
violenter. Ille vero cū paucis reme-

ans ad castra alexandri abiit ipsum
rogare ut sibi dignaret cōtra regē
hebraicorū iuuania impartire. Cū
stodes vō castroz capiētes illū corā
Zholomeo q^o secūdus ab alexādro
erat direxerunt. Cui Zholomeus
ait. Quis es tu. Et ille rēdit. Filius
sum regine candacis. Cui Zholo-
meus ait. Quare hic venisti. Ille
dixit q^o liter rep⁹hensus fuerat a rege
hebraicorū. & etiā recitauit q^o liter sibi
rapuerit uxore⁹ seriatim. Cūq; audi-
uisset Zholomeus iussit ipm iuue-
nem deineri. Et exiens de taberna-
culo suo abiit ad locum ubi iacebat
alexāder. Erat itaq; iā nox obscura.
Et ingressus Zholomeus excitauit
alexandri. & ei cūcta q^o Candeo⁹
dixerat recitauit. Quo audito ale-
xander dixit. Reuertere ad taberna-
culū tuū. & impone capiti tuo coro-
nam & sedere regaliter. & te alexandri
denuncia. & p⁹cipias ut corā tua p⁹-
sentia veniat Zinbiochus. et mitte
p⁹ me. Ego autē in specie ambiochi
ad te festinabo. & cū ante tuā p⁹-
sentia venero corā eo q^o tibi retulit declara-
bis. Deinde interrogabis me sub p⁹-
sona ambiochi. ut q^o erinde facere
debeas consulendo declares. Abiit
itaq; Zholomeus & cūcta q^o sibi ale-
xander dixerat adimpleuit. Et inter-
rogatus alexander q^o inde faceret.
Rēdit alexander astante Candeo-
lo. Marie imperatoris cōplacet mate-
stati uestre ibo cū iuvene isto ex par-
te uestra & iungā regi hebraicorū ut
sibi uxore⁹ suam restituat sine mora.
Quod si non fecerit ciuitatez suā
sine mora incendem⁹. Audiens au-
tē Candeo⁹ statim adorauit euz
& dixit. O sapientissime Zinbioche
fungi regali dyademate te deceat.

Et exiēs inde cū candeolo hora noctis ciuitatē regis intrauit. Et vigilātes homines ipsi q̄ sunt interrogant. Alexander rīdit. Candeolus est. et antiochus est. Imperat enī uobis alexander ut uxore faciat. Candeolo restitui. Si autē uestrā ciuitatē incendem⁹ si expectaueris impetū armatorū. Hoies autē ciuitatis hec audiētes statim fregerūt portas palacij regis. et extrahētes inde uxores Candeoli. eā sibi continuo reddiderunt. Tūc Candeol⁹ dixit ei. Optime antioche mi carissime. Rogo te ut mecum uenias corā p̄sentia matris mee. ut de honore a te mihi collato te remuneret gratulāter. Quo audito gauisus ē alexander. eo q̄ desiderabat uidere reginā et ciuitatē ei⁹ et dixit. eam⁹ ad imperatōrē alexandri. et postula me illi. sicq̄ oēm tuā faciā uoluntatē. Factūq̄ est. Et accepta licentia iuit cū candeolo alexander. Et cū simul p̄uā incederent. uenerūt ad altos montes p̄ungentes usq̄ ad nubes. et in eis dē montib⁹ uiderunt arbores excelsas nimis. similes cedris poma grandia deferētes. Quas cū uidisset alexander miratus est ualde. Uidebāt etiā uites habentes uariū botros maximos q̄s unus homo portare non potuisset. Et nuces ferentes maxios fructus ut pepones. Et in eis dē locis symee innumerabiles habitabant.

Et inde ambu

lantes uenerūt ad ciuitatē candacis regine. Et uidiens igit candacis regina q̄ Candeolus incolumis ueniebat cū uxore sua. et q̄lit nūci⁹ alexandri cū eo uenerat gauisā ē ualde. Statimq̄ induit se

regalib⁹ uestimētis. et imposuit capiti suo coronā aureā ex lapidib⁹ p̄ciosis. et uacuū suis magnanb⁹ ei usq̄ ad gradū palacij obuiauit. Erat ei regina formosissima. Cūq̄ uidisset eā alexander uisum ē ei ac si figurā cōspiceret Olimpie matris sue. Palacium uero ei⁹ erat ualde p̄ciosum. et tectū ipsius auro et gemmis coruscabat.

Quō regina candacis introduxit alexandri in tricliniū. et ei⁹ figurā sibi ostēdit depictā in mēbrana.

Et ascendit alexander uacuū candeolo in tricliniū. in quo erant lecti ex auro purissimo p̄strucū. et erat ipm tricliniū ex auro et lapidibus onichinis. Mensē uero et scāna erant ex lapidibus p̄ciosis smaragdinis et amadistinis. Colūne ipsius palacij et triclinij erant ex lapide porphirico. et habebat currus falcatos et elephātes et sculptos homines cum pedibus conculgantes. Sub ipso uero palacio decurrebat fluuius dulcissim⁹. cui⁹ claritas ut cristalli erat. In ipsa siquidem die epulabatur alexander cum regina et filiis suis. Alia uero die apprehendit regina alexandri. et duxit eū per dexterā solij in cubiculum quod totū erat auro et lapidib⁹ p̄ciosis coopertum. Deinde ingressa est cū eo in aliud cubiculū p̄strucū ex lignis ebemis bullis et cypressinis. Et illud tricliniū erat positū per artem magicā super rotas. et a uiginti elephātib⁹ uehebatur. Cūq̄ autem intrasset alexander cubiculum cum regina. continuo ipm cubiculum est cōmotus et cepit ambulare. Alexander uero multus stupescere

et mirari cepit et dixit regie. Si apud
nostalia mirabilia viderant digna
et preciosissima pbarent. Rndit regi-
na. Benedicis alexader. Idus eni
apud grecos qz apud indos digna
fuissent. Statim vt audiuit alexan-
der nome suu turbat est valde. et fa-
cies ei pallore mutata est. Cui regi-
na dixit. eo qd vocauit te nomine faci-
estua mutata est. Alexander respō-
dit. Bomina. Antigonus est mihi
non alexander. Cui regina. Verius
tibi alexander. Et hec dicens appre-
hendit eum p dexterā. introducēsqz
eum in aliud cubiculū ostendit sibi
imaginem suam in membrana des-
picam. et dixit illi. alexader agnoscis
hanc imaginem. Cuiqz vidisset eū
alexander pallescere et timescere ce-
pit. Cui regina dixit. Quare muta-
tus est color tuus destructor orbis.
destructor per side et indie. Superat
partbos medos et bathos. Adodo
sine occasione hominū et absqz alit-
cattione in manus. Tandacis regi-
ne succumbis. Scias itaqz q nulla
tenus debet homo vel cor: bois exal-
tari. Quia cū omnis pspertias bo-
muni est concessa ilico eadem aduer-
sitas preparatur. Et iudens bec ale-
xander stridere dētibz et caput eius
reuoluere cepit omni parte. Cui re-
gina dixit. Et quid inter temetipsuz
irascens et turbaris. Quid nūc tua
virtus potest et imperialis glia exerce-
re et pficere. Alexander rndit. Ideo
irascor: regina. qz gladio careo. Re-
gina dixit. Et si tu gladium haberes
qd facere posses. Alexander rndit.
Eo qd sponte iradi sum te pūis qz
cisam meipm occidere nō tardaretz.
Regina respondit. vt sapiens impe-
rator dixisti. Atamen nō congriste-

ris. quia bonū seruitium laudabile
meritum prestolatur. Quia sicut li-
berasti vxorem candeolide manibz
regis ebaconum. ita te eruas de ma-
nibus barbaronū. Quia si eis nos
fuerit aduentus tuus occiderent te.
eo qd pōum regem indozū proprijs
manibz occidisti. Itā vxor filij mei
karotber filia fuit pōri regis indo-
rum. Et his dictis apprehendit eum
per dexteram et introduxit euz in tri-
clinū. et ait filijs suis. Boni filij mei
hunc militi alexandra amore dome-
sticum ostendatis. Quomā ipse in
vobis amicitia exercuit. Respondit
karotberus minor filius. et ait. Pater
mea verū est qd alexander dixerit
illum ad nos. et vxorem fratris mei
de manibus inimicorum liberauit.
sed vxor mea hunc antiochum oc-
cidere me compellit. Volebat enim
exinde multimode alexander. Can-
dacis regina respondit. Et quod no-
men inde acquireremus si ipm sub
tanta perditione occideremus. Au-
diens bec candeolus dixit ei. Iste me
saluauit et vxorem meam restituit.
saluū ipm vsqz ad imperatoris sui
castra restituiam. Cui karotberus di-
xit. Quid est hoc quod dicis. Vt
i hoc loco vicissim viqz gladijs mo-
riamur. Candeolus ait. Nolo. Sz
si vis hoc facere sum parat. Videt
qz candacis qd ad inuicem interfice-
re se volebant filij sui. tristis effecta
est nimis. Et apprehendit alexandra
per dextram et ducens eum in secre-
tum locuz. ait ei. Quid in hoc facto
sapientiam tuaz non ostendis ne fi-
li mei ad inuicē se occidant. Cui ale-
xander ait. Dimitte me loqui cū eis
Et illa statim dimisit eum. Abijt ex-
go alexander et dixit karotbero. Si

me occideres nillaudis acquireret
Habet imperator multos principes
maiores. et ideo de morte et interitu
meo nullum dolorem concipiet. Cre
dis ne quod carus si fuisset alexandri
quod me solum in manibus tuis desti
nasset. Et si vis ut alexandrum occi
sozem tradam tibi. iura mihi ut quod
postulauero erogabis. Ego autem
tibi promitto quod alexandrum in ma
nibus tuis presentabo. Audiens hec
karoberus gaudius est valde. et cre
didit et pacificati sunt inter se fratres
et promiserunt ei quicquid posceret
se daturus. Iterum vocauit canda
cis alexandrum. et dixit ei. Beata es
sem si quondam pre meis oculis te vi
derem. quia tecum omnium inimico
rum meorum victoriam reportarem.
Et his dictis detulit ei coronam au
ream ornata et lapidibus preciosis.
et dyamanis et clamidem imperi
alem auro contextam ornata et lapi
dibus preciosis. et oscula prebens ei ius
sit illum abire.

Qualiter alexander venit ad spe
luncam in qua erant dii qui sibi lo
cun fuerunt.

Exiens inde ale

alexander cum Candaeolo profecti
sunt iter diei vni et venerunt
ad quandam speluncam magnam. et
hospitauerunt ibi. Dixitque candaeolus
Omnes dii conciliu in ista spelunca
concelebrant. Cum hoc audisset ale
xander statim fecit victimas diis su
is. Et ingressus in speluncam solus
vidit ibi caligines. mariaque nubes
stellasque lucentes. et inter ipsas stellas
quendam deum maximum rutilan

tem. et habebat oculos lucetes sicut
stellas. quem cum vidisset alexander
timore perterritus quasi factus est in
extasi. Et dixit illi maximus deus.alue
alexander. Et alexander respondit.
Quis es tu domine. Et ille respon
dit. Ego sum thimbrilus regni mudi
ditenens. et mundum subuigas qui
vniuersos mundanos me supposui
maiestati. Fabricasti nomini tuo ci
uitatem. et nomini meo non constru
xisti templum. Alexander respondit.
Obsecro domine. Si promiseris me
in macedoniam remeare ordinabo
templum nomini tuo. cui simile non
reperitur in orbe. Thimbrilus respon
dit. Imperator macedoniam non
videbit amen ingredi amplius.
Et ingressus alexander vidit aliam
caliginem nubis. et alium deum rega
li solio residentem. Et dixit illi. Quis
es tu domine. Et ille respondit. Ego
sum omnium deorum origo qui vi
di te intrare libiam. et nunc hic esse vi
deris. Serapis vocor. Cui alexan
der dixit. Rogo te serapis ut indices
mihi quomodo me debet occidere. Cui sera
pis. Dixit tibi alia vice. Si esset homi
ni nota causa mortis dolore intole
rabili moueretur. Fabricasti ciuita
tem gloriosam nomini tuo. quaz im
peratores plurimi expugnabunt. ibi
fabricabitur sepulchrum tuum. ibique
reliquis corporis tui recedentur. Et
exiens inde alexander dicens. Vale
candaeole. reuersus est ad suos. Alte
ra autem die amoto exercitu iuit ad
quandam valem que plena erat ma
gnis serpentibus habentibus in capi
te quasi smaragdinas coronas. ipsi
vero serpentes vivebant de lasere et
pipere que vallis ipsa gignebat. et sin
gulis annis pugnantes inter se mul

in ipsa moriebantur.

¶ Eiusdem amoto

Duo exercituum venit in quendam locum in quo erant bestie que habebant ungulas ut porci. Erantque ipse ungule late pedibus tribus, cum quibus milites alexandri feriebant. Similiter ipse bestie habebant capita ut porci. Cauda vero erant ut cauda leonis. Multi autem erant inter eos griffones qui facies militum velocitate maxima feriebant. Erant tante fortitudinis ut equum cum milite deponerent. Alexander autem iumentum et discurrens hinc et inde milites confortabat, et sagittis et conibus illos viriliter expugnabant. Adorati sunt ex ipso certamine milites ducenti et octo.

¶ Eiusdem amoto

Exercituum venit ad quendam fluvium magni valde, cuius latitudo erat stadiorum viginti. Eratque ipsa ripa plena arundinibus altitudine et grossitudine maximis. Quas cum vidisset alexander precepit militibus suis ut facerent nauculas ex ipsis arundinibus et coriis appolias transirent.

¶ Omnes autem

Bestie terre audientes adventum alexandri obtulerunt ei munera scilicet spongas albas et purpureas mire magnitudinis et conchas maximas, per singulas duos vel tres sextarios continentes. Necnon et tunicas de vitulis mari

mus confectas. Et vermes quos de ipso fluvio attrahabant, quorum grossitudo erat maior coram hominibus, et eorum gustus erat dulcis ut piscium. Colligerunt etiam focas rubicundas et maximas valde, et morenas quas ex oceano eis vicino tollebant. Idem autem de unaquaque morena erat ducentarum quinquaginta librarum. Erantque in eodem flumine mulieres speciosissime habentes capillos pulchros usque ad talos dependentes. Iste siquidem mulieres extraneos homines nates per ipsum fluvium attrahabant ad eas infinitos, et in arundinetum ducebant, et faciebant secum concumbere quousque moriebatur. Et insequentes eas macedones apprehenderunt ex ipsis duas que sicut nitidore candebant. Statura autem illarum decem pedibus alte, et dentes habebant ut canes.

Quomodo Alexander devicit duodecim reges.

¶ Hec abijt

Per alexander, et inclusit duodecim reges cum eorum exercitibus, qui et tartarum dicebantur, id est gog et magog, Elgatan, magebon, alegthor, Alpelmai, limub, Junij, Bothe, Bedem, cemarre, cabellea, camarciant, Carbomi, amarde, gestimadi, Enafag, Candozem, Rinocephali, Thirbei, Alonis accimet, Pbilonia, Satramei et soltapi.

¶ Eiusdem amoto

Duo exercituum devenit ad fines terrestres ad mare oceanum. Eratque in ipso mari insula in qua quidam

bant homines lingua greca loquētes. Statimq; iussit alexander aliq̄s milites nudos ingredi aquam. v̄s q; ad insulam transmeare. Tunc quidam ex macedombus exuentes vestimenta sua ingressi sunt mare. Et continuo cancri de profundove nientes ipsos in profundu; submerferunt.

Qualiter alexāder fecit se p̄ griffones in aere levare.

Einde amoto

exercitū securus est littoza maris oceanū cōtra solsticiū brumale. et ambulantes per dies quadraginta venerūt vsq; ad mare rubrum. et castrametatus est ibi. Eratq; ibi mons excelsus valde. In quem cum ascendisset alexāder visum erat ei vt fere celo propinquus esset. Tunc cogitavit in corde suo tale ingenium machinari q̄ modo possent eum griffones ad superius emisperiū sublevare. Et continuo de ipso monte descendēs iussit architectos ad se venire. et p̄cepit currum mirabilem fabricari et colligari catenis ferreis vt posset ibi securus residere. Deinde fecit venire griffones et cum catenis ferreis firmioribus fecit eos ligari currui. et in summitate ipsius currus eorum cibaria preparari. Tantam siquidem altitudinem ascenderunt griffones q̄ videbatur alexandro orbis terrarum sicut area in qua fruges triturrantur et conduntur. Appare vero vt draco tortuosus in circuitu videbatur. Tunc siquidem virtus diuina obumbravit griffones. vt dum crederent alia petere ad terram infimā descenderunt in loco campestri lon-

ge ab exercitū suo itinere quidecum dierum. Nullamq; in ipsis cancellis ferreis sustinuit lesionem. Et sic cum angustia maxima ad exercitū peruenit.

Quomodo alexander petiit profunda maris.

Hec ascen

dit in cor alexādi vt maris profunda quereat. et omnium piscium genera scrutaret. Statimq; iussit vitrarios ante se venire. et p̄cepit eis vt facerent dolum ex vitro clarissimo et splendidissimo vt possent a foris omnia clarissime cōspici. Factumq; est ita. Deinde iussit eum catenis ferreis religari. et a fortissimis militib; teneri. Et ille intrans ipsū dolum clausa porta ex pice composita descendit in profundum maris. Viditq; ibi diuersas figuras piscium. et diuersos colores habentes imagines bestiarū terre. et per terram in pfundo maris tanq; bestie pedibus ambulantes et comedebant fructus arborum que in profundo maris nascebantur. Ipse autem belue veniebant vsq; ad eū. postea fugiebant. Viditq; alia mirabilia que nemini voluit enarrare eo q̄ hominibus incredibilia viderentur. Tempus vero mansionis sue in aquis quod militibus suis p̄dixit alexander completū erat. et traxerunt eum milites ad superiora.

Einde amoto

exercitū securus est littoza maris rubri. et castrametatus est ibi in loco. vbi inuenerunt animalia

que habebant in capite ossa ferrata
et acuta ut gladius quibus feriebant
milites alexandri. et eorum clipeos tras
forabant. et vocabantur vnicornes.
Occiderunt tamen ex eis octo milia
quingentos et quinquaginta.

De amoto exer

citu venerunt ad loca deserta in ma
re rubrum et arabiam. in quibus mul
tudo serpentum consistebat. Erant
que ibi mire magnitudinis serpentes
habentes in capite cornua sicut arie
tes. quibus occidebant milites alex
andri. At tamen ipsi milites occide
runt maximam multitudinem serpen
tum.

Quomodo Alexander pugna
uit cum Rhinoccephalis.

De inde amo

to exercitu castrametati sunt
in loco ubi erant Rhinocce
phali multi habentes ceruices simi
les equis. et cornua maxima dentibus
que immesos. et ex ore flammam durissi
mas emittebant. Cumque vidissent ex
ercitum fecerunt impetum super illos. Alex
ander autem huc et illuc discurrens
fortabat milites suos ne in tali cer
tamine deperirent. Tamen mortui
sunt ex ipsis militibus alexandri plu
rimi. et ab eis mortui et interfecti mul
ti rhinoccephali in maxima multitu
dine.

Quomodo equus alexandri bu
cifallus fuit mortuus.

De inde amo

to exercitu venerunt in qua
dam vallem et in campum.

et castrametatus est ibi alexander. et
moratus est in ipso aliquibus diebus
eo quod equus suus infirmitate qua pe
risset tenebatur. Cumque vidisset alexan
der equum mortuum angustius ductus
plorabat eo quod equus ille eum a durissi
mis periculis liberauerat. Et conti
nuo constituit ei sepulchrum mire ma
gnitudinis. urbemque ei reddidit quas
in eius memoriam nominavit bucifallam.

Quomodo alexander venit ad
fluvium tyrum.

De amoto

exercitu venit ad flumen
qui dicitur tyrum. Et obui
auerunt sibi homines illius terre fe
rentes et elephantum quingenta milia.
et currus falcatos centum milia.

De inde amo

to exercitu venit ad pala
cium xerxes regis persarum
Et in ipso palacio inuenit cubacula
mira. Erantque ibi aues albe que de in
firmo vitrum mori debeant vel viues
re preuidebant. Si enim conspice
bant faciem egrorum qualescebat. Si
autem nolebant aspiceret sine dubio
moriebatur.

De moto ex

ercitu venit in babylonem
quam suo imperio coartauit.
Et occiso rege babylonis. et nabuz
ardan prefecto suo ibidem statuto
usque ad diem obitus sui ibidem per se
ptem menses in pace moratus. Sta
timque scripsit epistolam Olympie ma
xi

tri sue et Aristoteli preceptorum suo de
preliis et angustiis quas in india per-
pessus est. Necnon et de multis cer-
taminibus que cum bestiis et mon-
stris exercuit. Aristoteles uaque re-
scripsit ei epistolam ita contentam.

Egi regum

R magno et domino do-
minantibus Alexandro
aristoteles seruitute. Cum epistole
vestre certamina perlegissem obstu-
pefactus extui. Unde cogitavi quin
te habeas aliquam particulam detrans
quia uidisti et temptasti ea que ho-
mo carnis non presumpsit. Quapro-
pter immensas gratias refero munda-
ne machine aduon. Omnia uicisti.
nullus potuit tueri resistere maiestati
Beati uaque sunt principes tui qui te
in tot maximis periculis sustentauerunt.

Post hec siqui

Idem alexander fecit in baby-
lone thronum aureum fabricari
cuius similis non reperiebatur in orbe
Tantum enim aurum ex india et persida
detulerunt greci quillud ab hominibus
reputabant. Fecit illud thronum duode-
cim cubitorum eleuatum. et per duode-
cim gradus marmoreos ascende-
bant ad ipsum. Erat itaque thronus ille
mirifico opere constructus super duode-
cim statuas aureas que ipse duode-
cim statue manubstantium tenebant.
Erantque in ipsis scripta nomina duode-
cim principum alexandri. Sedes autem
throni erat ex smaragdo. Parietes
vero ex topasio. et per uniuersos gra-
dus erant preciosi lapides cuiusque
generis inserti. Erat etiam in summitate
ipsius lapis rubicundus qui tam in nocte
etiam in die lucebat. Et in ipso throno

non erant imagines undique constitute in
quibus erant versus scripti grecis litteris
et latinis nomina omnium prouinciarum que serui-
ebant Alexandro.

Hec fecit

P alexander coronam auream fa-
bricari ex omni genere pretiosorum
lapidum ornata fecitque in ea titulum
hominum litteris grecis et latinis apponi
Dixit et occasus aquilo mibi fuit et
auster.

Uim itaque ale

C Alexander in babilone esset pepit
quodam mulier filium qui a capite usque
ad umbilicum bovis similitudinem bre-
uidebat. et erat mortuus a capite usque
ad umbilicum. Et ab umbilico usque ad
pedes diuersas gerebat similitudines be-
stiarum. et erat uiuus. Et illa mulier statim
coepit puerum et secreta attulit alexan-
dro. quem cum uidisset alexander miratus
est valde. Statimque iussit arriolum ad se
uenire et sibi demonstrare. Arriolus autem
cum uidisset monstrum cum gemitu et suspi-
rio enarrauit. Adhuc imperator uenit
tempus ut ab hoc seculo debeas migra-
re. Cui alexander. Dic mihi quid. Arri-
olus ridit. Adhuc imperator. Adhuc
etas corporis huius similitudinem bovis mor-
tui. quam uidisti significat te qui mortuus
debes periculum sustinere. Illa uero
medietas sicut bestiis quoniam est. reges
quod te uenturi sunt demonstrat. Sicque
illi omnes nihil erunt ad comparationem tue al-
titudinis et altissime tue maiestatis.
Alexander hec audies tristis effectus est
valde. et plorans amarissime dixit.

Uixit altissime

Item ut quod dies meos tabre-
uissimo termino concludisti.
decebat me amplius uiuere potes

adimplere magnalia q̄ mens mea
cogitauit. Sz q̄ tibi nō placet vt ea
pficias. Rogo te vt me suscipias in
subiecum.

De illo siquidem

ipe erat q̄dā i macedonia noīc An-
tipater filij iasonis. q̄ cū mltis boi-
bus iuratonē fecerat vt occiderēt
alexandri. Sz hnequerūt ppetrare
Olimpia igit̄ mat̄ alexādr̄i pluries
eidem antipat̄ dixit vt sibi caueret a
magnitudine alexādr̄i. Et exide olim-
pia angustia maḡ mouebat̄. Antipater
aut̄ cogitauerat q̄liter p venenū
nū posset occidere alexandri.

Quō Antipater emit venenū et
misit illud filio suo.

Dixit igitur an-

a tipat̄ ad medicū piissimū; z
emittit ab eo portionē veneno-
saz quā nlls potat vasculū sustinere.
sz eā in cārellā ferreā collocauit. De-
ditq̄ cassandro filio suo. illūq̄ ad p̄-
uiedū alexādr̄o destinauit. Dixitq̄ vt
loqr̄et̄ fratri suo i Roboe. Et cogita-
rēt q̄lit̄ portionē illā ad bibēdū alexā-
dr̄o offerret̄. Erat aut̄ iste roboas si-
ue vt alij dicunt iobas etate adole-
scēs quē alexāder tenerr̄e diligebat.
Accidit aut̄ tpe illo vt eū alexāder in
capite pcuteret sine culpa. Cui⁹ rei
causa roboas dolore cōmor⁹ eius
mox̄ consensit.

Alexāder itaq̄

a fecit cōuiuū marimū. z illud
statuit in babylonia celebrari
Et omēs p̄ncipes fecit v̄ndiq̄ cōuo-
cari. Et dū alexāder die statuto i cō-
uiuio sederet cū suis p̄ncipib⁹. z illō
cū maria leticia exerceret. i Roboas
q̄ corā alexādr̄o sinebat graū aio

cassandro fr̄e suo p̄ interitu regis po-
tionē sumpsit. i donēs q̄ sub vngue
pollicis sui. z i vino miscuit. Alexādr̄
itaq̄ magis ac magis letādo pocu-
lū postulauit. Roboas itaq̄ alexā-
dr̄o vas aureū p̄ntauit. Cūq̄ bibis-
set alexāder poculū veneno mixtum
subito alta voce clamauit dicens.
Succurrite. succurrite. Et inclinās
se i dextrā sui corp̄is vsus est q̄epar
suū gladio eēt pforatū. Ant̄ p̄ncēs
paululū sustinuit dolore z surrexit a
cōuiuio dicēs p̄ncipib⁹ z militibus
suis. Rogo vos vt comedētes lete-
mini z bibatis. Ipi v̄o nihilōi tur-
bati sūt valde. z surrexerūt a mēsa et
steterūt firmi sec⁹ eū vt viderēt finē.

Alexander ue-

a ro turbat⁹ ingressus ē cu-
biculū z q̄siuit vnā pennā
vt mittēs eā in guttur suū supra ve-
nena repelleret. Cassander vero cas-
p̄ur̄ tāt̄ mali p̄nā ei dedit eodē vene-
no linuā. Ipe v̄o mittēs i guttur suū
um vt vomeret. sz magis ac magis
cepit eū veneni sup̄no coartare. Luc
iussit cuidaz vt appiret portas pala-
cij q̄ erāt sup̄ descēsu; fluuij eufratē.
totāq̄ noctē illam duxit in somnem
i p̄edia vero nocte erexit se de lecto
suo in q̄ iacebat z cādelabz qd̄ ante
ip̄m lucebat extinxit. Et q̄ non vale-
bat erect⁹ ire māib⁹ z pedib⁹ p̄ fr̄az
pcedere p̄ descēsum flumis cepit vt
mergeret̄ i eo. z vt affluxu z flumina
impetu rapet̄ incedebat. Et ecce ro-
rana vxor̄ e⁹ euz cursu velocissimo
seq̄bat̄. z appropinq̄ns ei et̄ecit se sup̄
eū. z amplectēs eū amarissime flere
cepit et dicere. Tu miseram me di-
mitis domie alexander z vadis i
ip̄m interficere. Dixitq̄ Alexander

Rogoroxana cara mea ut nesciat quis finem meum. Laudem redurit cum roxana in cubiculum. et amplexans collum eius osculabatur eum. et plorabat amarissime dicens Si finis tuus venit dispone p[ro] inter nos. Statim alexander vocato simone notario suo fecit in cenaculum se adduci. Et congregans vniuersis principibus suis iussit hoc scriberetestamentum.

Testamentum Alexandri.

Hgamus te

aristoteles carissime magister noster p[ro]ter thesauronostro regali distribuas inter sacerdotesegypti qui templis deseruiunt auri talenta mille. Et quod in vita mea cogitavi. quod recitatur esset post mortem meam. custos corporis nostri et gubernator vestri p[ro]tholomeus existat Testamentum meum semper p[ro] oculis habeatis. Item dico vobis ut si Roxana genuerit masculum nostro fungatur imperio. et nomen eius quodcumque volueritis imponatis. Si vero femina genuerit eligant sibi macedones regem. et sit ipse rex et ipsa regina. Et p[ro]xor mea semper meis facultatibus dominetur. P[ro]tholomeus egyptum teneat. et deopatram quam pater meus nupsit accipiat in p[ro]xorem. et super omnes principes orientis usque ad baptra teneat principatum. et super regnum perside dominet. Cleother. et byopu domino ponatur Antiochus syrie presit usque ad introitum gog et magog. Artabastus teneat peloponnesum iura. Artabastus india teneat et gubernet. Antiochus seleucus dicitur. Item teneat

at eleispontum. P[ro]simachas yngarie imperio dominetur. Haulus armeniam possideat. Lyochus dalmacia et siciliam regat. Simon notarius meus capadocia et pelagone imperet. Cassander et Roboas teneant usque ad fluum qui dicitur sol. Antipater genitor eorum cilicie sit dominus.

Quando hoc

testamentum scribebat coram Alexandro subito facta sunt tonitrua fulgura et terremotus magni. et tremuit tota babilonia. Lucip[ro] vniuersam terram pulsat est interitus alexander. Statimque exierunt omnes macedones et venerunt ad aulam palatii alexandri. et ceperunt clamare dicentes. Scitote quia si non ostenderit nobis imperatorem nostrum omnes vos gladio occidemus. Audiens igitur alexander rumorem populi ait. Quid est hoc. Principes respondunt. Congregati sunt omnes macedones cum armis et dicunt quod si non viderint vos. nos omnes gladio peribimus de manibus illorum. Cumque hoc audisset alexander precepit militibus suis. ut eis eleuantes in consistorium ponerent. Factumque est. Post hec aperuerunt ianuas. et precepit ut omnes macedones venirent ante illum. Quod et factum est. Tunc cepit alexander ammonere ut omnes pacifice morarentur. Macedones vero clamabant cum lacrymis ad alexandrum. Maxime imperator dispone nobis quod post tuum obitum debeat nobis imperare. Quibus alexander respondit. Viri macedones quecumque volueritis regem illum confirmo. Et illi responderunt vna voce et predicantes

petierunt. Tunc iussit alexander
dicam coram se venire. sibiq; totum
regnum macedonum comedauit. et
tradidit sibi Roxanam uxorem suam
et omnes milites suos recommenda-
uit illi.

Et inde cepit

D omnes macedones per
singulos osculari. et sus-
pirans flebat amare. Erat autem in
eodem loco ploratus tam maximus
ut quasi tonitura viderent. Ereditur
quod non solum homines plorauerunt
pro tam magno imperatore.
Solem eclipsim passum fuisse. et ele-
menta omnia penitus conturbata.

Quidam homo

Q macedonius cui nomen erat
Solencius stabat prope le-
ctum alexandri. et cum genuit et plo-
raturus maximus ait. O Darime impera-
tor. quid post obitum tuum faciemus.
Philippus pater tuus bene tenuit
regnum. Sed largas res tuas quis
estimabit. Tunc alexander erexit se
in lecto et sedit. et sibi metala pam des-
dit. et cepit amarissime flere. et in lin-
gua macedonica ita proferre. Heu
heu me miserum. Alexander mori-
tur et macedonia minuitur. Tunc
omnes macedones ceperunt alta vo-
ce clamare ploratum facere et dice-
re. Melius esset nobis omnibus mo-
ri quam videret coram nostra presentia
deperire. Scimus enim quod post mor-
tem tuam regnum nostrum dissipabi-
bitur. Ne nobis miseris vbi dimitti-
mus dominum nostrum alexandrum.
O alexander sine macedonibus tu-
is recedis. Alexander sepius plorans

et suspirans ait. O macedones car-
rissimi a modo nomen vestrum super
barbaros nequaquam dominabitur.
Tunc ceperunt macedones ei clama-
re. Domine alexander tu duristi nos
in persidam. arabiam. indiam et us-
que ad ortum solis. et modo absque no-
bis recedis. quare nunc fugis a no-
bis. Duc nos domine tecum quocum-
que meas.

Hinc direxit

T alexander athenas coroz-
nam auream in templum ap-
pollinis. et palpenam auream et indu-
mentum preciosum et auream sedem.
Similiter et omnibus templis prece-
pit deferri melodinosam terram et mir-
ram terram treglodicie. et iussit ve-
post mortem eius corpus suum vnge-
retur. Vicini enim quibus duabus re-
bus corpora humana illesa seruan-
tur. Deinde precepit ptholomeo ut
in alexandria sibi sepulchrum aureum
construeret. Et statim suis videntibus
expiravit.

Unde obijt

C et alexander principes le-
uauerunt corpus eius. et
ipsum vestimentis regalibus induerunt. et
imponentes coronam auream capiti suo
posuerunt eum in curru imperiali quem
principes suis pectoribus a babylone
usque ad alexandriam conducerunt.
Ptholomeus autem alta voce clama-
uit dicens. Heu mihi alexander vir
fortissime in quantum in vita tua pemisti
quod nunc post mortem occidis. Milites
vero alexandri plorabant et sequebantur eum us-
que in alexandriam. Sepultus est itaque
alexander in sepulchro altissimo et
mirifico opere constructo.